

3 | 2012

ZPRÁVY A INFORMACE
ČESKÉ KOMORY
AUTORIZOVANÝCH
INŽENÝRŮ A TECHNIKŮ

TÉMA TOHOTO ČÍSLA

DVACÁTÉ VÝROČÍ ČKAIT NA SHROMÁŽDĚNÍ DELEGÁTŮ A V BETLÉMSKÉ KAPLI
KONFERENCE MĚSTSKÉ INŽENÝRSTVÍ KARLOVY VARY POSEDMNÁCTÉ
OBLASTI INFORMUJÍ SVÉ ČLENY
VÝBORNĚ PŘIPRAVENÁ EXKURZE DO DURYNKA A SASKA

ISSN 1804-7025

9 771804 702001

OBRAZY Z KONFERENCÍ A SETKÁNÍ V ROCE 2012

Čestní členové ČKAIT na slavnostním setkání 17. května 2012

„Rodinné foto“ účastníků konference Městské inženýrství Karlovy Vary 2012 před hotelem Imperial

Místem pro setkání účastníků konference Městské inženýrství Karlovy Vary 2012 bylo karlovarské Vřídlo (v pozadí)

Obsah

Úvodník předsedy 1

NÁZORY A STANOVISKA 2

Úvaha o starostech starosty 2

Současný stav na trhu v Německu 3

Diskuse rozpočtování staveb 4

Z ČINNOSTI KOMORY 4

Připomenutí po patnácti letech 4

Shromáždění delegátů 2012 ve slavnostním 4

Vyhodnocení diskusních příspěvků

ze Shromáždění delegátů ČKAIT 5

Čestní členové ČKAIT 6

Slavnostní setkání 2012 6

Aktiv profesí TZS a TPS – tradice ČKAIT 6

Konference Městské inženýrství Karlovy Vary

už posedmá 7

Dvacáté výročí obnovení činnosti České komory

autorizovaných inženýrů a techniků v Praze 10

Konference Obnova památek a historických

církevních staveb na Stavebních veletrzích Brno 10

Ohlédnutí za Stavebními veletrhy Brno 11

Zajímavé události v oblastech Komory 11

Praha 11

Plzeň 12

Karlovy Vary 13

Ústí nad Labem 14

Pardubice 15

České Budějovice 16

Brno 17

Ostrava 18

Olomouc 20

Hradec Králové 21

INFORMACE A VZDĚLÁVÁNÍ 22

Závěr IV. běhu celoživotního vzdělávání 22

Specialisté pro požární bezpečnost

historických staveb 22

PRÁVO 22

Často kladené dotazy 22

ZE ZAHRANIČÍ 27

Valná hromada ECCE v květnu 2012

ve Vilniusu v Litvě 27

Slovenskí inženýři oslavili 20. výročí obnovenia

svoje Komory 28

Za Ing. Jozefom Ďurďom 28

Zpráva z Plzně o 20. bavorském inženýrském dni 29

ODBORNÉ ZAJÍMAVOSTI 29

Rekonstrukce mostu přes Ohři u Lokte

získala cenu ECCS 29

Industriální stopy 2012 – Den památek techniky

a průmyslového dědictví 29

Památky 2012 30

Historii Karlovarska nepsaly jen lázně 30

Historickým městem roku se stalo

Uherské Hradiště 31

Třetí zlatá mince cyklu České národní banky

Mosty: barokní most v Náměšti nad Oslovou 32

Středisko vzdělávání a informací 32

VÝZNAMNÁ ŽIVOTNÍ JUBILEA 35

Prof. Ing. Dr. Zdeněk Šmerda, CSc. 35

Ing. Josef Urban 35

Ing. Antonie Lošťáková 35

Ing. Zdeněk Koch 35

Ing. Miroslav Najdekr, CSc. 36

Ing. Josef Velíšek 36

Ing. Vlastimil Šmířák 36

Ing. Robert Špalek 36

Úvodník předsedy

Připravuji si poznámky pro červencový úvodník. Sedím pod třešní, je plná třešní, ani špačkové už je nechtějí. Něco sníme, něco se zavaří, ale stejně jich v koruně dost zůstane. U snídaň jsem si četl zajímavý rozhovor s egyptologem Miroslavem Bártoou o zániku velkých říší. Prý se již možná v takovém období nacházíme, ani o tom nevíme. Snad tomu tak není. Na druhou stranu však jako by určité náznaky existovaly. Například viditelný nárůst úředníků. Ve třicátých letech byl schopen jeden úředník obsloužit sto čtyřicet tři občanů, v současnosti, v době digitální, jich nezvládne ani čtyřicet. Čtu o zákonu, podle něhož si musí vše, co bude chybět k podanému spisu, zajistit úředník sám. Vzpomínám na velký sen architekta Petra Bílka: Na magistrát podá žádost (o cokoli, nejlépe o stavební povolení) a ta bude sama putovat, aniž by se někde zdržela

a po třiceti, anebo ještě lépe po patnácti dnech, bude kladně vyřízena. Jeho snu je již více než patnáct let. I nadále zůstává v úrovni snu.

Začalo se mluvit o digitalizaci podání stavebního povolení. Chtěl bych, aby se Komora mohla aktivně účastnit jejího projednávání. Bylo nám to slíbeno. Po zkušenostech s projednáváním novely stavebního zákona jsem však velmi skeptický. Už jsme měli téměř jisté, že si bude muset jakýkoliv investor povinně objednat autorský dozor, jako je tomu v současnosti u veřejných zakázek. Příslušný paragraf prošel celou procedurou vládních projednávání. Neříkali jsme, že se jedná o návrh Komory, vláda jej do návrhu dala jako svůj. To však platilo jenom do doby, než architekti předložili osmistránkový doplňující návrh, který zasahoval do mnoha paragrafů, většinou zbytečně. Ministr Kamil Jankovský se našel a „svůj“ návrh shodil. Nemáme tedy nic. Musím přiznat, že jsem byl z toho dost otráven. Běhal jsem, telefonoval, jednal, ale bezvýsledně. Ministr rozhodl. Zdůvodnil mi, že nebude stavebníkům z kapes tahat další peníze. Rozumím tomu zejména v tomto kontextu: až stavebník zjistí, kolik bude platit za vydání stavebního povolení podle nového sazebníku, až nesplní povinnost minimálně dvakrát do roka zaplatit kominíkovi, až nebude platit koordinátora bezpečnosti práce, až... Sami si jistě doplníte a přijdete na to, jak tento stát na občany myslí. Možná se mylím, ale zdá se mi, že ministr si plete autorský a technický dozor. Ukládat povinnosti je samozřejmé, ale umožnit jejich plnění již nikoho nezajímá. Na druhou stranu snad už projde změna § 17–19 zákona č. 360/1992 Sb. a technici nebudou muset již odevzdávat desátek za orazítkování dokumentace k územnímu řízení. Povedlo se nám také společně s pracovníky ministerstva upravit § 119. Důležitý bude zejména pro projektanty a investory, které nebudou moci „vydírat“ revizní technici těsně před kolaudacemi. Budou platit takové normy a technické předpisy jako v době zpracování dokumentace.

V tyto dny probíhá debata o předražených/nepředražených zakázkách, tedy o cenách. Užívá se termín obvyklá cena. Zkusme to u projektů. Honorářový a výkonový řád Komora nesmí doporučovat. Dobře. Existuje tady sazebník vydávaný soukromou firmou, v minulosti bylo dokonce mnohdy požadováno podle něj vypočítávat ceny pro veřejné zakázky. Kdeže loňské sněhy jsou? U oceňování staveb je situace ještě komplikovanější. Na trhu se vyskytují určité parametry, většinou z aplikace bývalých ceníků HSV, PSV s úpravou algoritmu, ale opět bez jakýchkoliv relevantních přezkumů. Statistické údaje z provedených staveb jsou nekorektní. Vycházejí z dob minulých, tedy zřejmě z dob konjunktury. Sejde se rada tzv. moudrých NERV a stanoví jediné kritérium – nejnižší cenu. K tomu nastoupí elektronická aukce a máme zaděláno na velký malér. Které ceny jsou obvyklé? Jedná se o deset procent ze sazebníku za projekty? Aby toho nebylo málo, přijde ještě navíc vyřizování účtů s českou noblesou ve stylu když zakázku nedostanu já, nedostane ji ani nikdo druhý. A hned se podá stížnost na ÚOHS.

Do toho přispěchají nadějní mladí architekti s názvem Proti korupci a napadají veřejné investory, že nedělají architektonické soutěže na všechny projekty. Když je ti chudáci náhodou vypíší, hned po vyhlášení je soutěž napadena za řadu pochybení. Co s tím? Vztít rozum do hrsti a začít se chovat v české kotlině normálně. Nevycházet z veřejně dostupných médií, ale z kvalifikovaných údajů. Nesázet na experty, kteří žádnými experty nejsou. Je možné, že potom letadla, zámky i infrastrukturní stavby budou mít jasně definované ceny a ne ceny podle politických zadání. Politici by konečně mohli odborníky začít brát vážně a ne vše posuzovat pouze partajně. Nabízím politikům odborné zázemí Komory. Zdá se, že to vede pouze k tomu, aby v médiích mohli sdělit, že onu věc projednali i s odborníky. Bývá to i pravda, ale závěry si udělají opět podle partajní strategie. Připomnělo mi to čas, který jsem strávil na Ozvučné desce, pořádané prvním náměstkem primátora Prahy RNDr. Tomášem Hudečkem. Byl krásný teplý den, sobota, účastníků se sešlo asi padesát, mnoho z nich architektů, inženýrů jenom dva. Ať prý navrhne cokoli, dotýkní na svých místech si stejně rozhodnou podle svého. Praha si prosadila metropolitní plán, který sice není v souladu se zákonem, jak sdělilo MMR, ale my si přece Prahu zbourat nedáme.

Aby se zamezilo již existující korupci, budou pravomoci o regulačních podmínkách přeneseny na obecní stavební úřady městských částí. Držím jim palce, ale to bych nesměl tolik let pracovat v Praze. Nejhorší je fakt, že tito poslové dobra mohou být v krátké době z různých důvodů odvoláni v rámci přeskupení koalic. A všem je to jedno. Jsem na Pražáky dost tvrdý, ale myslím, že si můžete doplnit jiný kraj a najdete i vy dost podobných experimentů.

Konečně bude povinná dokumentace pro provádění stavby coby zadávací dokumentace. Byly vydány vyhlášky, ale bez ohledu na souvislosti. Stavební zákon nezná třídník stavebních objektů. My starší si pamatujeme JKSO, to však bylo zrušeno. Asi se pomalu vrátíme zpátky k některým osvědčeným věcem, které platily již za první republiky.

Ještě se vrátím na začátek. Ani jsem si neuvědomil, že Česká republika není již v ničem soběstačná a že vše musí dovážet. Mnozí politici možná uvažují stejně jako moje vnučka. Když měla tři roky a nechtěla pustit tatínka z domova, odpověděla mu na jeho odůvodnění, že si s ním nemůže hrát, protože musí do práce, aby měli korunky: „A proč pro ně nejdeš do bankomatu?“ Kam ale půjdeme my, až se náhodou přestane vše dovážet? Do státních rezerv? Tam jsou sice zásoby, ale jenom na pár týdnů, protože skladování je neekonomické. Stejně jako vy i já neustále pozoruji, že jediným kritériem pro tuzemské vládní ekonomy je růst HDP. Kdyby začali u sebe, myslím, že bychom jim mohli začít i věřit. Podle posledních průzkumů se však důvěra v politickou a vládní garnituru všeobecně pohybuje pod 15 %.

Nejsem naturelem pesimistou, ba naopak. Mnohým okolo sebe se snažím vysvětlit, jak se máme dobře. A my se máme dobře. Jenom kdybychom si dokázali udělat pořádek. Pozor, nemyslím ten, který tady předváděli komunisté, anebo ten, který by zase rádi chtěli zavést. Podívejte se na tu závist okolo navrácení církevního majetku. Přitom pro nás, stavbaře, by se objevilo tolik práce na obnově i novostavbách. Podívejme se na to, jak je opečováván majetek, jenž byl navrácen (ne uměle zadlužen). Kolik církevních staveb rozkvetlo! Chodím rád do areálu Břevnovského kláštera. Mohu sledovat, jak je sice pomalu, ale kvalitně zhodnocován. Nedávno v něm byla otevřena oranžerie. Je to pěkné místo, navštivte je.

ČKAIT ve spolupráci s BVV pořádala konferenci o církevních stavbách. Konference byla výborně připravena a byl o ni velký zájem.

Jsem přesvědčen, že ČKAIT si vydobyla velmi dobré postavení. Oslavy dvacátého výročí hodnotili členové Komory, zahraniční hosté, zástupci univerzit a škol i politici velmi dobře.

Probíhají krajské stavby roku. Byl jsem pozván na vyhlášení stavby Ústeckého kraje, které proběhlo v krásně rekonstruovaném Litoměřickém hradě. Stejně tak tomu bylo u stavby Karlovarského kraje, která se konala již podruhé v Karlovarském městském divadle. Nemohl jsem navštívit stavby Moravskoslezského kraje a Zlínského kraje. Víím, že byly rovněž na vysoké úrovni. Hejtmani pochopili, jak je dobré se pochlubit. Nemohu nevzpomenout i stavbu Středočeského kraje, jejíž vyhlášení se konalo v jedné z nejlepších galerií, jaké znám, v Kutné Hoře. Že na vyhlášení byla zastupující hejtmanka, nevadilo; stavby byly pěkné a trvalo mnoho let, než i v tomto kraji došlo k soutěži. Velkou zásluhu na dobrém průběhu krajských soutěží mají oblastní kanceláře v čele s předsedy. Děkuji všem za dobrou propagaci naší Komory. Mimochodem – stalo se dobrou tradicí ocenit kromě projektanta i stavbyvedoucího.

Závěrem ještě několik osobních poznámek, které vás napadnou stejně jako mě, jen v jiné modifikaci. Díval jsem se na anglický film z poválečné Vídně. Moje žena se mě ráno ptá: „Na co ses to, prosím tě, díval?“ Povídám jí o úžasném bočním oddělovači dešťových vod, o několikapatrové spojné komoře, zděných stokách vídeňského a tlamového profilu. Dívala se na mě jako na blázna. Četla přece, že to byl romantický a špionážní film. Asi byl, ale mne více zaujaly autentické záběry z podzemí, snad vídeňského. Občas se mi stává, že sleduji sice film, ale dívám se na stav vozovek nebo na spleť povrchových vedení v amerických městech. Obzvláště pěkné záběry se objevují ve filmech z Indie nebo Číny. Vybavuji si fotografii dopravní značky ze Šanghaje, kterou mám někde uloženou, s nápisem Zákaz zatlučení tyčí do chodníku. Odvodil jsem

z ní, že podzemní vedení uložené v chodníku je něco tak zvláštního, že bylo třeba instalovat značku. Jiný kraj, jiný mrav. Možná se u mě jedná až o profesní mánií, defekt. Ba ne, není to se mnou tak špatné – mám rád dobré filmy, knihy, obrazy i stavby.

Měl jsem čas, a hledal jsem proto v knihovně jednu publikaci. Pochopitelně jsem objevoval další a další knížky, které jsem původně vůbec nechtěl. Vzal jsem do ruky spis O věcech obecných čili Zoon politikon od Karla Čapka. V něm je Čapek stále aktuální. Jen se za více než sedmdesát let posunula genderová otázka a vztah žen k politice i samostatnosti. Jeho názor na téma Proč nejsem komunistou platí pořád stejně a já mu i nadále rozumím. A jak to dopadlo s hledáním? Obdobně jako v jiné jeho povídce – knížku, kterou jsem hledal, jsem nenašel, hromadu knih ležící všude v pracovně jsem vrátil zpátky a šel hledat na internet. Karel Čapek tehdy musel jít hledat do encyklopedie, asi Britanica. Ostatně i ta nedávno oznámila svůj konec v papírové formě.

Komora se musí přizpůsobit a čím dále více dokumentů bude vydávat v elektronické verzi. Pro vzájemnou komunikaci máme i-projekt, webové stránky PROFESIS pro členy i nečleny, elektronický časopis IC ČKAIT. Prokliknutím se dostanu z webových stránek Komory velmi daleko. A stejně mnohdy sáhnu raději po papírové formě. Když si chci něco přečíst podrobně, vytisknu si text. Asi nás takových bude čím dál tím méně, v tramvaji má čím dál tím více lidí v rukou čtečky nebo Blesk. Konec. Tak starý nejsem, tedy jsem, ale nechci. Ještě jednou Karel Čapek, O tradici (ze spisu zmíněného výše):

Vůbec slovo „starý“ je kuriózní pojem; nedá se s ním vážně pracovat. Tříletému nunátku je pětiletý prcek příliš starý; dvacetiletý mládenec se neuctivě posmívá šedinám prastarého třicátníka; dívčí pulec považuje abiturienta za dědka. Je docela přirozeno, že mladí lidé považují staré za dědky; horší je, když staří považují sebe samy za dědky. Psalo se například, že se má omladit Česká akademie; je to nádherná myšlenka; přimlouvám se nadšeně, aby se Česká akademie omladila, ale ne tím, že by přibrala mládež, nýbrž tím, že by se její držitelé začali považovat za bujnou mládež se všemi výhodami i závazky.

Již několikrát jsem psal, že by měli nastoupit mladší, ale je to pořád stejné. Brzy zjistí, že nemají čas, a přestanou chodit.

Omlouvám se, že jsem tak osobní, ale nemohu si odpustit, dívaje se do kalendáře, popřát profesorovi Zdeňku Šmerdovi mnoho zdraví a elánu k jeho devadesátinám. Poznal jsem jej až při valné hromadě v Brně a domnívám se, že jestli někdo vyzařuje kolem sebe dobrou pohodu, je to on. Zřejmě mu v tom pomáhá krásný kraj Kameniček, kam prý rád jezdí. Přejí mu mnoho dobrého muzicírování, úspěch při hledání božského čísla a že by ještě jeden seskok padákem? Pane profesore, držte se.

Čekají nás dny dovolených, doma i v zahraničí. V zahraničí vždy velmi brzo zjistím, jak malicherné jsou ty tuzemské problémy. Nikdo tam po nich ani neštkne. To jenom na tuzemském českomoravském a slezském dvorečku se pořád někdo natřásá. Chci vám popřát klid, pohodu, dolce far niente – sladké lenošení, načerpání sil do dalších měsíců.

Už aby mi vyšly optimistické prognózy, že v bankách je dost peněz, jenom je nutné pustit je do stavění.

Ing. Pavel Křeček
předseda ČKAIT

P.S. Dnes jsem zaslechl v televizi rozhovor moderátorky Písařkové s Pavlem Křečkem, vedoucím VV v Praze 3. Prohlašuji, že ač jsem se na Žižkově narodil, nemám s VV nic společného a ani mít nechci.

Úvaha o starostech starosty

Před časem jsem navštívil přítele, starostu jednoho českého města. Během debaty se mi pochlubil, jak dobře v rámci výběrového řízení si vybrali dodavatele projektových prací. Potřebovali zateplit základní školu v centru města, které je památkovou zónou. Historická část areálu budov byla vybudována za Rakousko-Uherska, o tuto budovu právě šlo. Když jsem se nesměle otázel, jak dobře vybrali a o jakou částku šlo, bránil se obchodním tajemstvím, nicméně po chvíli mi jaksi mimoděk prozradil, že nejnižší nabídka činila 30 tisíc korun a že

tuto nabídku město přijalo. Znáš tu školu, náklad na zateplení jsem odhadl na 10 milionů korun. Také jsem věděl, že jediným projektovým podkladem budovy je topenářská dokumentace ze sedmdesátých let. Přítel starosta asi nepochopil moji ironickou poznámku o dobře provedené soutěži, pamatoval si však moji obecnou nabídku – kdyby něco potřeboval, ať se ozve.

Za půl roku se ozval: „Vzpomínáš si na naši debatu o škole? Víš, mám s tím projektantem nějaké problémy, příští úterý přijede na jednání, nepomůžeš mi

s tím?" Přátele není radno odmítat, navíc mne zcela neopustil hořký pocit po informaci, kdy mi přítel radostně sděloval výsledky soutěže. Slíbil jsem mu, že přijedu a pomohu...

Přijel jsem o hodinu dříve, abych si vyslechl starostu a pokusil se podívat na předmět díla a nyní také sporu. Příběh byl jednoduchý. Projektová firma (s.r.o.) ze 180 km vzdáleného města slíbila vypracovat projektovou dokumentaci pro stavební povolení s podrobností dokumentace pro výběrové řízení, tzn. včetně výkazu výměr a rozpočtu. Součástí bylo projednání dokumentace na dotčených orgánech, v daném případě včetně NPÚ. Termín dodání komplexní dokumentace byl dvouměsíční, penále veliké, síla slibů ještě větší. Když jsem nahlédl do projektu, uviděl jsem očekávané. Grafická kvalita byla podobná nevalné ročníkové práci studenta třetího ročníku průmyslovky, obsahem se ani vzdáleně neblížila vyhlášce č. 499/2006, o dokumentaci staveb. Výkaz výměr byl jednostránkový, obsahoval asi patnáct položek. Ani jsem nestačil vysvětlit příteli starostovi aplikaci přísloví *za málo peněz málo muziky* ve stavební a projektové praxi, když se ozvalo zaklepání a sekretářka vpustila do starostovny dva zástupce projektové firmy, kteří přijeli na ohlášené jednání.

Jen co jsme se stihli představit (byl jsem představen jako přítel při náhodné návštěvě), byli jsme seznámeni s hlavním účelem jejich návštěvy. Tím byl požadavek na podepsání dodatku k platné smlouvě, ve kterém požadovali navýšení původní ceny díla na takřka trojnásobek. Důvodem byly nepředvídané náklady, které museli vynaložit na to, aby práci, sice se zpožděním, ale alespoň dokončili. Požadavek zástupců projektové firmy mne zaskočil. Očekával jsem debatu o tom, že projekt je nekvalitní, a o tom, jak tento stav napravit. Přítel starosta mne překvapil svým jasným a nekompromisním vystoupením. Poměrně přesně popsal rozsah závazků, na které přistoupili ve své nabídce a později ve smlouvě. Neshledal, že by v textu veřejné zakázky nebyly popsány podmínky a dostupné podklady. Také o projednání dokumentace a možných komplikacích s NPÚ byla v soutěžním textu zmínka. V popisu rozsahu požadovaných dokumentací trochu zakolísal a požádal mne o doplnění. Rád jsem vyhověl jeho prosbě. Na konci rozhovoru starosta kolegům projektantům vysvětlil, že velkoryse nebude požadovat opravu vadné dokumentace. Městskému stavebnímu úřadu rozsah a obsah projektu postačoval (!) a pro výběrové řízení si prý nějak poradí. Následně se s projektanty rozloučil.

Další kolo debaty se odehrálo v blízké restauraci, kam se mi podařilo kolegy pozvat. Bylo obtížné je uklidnit, když odešli neuspokojeni z jednání se starostou. Naštěstí káva byla dobrá a kolegové byli chvilku ochotni poslouchat: „Projektantské řemeslo nemělo nikdy na různých ustlání. V dobách předrevolučních byli projektanti ve stavebních firmách třetí ligou, v samostatných projektových ústavech byla situace o něco lepší; nicméně s kategoriemi lékařů, právníků a různých obchodníků jsme nikdy nesnesli srovnání. Šanci na zlepšení postavení po sametové revoluci jsme si sami propásli. Neměli jsme zastání ve vrcholných orgánech a ani my sami jsme se nechovali racionálně. Bylo nás mnoho, nehledě se na kvalitu, rozhodující byla pouze rychlost a nejnížší cena. Také digitalizace profese v nás (a hlavně v investorech) vzbudila pocit, že z počítače vypadne projekt hned a takřka zadarmo. Naděje přicházela s novým stavebním zákonem a s ním související vyhláškou o projektové dokumentaci, která předepisuje rozsahy a podrobnosti projektových dokumentací. Tyto naděje zhasly v okamžiku, kdy jsme zjistili, že stavební úřady nezajímá rozsah a kvalita pro-

jektu, za tu je přece zodpovědný projektant. Kruh se uzavřel. Investor většinou potřebuje projekt jenom proto, aby získal příslušné povolení, stejně si postaví něco jiného. Dodavatel potřebuje projekt co nejméně podrobný, jen tak se dobře přizívá na vícepracích.“

Dali mi za pravdu a já mohl pokračovat: „Pojďme si popsat standardní honorář za projektové práce. Obsahuje minimálně tři části.

- Hodnota návrhu, nápadu, invence – cena tvůrčí práce. Na tuto kategorii jsme takřka všichni rezignovali. Snad jen kolegové vrcholoví architekti s touto kategorií počítají a umějí si ji u svých výlučných klientů prosadit.

- Hodnota vlastního projektování. Jsou to hodinové sazby, režie a další náklady, se kterými počítáme, a ze kterých projektanty nutí jejich klienti a konkurence ke slevám.

- Cena odpovědnosti – to je další kategorie, na kterou jsme zcela zapomněli. Je to cena kvalitní pojistky, finanční rezerva na platbu za to, co ani ta nejvyšší pojistka nekryje, a v neposlední řadě odměna za to, že za mnohé části práce projektanta ručíme omezeně a za další celoživotně.“

MLčí a já pokračuji v monologu: „Připomínám § 5 odst. 5 Profesního a etického řádu ČKAIT. Tento odstavec ve zmíněném paragrafu má toto znění: *Člen Komory se vyvaruje poškozování kolegů nepřiměřeně nízkými cenovými nabídkami, které jsou v rozporu s platnými obecně závaznými předpisy, dobrými mravy a etikou.* Musíme si uvědomit jednu skutečnost: cenovou hladinu v daném okamžiku určuje nejnížší nabídka. Pokud však většina nabídek v současné době je nepřiměřeně nízká, je takto určena a definována celá cenová hladina. Nemůžeme také čekat žádnou podporu ve veřejném prostoru. Veřejná zakázka je orientována na nejnížší nabídku, privátní sektor se logicky chová podobně. Pokud se člen Komory proviní a jeho přečin je oznámen, je náprava možná u dozorčích komisí, Dozorčí rady ČKAIT a u Stavovského soudu ČKAIT, jak ukládá § 6 odst. 10 Profesního a etického řádu.“

Schůzka u kávy se mění v pohřební shromáždění. Jsou mi dobře známy argumenty a stesky kolegů – projektantů: „Na internetu jsme našli inzerát a nevšimli jsme si, že místo stavby je vzdáleno 180 km, takže jedna cesta ve dvou pracovních stojí minimálně 5 tisíc Kč. Nečekali jsme tak složité projednání dokumentace. Navíc zoufale potřebujeme práci, nechceme propouštět zaměstnance.“

Namítám, že pokud půjdeme touto cestou, propustíme zaměstnance všichni a pokud se projektový trh neotevře a my se nevzchopíme, zahyne i projektantská profese. Dávají mi za pravdu, zvedáme se, loučíme a rozcházíme.

Příběh, který jste právě dočetli, se nikdy neudál. Jistě mi však dáte za pravdu, že se odehrál ve stovkách variant a podvariant, že jste možná byli účastníky některé z možných variant a také že se podobné příběhy stále dějí. Bojujeme s krizí a sami se sebou. Čekáme na lepší časy, až opět přijdou naši klienti a budou poptávat projekty. My jim nabídneme projekty kvalitní, podrobné, zpracované podle platných zákonů a aktuálních norem a při domlouvání ceny projektu budeme mít na zřeteli všechny tři části honoráře. Má to však jednu nutnou podmínku: musíme se takto chovat všichni, bezpodmínečně všichni!

Ing. Karel Vaverka

projektant, člen představenstva ČKAIT, zástupce předsedy oblasti Jihlava

Současný stav na trhu v Německu

Mnozí z inženýrů v Německu, postižených zákonným uvolněním honorářů pro výkony z přílohy 1 HOAI (Honorářový řád pro architekty a inženýry), vzhledem k bezohledné cenové konkurenci už nejsou schopni ani pokrýt náklady a dostali se do značných nesází.

Takto popsal současný stav na trhu Spolkové republiky Německo Ing. Ernst Ebert, předseda výboru svazů a komor architektů a inženýrů pro honorářový řád (AHO). Věřím, že záležitosti honorářového řádu nenechávají lhostejnými ani členy Komory, a proto vás rádi seznamujeme s článkem uveřejněným v červnovém čísle časopisu Ingenieurblatt v překladu Ing. Jany Zachové.

Není bohužel vše tak růžové, jak to s uplatňováním honorářového řádu našimi německými kolegy na celém území Německa pro členy Komory zvenku vypadá.

Členské shromáždění AHO, které se konalo 3. května 2012, se usneslo pověřit univerzity TU Darmstadt a TU Berlín vypracováním posudku. „Tento posudek má kvalitativně ozřejmit razantní změny v projektování za poslední dvě desetiletí,“ vysvětlil tento záměr předseda představenstva AHO Ing. Ebert. Nejpozději 30. září 2012 má být posudek k dispozici, aby bylo možno výsledky ještě zapracovat do právě probíhajícího šetření Spolkového ministerstva pro hospodářství a technologie (BMWí) ohledně struktury honorářů, které je součástí novelizace honorářového řádu HOAI. Jak známo, má být novelizace HOAI ukončena ke konci tohoto volebního období schválením nového, modernizovaného honorářového řádu.

Ing. Ebert požadoval na členském shromáždění za silného potlesku znovu

a důrazně navracení projektových prací pro ekologické studie, stavební termiku, zvukové izolace, vnitřní akustiku, půdní mechaniku, zemní práce, zakládání staveb a zeměměřičské výkony zpět do závazné části honorářového řádu. „Mnozí z inženýrů, které změna postihla, se vzhledem k bezohledné cenové konkurenci, kdy už nejsou schopni ani pokrýt náklady, dostali do značných nesnází,“ řekl předseda AHO. „Také pro investory znamenalo uvolnění takzvaných konzultačních výkonů značné vícenáklady,“ uvedl, což dokládají v souladu s úkolem Spolkové rady i dva posudky vypracované univerzitami TU Darmstadt a TU Berlín. Podle názoru Ing. Eberta tyto posudky ukázaly, že z důvodu zvýšené cenové konkurence a kvůli silnému poklesu honorářů inženýrů je většinou možné splnit už jen minimální požadavky na kvalitu. „Na optimalizaci projektování i s ohledem na principy trvalé udržitelnosti nebo vytvoření osobitého výrazu stavby díky zvláštnímu návrhu již nezbývá,“ zdůraznil Ing. Ebert a doplnil: „Teprve závazná regulace by pro objednatele i zhotovitele vytvořila ohledně nákladů, kvality a rozsahu projektování jistotu, kterou lze smluvně zakotvit.“

S upozorněním, že nyní „na stole leží všechny odborné argumenty“, žádal proto Ing. Ebert na členském shromáždění AHO „jednoznačné a brzké politické rozhodnutí, aby se tyto výkony navrátily do závazné části honorářového řádu“.

Zcela vědomě pozval advokát Ronny Herholz, jednatel AHO, na toto členské shromáždění také Dr. Gerharda Schomburga, vedoucího pracovní podskupiny pro smluvní právo inženýrů a architektů při Spolkovém ministerstvu spravedlnosti (BMJ). Je totiž podrobně informován o poradách, které v současné době má vést pracovní podskupina pro smluvní právo inženýrů a architektů na jeho ministerstvu za účelem vytvoření speciálních úprav ve smluvním právu architektů a inženýrů. Dr. Schomburg informoval členské shromáždění, že tato pracovní podskupina pracuje zejména na novelizaci solidárního ručení (rukou společnou a nerozdílnou) – jednoho z nejnaléhavějších problémů profesního stavu inženýrů a architektů. Zejména se uvažuje o speciálním pojištění budovy, na kterém by měli v určitém poměru přispět všichni, kdo se na stavbě podílí. K tomu řekl Ing. Ebert: „Tím by došlo ke spravedlivému vyrovnání zájmů a bylo by možno zřetelně otupit pro projektanty ostří bezbřehého a nekalkulovatelného solidární ručení.“

*Dle překladu Ing. Jany Zachové připravil
Ing. Svatopluk Zidek
předseda oblasti Karlovy Vary
místopředseda Redakční rady Z+i ČKAIT*

Diskuse rozpočtování staveb

Právě jsem dočetl vámi zveřejněný článek na téma výkaz výměr v procesu výběrového řízení (Z+i 1/2012, str. 10). Ve stavebnictví se pohybují více než 25 let, a to i v oboru rozpočtování staveb. Vypracování nabídkových cen do výběrových soutěží je nedílná součást naší práce. Plně se ztotožňuji (a myslím, že je nás rozpočtářů HODNĚ!) se zněním uvedeného článku. Odpovědnost za neúplnou nebo špatnou práci projektanta, šetření investora na úplnosti zadávacích podkladů, zákaz zadavatelů upřesňovat požadavky na dodávky... atd. Na stole máme čerstvou poptávku na provedení stavby, kde je jakýsi nejasný výkaz výměr včetně položek na vypracování budoucí projektové dokumentace stavby... Jak máme rozpočtovat „něco“, co má být teprve vyprojektováno? Osobně jsem

čím dál více znechucen stavem systému ve výběrových řízeních, kdy úředníky naprosto nezajímá skutečná kvalita a garance slušných a solidních firem, které by měli standardně prosperovat, ale pokřiveným systémem dávají zákonnou možnost znesvětit dobrou stavařinu spekulantům!

Závěrem bych chtěl požádat zainteresované stavbaře a vedoucí představitele ČKAIT, kteří mají tu možnost s daným problémem něco pozitivního udělat, aby se pokusili vrátit zadávání zakázek do reálné roviny.

*Emil Fulier
autorizovaný technik pro pozemní stavby, Jirkov*

Připomenutí po patnácti letech

Byla to Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků, která ve svém prvním čísle repren- tačního tisku Inženýrská komora v březnu 1997 upozornila na skryté nebezpečí povodní v článku

Povodně ohrožují majetek a životy. Varování ne- bylo vyslyšeno a naplnilo se prvou vlnou povodní 5. a 16. července 1997 a následně povodněmi dal- šími. Připomenutím upozorňujeme, že nejsou napl-

ňována opatření, navržená v povodích ČR, k zmír- nění následků povodní.

Redakce Z+i ČKAIT

Shromáždění delegátů 2012 ve slavnostním

Ze vzpomínek na Shromáždění delegátů ČKAIT v Majakovského sále Národního domu na Vinohradech.

Je sobota, ranní slunce rozechřívá studený vzduch a zve k procházkám do přírody. Před kostelem sv. Ludmily na náměstí Míru v Praze rozkládají na zemi svoje haraburdí nalezené v popelnících a na skládkách trhovci a vůbec nevěnují pozornost těm po většinou starším pánům ve slavnostních oblecích a dámám v hezkých šatech, jež kráčí okolo. Jejich kroky směřují do Národního domu na Vinohradech, kde zanedlouho začne Shromáždění delegátů ČKAIT. Účastníci jednání stoupají po schodech pokrytých červeným kobercem a zaujímají svá místa v Majakovského sále,

největším a nejkrásnějším ze všech prostorů Národního domu.

Stálí účastníci při pohledu na program jednání mají hned jasno – odpolední body jednání se stihnou ještě před obědem a po obědě mohou všichni vyrazit na cestu domů. Budu předbíhat, opravdu se tak stalo. Konečný bod celého programu – kávu se zákuskem – absolvoval jen zlomek delegátů. Ale zpátky na úvod jednání.

Není pravda, že se na Shromáždění delegátů ČKAIT nic nedělo a že to byl pro jeho účastníky ztracený čas. Přesvědčte se sami čtením následujících řádků. Velice chválím, že prostor pro zdravice hostů byl zkrácen na minimum, že povinné příspěvky o činnosti Komory, Dozorčí rady ČKAIT a Stavovského soudu ČKAIT byly s odkazem na vytištěné materi- ály za námi tak rychle, že to ani někteří účastníci

nepostřehli a že tak zůstal dostatek času připome- nou si 20. výročí vzniku Komory na základě auto- rizačního zákona. Je dvacetiletí doba krátká, nebo dlouhá? Z hlediska Cheopsovy pyramidy je to nic, z hlediska Karlštejna zlomek a z hlediska Tančící- ho domu již srovnatelné období. Ve víru vlastních oslav jsme ani nezaregistrovali, kdo všechno letos dvacetileté výročí slaví. Zařadili jsme se tak po bok hamburgerového prodejce McDonald's nebo řetězce prodejen drogerií dm... Věru zajímavá společnost. Medaili jsme měli opravdu velikou zásobu. Odmě- ňování začalo již předešlého dne na slavnostním večeři, kdy byli oceněni přátelé i nepřátelé Ko- mory z řad státních institucí, poslanců a poslan- kyň i představitelé jisté Komory vzniklé též podle stejného zákona jako ČKAIT. Pokračovalo druhý den na Shromáždění delegátů ČKAIT oceněním otců-

-zakladatelů. A předávání cen a slavnostní náladě nebyl stále konec. Dlaně tleskajících pomalu rudly a neustálým plácáním o sebe se zalévaly teplem. Po otcích-zakladatelích přišlo na řadu vyhlášení Ceny ČKAIT. K menšímu nedopatření došlo, když se hned při vyhlášení první oceněné práce její autoři nedostavili na pódium. Průběh jednání měl takový spád, že v době vyhlášení ještě hledali místo na zaparkování v okolí Národního domu. Vše však dobře dopadlo, neboť než byly předány veškeré ceny, autoři té první dorazili na místo a svou odměnu si převzali.

Před účastníky jednání zůstaly poslední dva body programu – diskuse a schválení usnesení. Jindy bezproblémové body trvající řádově minuty se najednou protáhly pro delegáty do nekonečna (konkrétně skoro na hodinu). Rychlý spád jed-

nání vytvořil do oběda časovou rezervu, kterou bylo potřeba zaplnit, a diskuse se proto ukázala tím nejlepším řešením. Někteří diskutující si řešili své osobní problémy, jiní bojovali s větrnými mlýny a nechápali, že myš (myšleno Komora) nemůže přemoci slona (myšleno direktivy Bruselu a schválené zákony ČR). Diskuse a požadavky diskutujících na zahrnutí jejich příspěvků do usnesení způsobily až takový zmatek v připraveném usnesení návrhové komise, že bod č. 12 byl úplně totožný s bodem č. 18. Několikrát se hlasovalo o protinávru, několikrát o návrhu, několikrát se objevila po vzoru jednání sněmovny technická poznámka, ale nakonec bylo usnesení schváleno. Doufám, že alespoň předkladatel návrhu usnesení zná jeho správné znění, aby mohlo být uveřejněno na webových stránkách Komory a sloužilo pro

kontrolu práce Komory na konci dalšího volebního roku. Po trošce vzruchu následoval oběd a útěk delegátů směrem k domovu.

Závěr Shromáždění delegátů ČKAIT potvrdil, že pozemské statky jsou nám bližší než myšlenky na vzdělávání studentů nebo na morální kvality státních úředníků. V Komoře kolegů architektů je tomu naopak – na své poslední valné hromadě byli schopni hádat se a diskutovat o věcech podstatných i nepodstatných do pozdních večerních hodin. Jsem rád, že jsme se zachovali jako inženýři a ne jako architekti – abychom se mohli naobědvat a včas odjet domů, schválili jsme usnesení ve správném čase.

Ing. Milan Havliška
předseda oblasti Hradec Králové

Vyhodnocení diskusních příspěvků ze Shromáždění delegátů ČKAIT 2012

V písemné formě byly předloženy tři diskusní příspěvky – jsou uloženy v podkladních materiálech tohoto setkání ze 17. března 2012 v kanceláři Komory.

Současný stav přípravy a realizace staveb – co nás tíží
Ing. Luděk Vejvara, předseda výboru oblasti Plzeň, upozornil na problematiku PD v různé fázi přípravy a realizace staveb a úroveň jejich zpracování. Dále kritizoval kritérium nejnižší ceny, problematiku nezpracovávání prováděcí dokumentace stavby, různé úrovně dokumentace pro stavební povolení. V závěru navrhl okruh faktorů, které podle jeho názoru nejvíce ovlivňují současnou výstavbu:

- nedostatečná obsahová a technická úroveň zadávací dokumentace výběrových řízení;
- orientace výběru projektu pouze na cenu, ne na kvalitu návrhu;
- oceňování staveb podle nedostatečných projektově technických podkladů;
- složitost a časová náročnost územního a stavebního řízení;
- častá absence prováděcí dokumentace staveb;
- koordinace technického řešení a činnosti, v projektu a na stavbě (dozory);
- změny norem a předpisů včetně nárůstu požadavků na přípravu, projekty a doklady;
- řád a jednotnost v ocenění vlastní projektové a inženýrské práce.

Těmito faktory by se ČKAIT měla zabývat.

Stanovisko

Problematika povinného zpracování projektové dokumentace pro provádění stavby

Tato dokumentace byla zákonem č. 183/2006 Sb. po mnohaleté přestávce upravena právním předpisem zejména proto, aby se eliminovaly nejasnosti, pochybnosti či spory, které někdy vznikaly mezi zhotovitelem stavby, projektantem a investorem. Jejich častou příčinou byla právě absence obecně závazné právní úpravy týkající se rozsahu, obsahu či míry podrobnosti této dokumentace; vše záviselo na smluvních ujednáních mezi uvedenými aktéry procesu stavění.

Projektová dokumentace pro provádění stavby je především podkladem pro technicky správné, bezpečné,

kvalitní a přesné provedení stavebního díla v rámci projektové dokumentace ověřené stavebním úřadem ve stavebním řízení. Měla by být také podkladem při uzavírání smluv o provedení stavby mezi stavebníky a stavebními podnikateli.

Projektová dokumentace pro provádění stavby se v pojetí stavebních předpisů používá:

- povinně, jestliže to stavební úřad uloží v územním rozhodnutí (§ 92 odst. 1 SZ) v případech, kdy to vyžaduje posouzení veřejných zájmů při provádění stavby, při kontrolních prohlídkách stavby nebo při vydávání kolaudačního souhlasu;
- jako podklad ke kontrolním prohlídkám stavby nebo pro vydávání kolaudačního souhlasu (§ 133 odst. 3 SZ);
- jestliže si ji z iniciativy stavebníka on a zhotovitel stavby smluvně sjednají (příloha č. 2 vyhlášky č. 499/2006 Sb.).

Zpracování projektové dokumentace pro provádění stavby je vybranou činností ve výstavbě, musí ji zpracovávat autorizovaná osoba (§ 158 odst. 1 SZ). Spolu se stavebníkem, zhotovitelem stavby a vlastníkem stavby je projektant klíčovou postavou v procesu výstavby. Tím, že doporučí stavebníkovi nutnost zpracovat projektovou dokumentaci pro provádění stavby, chrání zejména veřejné zájmy při uplatňování zásady stejné ochrany práv stavebníka, účastníků řízení a dalších fyzických a právních osob, do jejichž práv a chráněných zájmů by stavba mohla zasáhnout.

Samozřejmě stavebníkovi nelze podle § 152 odst. 1 SZ upřít konkrétní odpovědnost a povinnosti spojené s řádnou přípravou a prováděním staveb, které v případě větší složitosti výše zmiňovanou PD potřebují.

Členové ČKAIT se aktivně účastnili projednávání novely SZ a byl rovněž vypracován návrh standardů (viz webové stránky ČKAIT), které by v budoucnu měly sloužit jako podklad pro změny vyhlášky č. 499/2006 Sb. a dále pro prováděcí vyhlášky k ZVZ. Námět faktorů bude předán odbornému aktivu PS, kde by se v rámci odborníků v oboru vaše náměty

probraly v diskusi a vzniklé závěry a doporučení by byly dále využívány zástupci ČKAIT při projednávání výše zmíněných právních norem.

Představenstvo uvítá, vzniknou-li v rámci seminářů ČŽV další konkrétní připomínky a návrhy a doporučuje tuto problematiku do seminářů ČŽV zařadit.

Delegát Šír – oblast Liberec

Diskusní příspěvek předložil v písemné formě po jeho přečtení na setkání. Dotazoval se na problematiku rozpočtu, SZ, PROFESIS a zájem členů o práci Komory. Upozornil též na zastoupení techniků v orgánech Komory, ptal se také na pojištění a práci pojišťovny.

Na diskusní příspěvek reagovali a odpověděli Ing. Mráz, prof. Materna, Ing. Vrba a doc. Pokorný. Příspěvek byl zodpovězen na místě, neobjevil se v usnesení.

Tři návrhy do usnesení od Ing. Jiřího Fialy

Ing. Fiala přednesl diskusní příspěvek ústně a následně jej předal v písemné podobě. Jeho součástí byly i tři návrhy do usnesení k činnosti Ing. Pavlové v AR, odbornosti osob, které zpracovávají regulační plány, úrovní autorizačních zkoušek a kontrole kvality práce členů ČKAIT.

Na diskusní příspěvek reagovali a odpověděli Ing. Najdekr, Ing. Vrba, Ing. Mach a Ing. Křeček. O jednotlivých návrzích Ing. Fialy o zařazení do usnesení se hlasovalo, návrhy do usnesení nebyly delegáty setkání schváleny. Příspěvek byl zodpovězen na místě, neobjevil se v usnesení. Diskusní příspěvky ve zvukové formě nebyly předloženy žádné.

Diskusní příspěvky přednesené ústně na místě byly na místě též zodpovězeny, případně o nich bylo hlasováno.

V případě většinového názoru byly zahrnuty do usnesení a řeší se v rámci jednání představenstva či kanceláře Komory.

Ing. František Hladík
člen představenstva ČKAIT
a předseda Legislativní komise ČKAIT

Čestní členové ČKAIT

Letošní tradiční jarní setkání čestných členů České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě se konalo 17. května 2012 v zasedací místnosti budovy ČKAIT v Sokolské ulici v Praze.

Představenstvo Komory rozhodlo, že všichni čestní členové obdrží při příležitosti 20. výročí obnovení činnosti ČKAIT pamětní medaile.

Někteří obdrželi medaile již na Shromáždění delegátů ČKAIT 17. března 2012, někteří na tomto setkání a ti, kteří se nemohli dostavit, obdrží medaile na Inženýrském dni 22. října 2012 v Brně.

Během své dvacetileté existence udělila Komora čestné členství již 101. osobě.

V roce 1993 obdrželi diplom a razítko čestného člena Komory úředně autorizovaní civilní inženýři – členové Inženýrské komory, která byla v roce 1951 zrušena. Poslední z těchto 49 civilních inženýrů, Ing. Josef Havlík, v letošním roce zemřel.

Mezi čestnými členy jsou i čtyři zahraniční osobnosti: prof. Ing. Karl Kling, Ing. Josef Robl, Dr. Ing. Zygmunt Rawicki a již nežijící prof. Ing. Viera Medelská, DrSc.

Medaili obdržel člen ustavujícího výboru a dřívější 1. místopředseda ČKAIT Ing. Miroslav Čermák, CSc.

Žijících tuzemských čestných členů má Komora 42. Letošního setkání se zúčastnilo 32 čestných členů.

*Ing. Lenka Zimová
ředitelka kanceláře ČKAIT*

SLAVNOSTNÍ SETKÁNÍ 2012

Ve čtvrtek 17. května se uskutečnilo již tradiční květnové setkání čestných členů ČKAIT, a to v prostorách budovy Komory v Sokolské ulici v Praze. Setkání se tentokrát odehrávalo ve slavnostní atmosféře 20. výročí obnovení činnosti Komory. V úvodu shromáždění předseda Komory Ing. Pavel Křeček vzpomněl dobu před dvaceti lety, kdy se podařilo završit úsilí zejména ČSSI a dalších institucí a jednotlivců v podobě vzniku a vydání autorizačního zákona č. 360/1992 Sb. ČNR v květnu 1992. Na přípravě vzniku a následujícím rozběhu ČKAIT se spolupodílela i celá řada čestných členů ČKAIT. Představenstvo Komory se rozhodlo udělit 22 čestným členům u příležitosti 20. výročí vzniku Komory pamětní medaile ČKAIT. Ukázalo tak, že si práce čestných členů – svých předchůdců – váží. Po skončení slavnostního aktu odevzdání a převzetí pamětních medailí se vytvořily zájmové dvojice nebo malé skupinky a čestní členové vzpomínali na období před dvaceti lety, probírali své osobní současné aktivity nebo problémy. Bylo možné zaslechnout i další žhavá témata – probírala se současná situace v resortu stavebnictví a jeho další perspektivy, nedostatek práce v projektové i zhotovitelské sféře a její kvalita, výrazný propad cen projektových prací,

Zasedací místnost v domě ČKAIT v Praze je důstojným prostorem pro připomenutí dvaceti roků činnosti Komory

kritika současného systému vzdělávání na úrovni vysokého i středního školství, vstup mladých absolventů škol do zaměstnání, problematika panelových budov atd. Výhodou těchto diskusí v úzkém kolektivu je to, že si kolegové navzájem mohou sdělit své osobní názory na určitý problém, dozvědět se něco nového, navázat další kontakty. Nevýhodou je okolnost, že řada zajímavých témat

zůstane ostatním kolegům utajena. Po skončení diskusního fóra proběhlo na dvoře budovy ČKAIT společné fotografování. Setkání čestných členů ČKAIT se uzavřelo společným obědem v prostorách restaurace sousedící s budovou ČKAIT.

*Ing. Vlastimil Moucha
čestný člen ČKAIT*

Aktiv profesí TZS a TPS – tradice ČKAIT

Se stejnou pravidelností, s jakou se střídají roční období jaro, léto, podzim, zima, tak se střídají i jarní a podzimní profesní aktivity TZS, TPS a nově i PS. Nedávno uplynulé jarní jednání bylo již dvacáté osmé v řadě, podruhé se uskutečnilo v Rančích u Jihlavy v kongresovém hotelu Vivaldi (dá se tedy říci, že přibližně v geografickém těžišti ČR).

Pro zájemce o odjezd z Prahy byl tento naplánován na první den konání aktivy, 18. dubna 2012, v dopoledních hodinách. Ostatní účastníci se dopravili, jak uměli, a za své.

Po vydatném obědě ve 13.30 hod. přivítal přítomné hlavní organizátor a guru těchto aktivit Ing. Jindřich Pater a seznámil je s připraveným dvoudenním

programem včetně informací o událostech v Komore od posledního aktivu.

Následovalo vystoupení Ing. Šárky Janouškové – vedoucí Střediska vzdělávání a informací ČKAIT, která shrnula uplynulou i plánovanou činnost střediska.

Byl představen nový jednatel a výkonný ředitel našeho podnikatelského subjektu Informačního centra ČKAIT s.r.o., kterým se po výběrovém řízení stal Mgr. Jan Tábořský – šéfredaktor časopisu Stavebnictví. Spolu s druhým jednatelem, Ing. Svato-plukem Žídkem, jenž nebyl přítomen, se budou snažit vytvořit z IC ČKAIT vydavatelský dům odborné literatury, jenž by mohl v blízké budoucnosti pro Komoru přinášet trvalý finanční zisk.

Po tomto úvodu se moderování odpoledního programu už naostro ujal Ing. Pater. První byla na programu informace k připravované novele stavebního zákona, kterou s velkým zaujetím prezentovala nejpovolanější osoba, ředitelka odboru stavebního řádu MMR ČR Ing. Marcela Pavlová. V následné diskusi, týkající se zejména nově navrhovaného postavení autorizovaných inspektorů, bylo nutno všechny diskutující mírnit. Kladně byla naopak přijata navrhovaná úprava, která ukládá povinnost zajistit autorský dozor projektanta / hlavního projektanta nad stavbou, pro kterou může zpracovat dokumentaci pouze oprávněná osoba.

Následovala přestávka s odpolední kávou a příprava

dalšího přednášejícího na téma informace k novele zákona o veřejných zakázkách.

Na rozdíl od novely stavebního zákona, jenž byla v dané chvíli pouze v návrhu, zákon o veřejných zakázkách je již schválen a jednotliví zadavatelé se jím již musí řídit. Informaci o velké novele přednesl Mgr. Martin Čech z odboru veřejného investování MMR ČR. Co však v době výkladu nebylo vůbec jasné, je osud vyhlášek k tomuto zákonu, ve kterých se má objevit i exaktní rozsah a obsah zadávací projektové dokumentace na stavební práce.

Třetí a poslední přednáška toho dne se věnovala ČSN Podlahy – společná ustanovení, kterou přednesl Ing. Petr Tůma, Ph.D., z firmy Betonconsult s.r.o. Tím bylo zakončeno jednání prvního dne aktivu.

Ve večerních hodinách proběhlo standardní zasedání Rady pro podporu rozvoje profese pod vedením jejího předsedy doc. Ing. Antonína Pokorného, CSc., a první netrpělivě očekávané jednání pracovní skupiny autorizačního oboru PS pod vedením Ing. Karla Junga, Ph.D.

Do diskuse se zapojili všichni přítomní – po brainstormingu se objevilo tolik témat, že jsem sám zvědav, kam se bude skupina PS ubírat.

Po večeri zvládli někteří účastníci pár sportovních výkonů v přilehlé sportovní hale, a i další sportovní výkony do pozdní noci, mezi které se počítá hra na hudební nástroj, případně zvedání lehkých i velmi lehkých závaží v levé a pravé ruce.

Po krátkém spánku některých jedinců, delším ostatních a snídani začal již v 9.30 hod. výklad k radonové ochraně staveb – nejprve něco z teorie v podání RNDr. Ladislava Moučky, CSc., ze Státního ústavu radiační ochrany v.v.i. v Praze a potom již praktické příklady a ukázky z ochrany nových i stávajících staveb proti radonu, které popsal a vysvětlil doc. Ing. Martin Jiránek, CSc., ze Stavební fakulty ČVUT v Praze. Po krátké diskusi navázala informace k aktuální problematice kabelového vybavení výtahů. Obecný výklad a základní rozdělení výtahů odpřednášel generální sekretář

Unie výtahového průmyslu ČR Ing. Jan Dvořák. Následně vystoupil vedoucí oddělení technické prevence plk. Ing. Zdeněk Hošek z Generálního ředitelství HZS ČR na téma požární bezpečnost staveb – výtahy.

Po dopolední kávě přišla na řadu přednáška Ing. Renaty Zdařilové, Ph.D., z Fakulty stavební VŠB – TU Ostrava na téma Výtahy a zvláštní výtahy pro dopravu osob z pohledu užívání osob s omezenou schopností pohybu a orientace.

Na závěr aktivu promluvil opět hlavní organizátor Ing. Pater a poděkoval všem přednášejícím i dalším organizátorům z řad zaměstnanců Komory. Z pléna se dostalo zpětného bouřlivého poděkování i jemu. Doufáme, že nám na podzimní aktiv připraví zase další aktuální témata.

Ing. Radim Loukota
člen představenstva ČKAIT,
předseda oblasti Pardubice

Konference Městské inženýrství Karlovy Vary už posedmnácté

Součástí konference byl podpis smlouvy o spolupráci s Inženýrskou komorou Thüringen.

Městské inženýrství je již sedmnáct let oprávněně spojováno s Karlovými Vary. Tématem letošní mezinárodní konference byla problematika lázeňství ve vztahu k městu z pohledu městského inženýra. Přesný název tématu letošního ročníku zněl Lázně a město. Konference se konala 8. června 2012 od 8.30 hod. v hotelu Thermal v Karlových Varech. Byla pořádána jako součást Dnů stavebnictví a architektury Karlovarského kraje 2012 a je zařazena do systému celoživotního vzdělávání členů ČKAIT. Je určena pro autorizované osoby, zejména v oboru městské inženýrství, a dále pro pracovníky státní správy, zástupce samosprávy, studující stavebních fakult vysokých škol (především oboru městského inženýrství), pro projektanty i dodavatele.

Pořadatelem konference byla ČKAIT a ČSSI ve spolupráci s organizacemi Bayerische Ingenieurkammer – BAU (Bavorská inženýrská komora), Ingenieurkammer Sachsen (Saská inženýrská komora), Ingenieurkammer Thüringen (Durynská inženýrská komora neboli Inženýrská komora Thüringen), Verband beratender Ingenieure Deutschland (Svaz poradních inženýrů Německa), Slovenská komora stavebních inženýrov, Česká společnost městského inženýrství ČSSI, Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska, Regionální stavební sdružení Karlovy Vary a Svaz podnikatelů ve stavebnictví v ČR za účasti zástupců inženýrských organizací všech zemí V4.

Je velkým významným pro Karlovy Vary, že se letos staly svědky podpisu smlouvy mezi českými inženýrskými organizacemi a Inženýrskou komorou Thüringen (Durynsko). Stalo se tak u příležitosti zahájení naší konference, kdy smlouvu o spolu-

práci Inženýrské komory Thüringen s Českou komorou autorizovaných inženýrů a techniků (ČKAIT) a Českým svazem stavebních inženýrů (ČSSI) podepsali Dipl.-Ing. Elmar Dräger, viceprezident IK Th, Ing. Pavel Křeček, předseda ČKAIT, a Ing. Pavel Štěpán, prezident ČSSI.

Od prvního ročníku se na organizování našich konferencí podíleli slovenští, saští, bavorští a čeští inženýři. Právě v Karlových Varech byla v roce 1994 podepsána první mezinárodní smlouva o spolupráci s Bavorskou inženýrskou komorou, v roce 1995 i se Saskou inženýrskou komorou. V průběhu 4. ročníku konference v roce 1999 se pak zrodil koncept smlouvy o spolupráci českých inženýrů a techniků se Svazem poradních inženýrů Německa, i když smlouva byla poté podepsána v Berlíně. Tuto skutečnost uvádím zejména proto, že i na naší konferenci, které se již několik let zúčastňují i naši kolegové z Inženýrské komory Thüringen, vznikla myšlenka povýšit úroveň naší dosavadní spolupráce uzavřením oficiální smlouvy o spolupráci. K projednání tohoto záměru pozvali naši durynští kolegové delegaci ČKAIT a ČSSI v říjnu roku 2011 do Erfurtu, hlavního města spolkové země Durynska, a podpis smlouvy o spolupráci svědčí o tom, že jednání bylo úspěšné.

Je potěšitelné, že každoroční pořádání mezinárodní konference v Karlových Varech, věnované jednomu z početné „minoritních“ oborů, ve kterých je autorizace udělována, má po celou dobu ze strany představenstva ČKAIT nejen morální podporu, ale od prvního ročníku i podporu finanční.

Těší nás i skutečnost, že nad pořádáním letošního ročníku mezinárodní konference tradičně převzali záštitu významné karlovarské osobnosti – hejtmán Karlovarského kraje a poslanec Parlamentu ČR PaedDr. Josef Novotný i primátor Karlových Varů Ing. Petr Kulhánek.

Témat jednotlivých ročníků mezinárodní konference bylo do letošního roku mnoho, ale je až k neuvěření, že v Karlových Varech téma Lázeňství a město čekalo na zařazení do programu konference plných šestnáct let. Ze zájmu o letošní ročník je však možno konstatovat, že letošní téma konference přitahovalo pozornost.

Od doby přistoupení kolegů z katedry městského inženýrství Fakulty stavební VŠB – TU Ostrava mezi spolupracující organizace konference se kvalitativně změnila i forma vydávání sborníků z jednotlivých ročníků konference. Editorem sborníku se stali pracovníci FAST VŠB – TU Ostrava pod vedením Ing. Renaty Zdařilové, Ph.D., a i letošní ročník sborníku, který byl vydán v české a německé verzi, zůstal věrný této tradici. V české verzi byl pěti IC ČKAIT rozeslán všem OK ČKAIT a je v prodeji v prodejně IC ČKAIT v Sokolské 15.

Čím si tento poměrně málo četný autorizační obor městské inženýrství a stejnojmenná konference udržely tak dlouhodobý zájem odborné veřejnosti? Konference opět měla mezi přímými účastníky, a to jak z domova, tak i ze zahraničí, velmi příznivý ohlas. Městské inženýrství je považováno za interdisciplinární obor, zahrnující metodiku řešení a rozhodování všech základních technických, technickoekonomických a ekologických problémů spojených se zajištěním provozu měst a obcí. Zahrnuje celkovou koncepci a koordinaci řešení technického vybavení měst a urbanizovaných území.

Studijní obor, akreditovaný na Fakultě stavební VŠB – TU Ostrava, je založen na společném poznatkovém základě programu stavebního inženýrství, tj. na teoretických a odborných stavebně technických disciplínách, které jsou rozvinuty v oblasti urbanistické, územního plánování a regionálního rozvoje, v ekonomické oblasti a oblasti veřejné infrastruktury (zákon č. 183/2006 Sb., § 2). Městské inženýrství jako studijní obor se opírá o několik te-

Pracovní předsednictvo konference. Zleva: Ing. Pavel Štěpán – prezident ČSSI; prof. Ing. Vítězslav Kuta, CSc. – předseda Vědecké rady konference MI KV; Ing. Jitka Thomasová – moderátorka 2. části programu; Ing. Pavel Křeček – předseda ČKAIT, moderátor 1. části programu; Mgr. Jiří Klsák – náměstek primátora města Karlovy Vary; Ing. Svatopluk Zidek – hlavní organizátor konference. Foto: Jan Borecký.

matických oblastí, vzájemně propojených a na sebe navazujících:

- technická infrastruktura (technická obsluha urbanizovaných území);
- investiční procesy (stavební ekonomika, oceňování a rozpočtování);
- územně technická problematika (urbanismus a územní plánování);
- obecné technické požadavky na stavby a bezbariérové prostředí staveb;
- facility management (správa majetku a provoz budov).

Tyto oblasti jsou dlouhodobě organicky propojené i s tématy konferencí v Karlových Varech. Postavení městského inženýra je poněkud odlišné v tom, že nedělá veškeré profese sám, ale využívá odborníky z jednotlivých oborů, které řídí, a rozhoduje o pořadí důležitosti. K tomu musí mít však znalosti téměř stejně jako oni.

Problematika lázeňství

Česká republika díky své pestré geologické stavbě oplývá značným přírodním bohatstvím. V důsledku přírodních podmínek se na jejím území vyskytují prameny minerálních, termálních a radioaktivních vod, výrony plynů a ložiska peloidů. Pokud svými vlastnostmi, chemickými či fyzikálními, pozitivně působí na lidský organismus, jsou považovány za léčivé zdroje. Pro léčbu se v tuzemsku využívá i klimatických podmínek. Snahou ČR je přispívat k vytváření podmínek a nástrojů pro regeneraci a rozvoj lázeňství a lázeňských míst, zejména ke zlepšování stavu a rozvoji lázeňské a městské infrastruktury, obnovy lázeňských památek a k rozvoji českého lázeňství a českých lázeňských měst a obcí.

Důležitým faktorem rozvoje je plánování budoucího stavu lázní. Z hlediska městského inženýrství je jedním z nejdůležitějších plánovacích faktorů technická obsluha. Lázeňské prostředí vyžaduje velmi specifický pohled pro své svébytné podmínky a požadavky. Jeden z prvních úkolů musí být vzájemný vztah lázeňských zón a okolí, řešený vždy pro konkrétní případy velmi citlivě, pomocí koordinálního řešení. Dalším zmíněným problémem je zajištění inženýrských sítí pro rozvod a distribuci

minerálních vod. Pro tyto účely je nutno zavést samostatné rozvodné a distribuční zařízení a objekty. Nejnáročnější zařízením v této kategorii představuje vodovod minerálních vod, jenž vyžaduje speciální údržbu a další péči. Tuto problematiku nemůže městské inženýrství ztratit ze zřetele při řešení lázeňských oblastí.

Při řešení lázeňských zón je nutno vzít v potaz umístění zřidelných systémů a budov léčebného i komunálního lázeňství a také jejich vzájemné vztahy. Zaměřujeme se tedy nejen na lokalizaci lázeňské oblasti v rámci sídla, ale i umístění jednotlivých objektů v oblasti.

Z hlediska urbanistické teorie, ale i z dosavadní řešené praxe lze rozlišit tři typy lázeňských souborů a uspořádání. Konkrétně je to lázeňský areál, lázeňské území a kombinované řešení.

Za lázeňský areál lze označit samostatný urbanistický celek bez podstatných rušivých vlivů. Vlastní provoz kvalitního lázeňského režimu je doprovázen vytvořením příznivých, relativně čistých podmínek urbanistických, technických, ekologických i ekonomických. Tento stav lze označit jako ideální. Druhý případ se dá nazvat lázeňské území. Jedná se o situaci, kdy se provoz lázní přímo střetává a prolíná s různými nežádoucími rušivými vlivy a aktivitami. Tento typ je výrazným kompromisem a při jeho aplikaci je nutno počítat s mnoha zásahy negativně ovlivňujícími obě funkce. Při použití kombinovaných variant si lze zvolit jednu z mnoha variant a subvariant, i když se jedná z urbanistického hlediska o značný stupeň improvizace.

Při územním plánování, územním a stavebním řízení je nezbytné plně respektovat lázeňský statut v lázeňských sídlech. Lázeňské místo musí navíc splňovat taxativně vymezené základní podmínky:

- dobrou dostupnost (napojení na dopravní infrastrukturu);
- dostatek ubytovacích kapacit pro léčebné i komunální lázeňství;
- dostatek parkovacích a odstavných stání motorových vozidel;
- opatření ke zklidnění dopravy;
- kvalitní zásobování pitnou vodou;
- odpadové hospodářství;
- kvalitní zásobování potravinami;

- dobré napojení na elektronické komunikační sítě;
- občanské vybavení poskytující kulturu, a to jak pro pacienty s dlouhodobým, tak krátkodobým pobytem;
- kvalifikované zdravotní služby;
- dobře udržované veřejné prostranství.

Z praktického hlediska i z hlediska historického vývoje je lázeňství vymezováno jako lázeňství léčebné (sledující úkol odstranění či tlumení následků poškození zdraví, rehabilitace apod.) a lázeňství komunální (s převažující funkcí zdravotní prevence zvyšováním odolnosti, s funkcí rekreační, sportovní, kulturně zábavnou apod.). Příspěvky, které zazněly na konferenci, byly orientovány na oba základní segmenty lázeňství.

Příprava konference

Vědecká rada konference, sestávající ze zástupců pořadatelů a partnerských organizací, pracujících od 10. ročníku konference, se letos sešla na pozvání kolegů ze Svazu poradních inženýrů Německa v Postupimi, hlavním městě spolkové země Braniborsko. V Postupimi se nám nejen podařilo sestavit jistě zajímavý program konference, ale díky pořadatelům jsme měli příležitost seznámit se i s dynamickým rozvojem tohoto velice zajímavého města. V čele Vědecké rady konference je od jejího 10. ročníku prof. Ing. Vítězslav Kuta, CSc., z FAST VŠB – TU Ostrava.

Ouvertura konference proběhla ve čtvrtek 7. června 2012 v rámci slavnostního večera Dnů stavitelství a architektury Karlovarského kraje v Karlovarském městském divadle. Účastníci slavnostního večera byli krátce seznámeni i s programem konference.

Organizace konference i příprava sborníku proběhla bez jakýchkoliv kolizí a problémů. Obzvlášť je nutno podtrhnout zcela profesionální úroveň všech přednesených referátů, ale i živé diskuse, jež k těmto referátům proběhla. Rovněž bohatá výměna odborných informací a zkušeností mezi jednotlivými účastníky významně obohatila obsahovou úroveň konference. Lze tedy konferenci považovat organizačně, ale především obsahově za velmi úspěšnou, což umožňuje pokračování dalších ročníků v dosavadních parametrech.

Nelze opomenout skutečnost, že o úspěšné výsledky konference se zasloužili nejen její pořadatelé včetně Karlovarského kraje a statutárního města Karlovy Vary, ale i autoři přednesených referátů a také samotní účastníci konference, kteří svou živou aktivitou přispěli k zdařilému průběhu konference.

Průběh konference

Konferenci zahájil Ing. Svatopluk Zidek, její hlavní organizátor a zakladatel. Vlastní jednání otevřel v zastoupení primátora města Karlovy Vary Ing. Petra Kulhánka (tou dobou pobývajících v zahraničí) jeho náměstek Mgr. Jiří Klsák a úvod do problematiky konference přednesl předseda Vědecké rady konference prof. Ing. Vítězslav Kuta, CSc.

Jednání sestávalo z osmi odborných referátů přednesených zástupci šesti inženýrských organizací zemí střední Evropy a rozsáhlé diskuse. Zhodnoce-

ní a závěry konference přednesl předseda Vědecké rady konference prof. Ing. Vítězslav Kuta, CSc. První část jednání konference moderoval předseda ČKAIT Ing. Pavel Křeček, druhou pak vedoucí sekce MI ČSSI Ing. Jitka Thomasová. Jako pracovní podklad konference byl již tradičně vydán sborník v české i německé verzi, který obsahuje nejen přednesené přednášky, ale i další zajímavé články vztahující se k tématu konference. Průběh konference byl simultánně tlumočen v češtině a němčině.

Obsahové zaměření konference

Podíváme-li se na program konference, lze s potěšením konstatovat, že Vědecká rada konference a organizátoři měli šťastnou ruku při výběru příspěvků. Příspěvky byly tematicky rozděleny do oblastí, které na sebe navazovaly a vzájemně se doplňovaly. Navozovaly mezioborovou toleranci, jak o tom při zahájení konference hovořil Ing. Svatopluk Zídek.

První část konference

Zazněly v ní zahraniční příspěvky. Společným motivem této části byly říční i termální lázně a aquaparky. K nejzajímavějším v této části patřila přednáška Koupání na řece – Historie, tradice a budoucnost na příkladu Drážďan. Přednesla ji Dipl.-Ing. Claudia Blaurock. Drážďany a jejich jedinečný říční tok Labe mají podle ní potenciály, které v současnosti zčásti zůstávají nevyužité. Labe a jeho nivy jsou odedávna oblíbenou příměstskou rekreační lokalitou. Zejména z důvodu klesající kvality vody koupání v Labi v letech 1920–1946 zcela zaniklo a je dodnes až na vzácné výjimky zakázáno. Klesající znečištění vody, silící zdravotní povědomí ve společnosti a rostoucí zájem o regionální identitu a tradice ve věku globalizace otevřely cestu k vizi nového koupaliště na Labi v Drážďanech. Drážďany představovaly se svými četnými sanatorii, léčebnými láznemi a koupališti na Labi vždy významné útočiště tělesného povědomí, jež dnes shrnujeme pod pojem wellness. Živé labské lázně s bohatou tradicí v jedinečné rekreační lokalitě Drážďan mohou městu propůjčit unikátní kouzlo a zvýraznit zvláštnost nezastavěného toku. Mohou rozšířit zážitky z Labe a krajiny kolem řeky propůjčit starobylý vzhled. Neméně zajímavou přednášku s názvem Květinové termální lázně Werder (Havel) měl Werner Große, starosta města Werder, jež je od roku 2002 státem uznaným rekreačním místem a v současné době poskytuje cca 300 000 noclehů ročně. Pro zvýšení těchto čísel bylo nutno se pokusit o prodloužení sezóny a tím i pobytu turistů. Proto se v roce 2002 zrodila idea zřídít pro turisty i místní obyvatele termální lázně. Cesta k současnému projektu byla velmi dlouhá. Původně bylo v plánu vybudovat krytý bazén za 10 milionů eur. Ze znaleckého posudku vyplynulo, že na údržbu bazénu by byl potřebný roční příspěvek města ve výši minimálně 500 000 eur, jinak by bazén byl ztrátový. Tato varianta byla podrobena ekonomickému rozboru a byl proveden průzkum trhu, kterého se účastnili soukromí provozovatelé termálních lázní. Vyjádření účastníků bylo jednoznačné: Za tyto peníze může soukromý provozovatel vybudovat nikoliv pouhý bazén, ale termální lázně s koupalištěm pro rodiny. Bylo tedy rozhodnuto, že se vypíše soutěž na evropské úrovni s cílem nalézt

soukromého partnera, jenž disponuje odpovídající výkonností, zkušenostmi a potenciálem k vybudování a provozování takových termálních a rodinných lázní. Z původních devíti zájemců zůstalo v následném soutěžním dialogu nejprve sedm účastníků. Po ukončení jednorozhodného zadávacího řízení byla zakázka přidělena společnosti Kristall Bäder AG. Místo městské jednorázové investice 10 milionů eur a každoročního příspěvku města ve výši 500 000 eur byl použit roční příspěvek na úvěr a zafinancování částky 9 milionů eur. Společnost Kristall Bäder AG tak pro výstavbu termálních lázní měla k dispozici částku v celkové výši 18 milionů eur. Rozdíl ve výši 1 milionu eur byl použit na vyrovnání nákladů ve fázi přípravy. V reakci na to se společnost Kristall Bäder AG zavázala platit městu roční nájem, čímž se skutečné roční zatížení z úvěru města omezí na 200 000 eur. Ten ročně platí za plnění jedné z položek péče o občany města, a sice plavání pro školy, jež je zajištěno smluvně i v pozemkové knize. Bez ohledu na to provozuje společnost Kristall Bäder AG termální lázně pod vlastním jménem a na vlastní účet. Celková částka investic mezi tím dosáhla cca 21 milionů eur, přičemž 3 miliony eur financuje společnost Kristall Bäder AG z vlastních prostředků. Navíc společnost již získala další pozemky pro rozšíření lázní a pro výstavbu hotelu.

Dipl.-Ing. Tina Kaiser zaujala svou zajímavou přednáškou s názvem Bad Sulza – od lázní osmdesátých let k solným a léčebným lázním a ke středisku lázeňské turistiky. Bad Sulza je malé město s méně než 3000 obyvateli nacházející se na severozápadě Durynska. V roce 1990 v něm existovala čtyři lázeňská zařízení, která odůvodňovala lázeňský status města a představovala základ a výchozí bod pro další rozvoj města jako lázní. V průběhu devadesátých let byla vypracována koncepce rozvoje lázní, jež je neustále aktualizována a jsou v ní zachycena veškerá opatření, která bylo a je v nejbližších letech nutno provést pro získání predikátu léčebných a solných lázní. Prof. Ing. Jozef Kríž, PhD., ze Stavební fakulty STU v Bratislavě přednesl zajímavý příspěvek s názvem Meandr Park Oravice – využívání termálních vod. Slovensky citujeme autora:

Nový komplex areálu Meander Park Oravice rozširuje možnosti turistického, rekreačního a rehabilitačního

využitia termálnej vody na Orave. Poskytuje špecifické služby v zaujímavom prostredí, ktoré láka aj náročnú klientelu vyhľadávajúcu svoj osobitý štandard. Komplex je architektonicky a materiálne riešený veľkoryso s využívaním moderných stavebných materiálov a najnovších technológií. Pri výstavbe boli použité nové prvky, modulové variácie, ktoré môžu poslúžiť aj pri návrhu ďalších podobných areálov, ktoré sa budú v budúcnosti realizovať nielen na Slovensku. Komplex areálu Meander Park Oravice dopĺňa lyžiarske stredisko s vlekmí a s dojazdom do samotného areálu kúpaliska, čím sa stáva pobyt v tejto lokalite ešte viac atraktívnejším, hlavne v zimnom období.

Druhá část konference

Zazněly v ní národní (české) příspěvky. Společným motivem této části byly distribuce termální vody, rehabilitační ústavy a střety zájmů mezi lázeňstvím a rozvojem těžby nerostných surovin a dopravní infrastruktury.

Zasvěceně a podrobně o Zásobování odběratelů termominerální vodou v Karlových Varech v historii i současnosti hovořil Ing. Milan Trnka, ředitel Správy přírodních léčivých zdrojů a kolonád, p.o., Karlovy Vary.

Příspěvek Ing. Ivo Staše (Magistrát města Ostravy, odbor ekonomického rozvoje) se zaměřil na stručný popis historie rozvoje průmyslu na Ostravsku a s ním spojený rozmach rehabilitační a lázeňské péče pro zaměstnance. Věnoval se zejména sociální péči pro zaměstnance těžebních společností a jejich rodinné příslušníky v historicky zajímavém období mezi dvěma světovými válkami. V době existence prvního samostatného československého státu byly totiž položeny solidní základy pro další masivní rozvoj sociální a léčebné péče. Historicky, společensky a ekonomicky modifikována pokračovala po II. světové válce až do současné doby.

Prof. Ing. Vítězslav Kuta, CSc., z Fakulty stavební VŠB – TU Ostrava, přednesl regionálně zaměřený příspěvek s názvem Lázně Darkov a Klimkovice – součást ostravské sídelní a průmyslové aglomerace. Příspěvek pojednával o minulosti i současnosti, vzniku a vývoji těchto lázní. V úvodu se věnoval vztahu lázeňství a těžby uhlí v České republice. Zajímavě popisoval vývoj střetu zájmu mezi situ-

Podpis smlouvy o spolupráci ČSSI, ČKAIT s Inženýrskou komorou Thüringen (Durynsko). Zleva: Ing. Pavel Štěpán, prezident ČSSI; Ing. Pavel Křeček, předseda ČKAIT; Dipl.-Ing. Elmar Dräger – viceprezident IK Thüringen. Foto: Jan Borecký.

ováním Lázní Klimkovice a výstavbou dálnice D47 a rekapituloval rozvojové problémy lázní v jádru aglomerace.

Závěry konference

Konference zasazená do Karlových Varů a neodmyslitelně spojená s Městským inženýrstvím si i letos udržela velmi vysokou odbornou úroveň, podtrženou mezinárodní účastí, i svou společenskou stránku jako místo přeshraniční výměny názorů a zkušeností v rozšířené sjednocené Evropě. Oblasti ČKAIT Karlovy Vary se opět podařilo vytvořením výborného technického a organizačního zázemí vytvořit místo, kam se stojí za to se vrátit.

Závěrem lze konstatovat, že výsledky 17. ročníku

konference, jakož i výsledky předchozích ročníků, opravňují k doporučení pokračovat v pořádání konferencí Městské inženýrství v Karlových Varech i v následujících letech. Poněvadž se velmi osvědčilo stanovování individuálních témat pro každý ročník konference, je jistě žádoucí navrhnout obsahové téma i pro 18. ročník. Z pracovních rozhovorů v rámci konference vyplynulo možné téma Města a povoděň (Povoděň a město), včetně jeho revitalizací. Závěrečné rozhodnutí přísluší Vědecké radě konference. Věříme, že tradice karlovarské konference Městské inženýrství bude pokračovat, i když musíme začít počítat i s nutnými personálními změnami i v řadách organizátorů. To by bylo současným pořadatelům jistě největší odměnou.

Myslím, že nejlépe spokojenost účastníků s průběhem konference vyjadřují některé z ohlasů účastníků konference, které byly pořadatelům adresovány.

Ohlasy na konferenci

Skvěle připravená konference si právem vysloužila řadu příznivých ohlasů a poděkování z tuzemska i ze zahraničí.

*Článek ve spolupráci s hlavním organizátorem
Ing. Svatoplukem Zídkem připravil
doc. Ing. František Kuda, CSc., katedra městského
inženýrství, Fakulta stavební VŠB – TU Ostrava, předseda
České společnosti městského inženýrství ČSSI,
viceprezident Českého svazu stavebních inženýrů*

Dvacáté výročí obnovení činnosti České komory autorizovaných inženýrů a techniků v Praze

Ing. Pavel Křeček a zahraniční hosté

Nevšední zážitek připravilo hudební těleso Brněnský kontrabasový orchestr

Betlémská kaple, zástupce ministra pro místní rozvoj Kamila Jankovského a rektora ČVUT v Praze prof. Ing. Václava Havlíčka, CSc., byly 24. května 2012

důstojným rámcem slavnostního zasedání ČKAIT k 20. výročí obnovení činnosti Komory. Představitelé zahraničních komor ze Slovenska, Maďarska,

Polska a Německa se přihlásili ke společné práci na ochranu veřejného zájmu ve výstavbě, na vzdělávání členů komor a přijímání příslušné odpovědnosti za stavební budoucnost. Ocenili zkušenosti, přínos a vůli ke spolupráci s českou Komorou a vyjádřili přání k pokračování v nastolené politice společných zájmů. **Představitelé české Komory, zakládající a čestní členové, oblastní a ústřední funkcionáři, představitelé oborů a specializací odměnili spontánním potleskem projev předsedy ČKAIT Ing. Pavla Křečka, který se přihlásil k historickým tradicím inženýrského stavebního umění, sahajícím až do středověku. Vyzval k hledání racionálních cest k vytváření stavebního pokroku, budoucnosti založené na spolupráci odborníků, kteří s prozíravostí a skromností, nicméně s profesionální autoritou budou nadále korektním partnerem veřejné správy.** Jménem zahraničních hostů pronesl hlavní projev Prof. Dr.-Ing. e. h. Dipl.-Ing. Karl Kling, první prezident Bavorské inženýrské komory, na téma spolupráce evropských inženýrů. Zasedání vyvrcholilo udělením pamětních medailí k 20. výročí ČKAIT významným hostům. Slavnostní setkání potvrdilo, že Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků je novou, stabilní a tvůrčí autoritou pro 30 000 členů a pro budoucnost staveb.

*Ing. Miroslav Loutocký
předseda Redakční rady Z+i ČKAIT*

Konference Obnova památek a historických církevních staveb na Stavebních veletrzích Brno

Konference Obnova památek a historických církevních staveb byla reakcí pořadatelů a jejich partnerů na připravovanou dohodu státu a církvi o částečném vyrovnání majetkových křivd. Konference byla rozdělena do tří tematických bloků:

bloku památkově teoretického, bloku informujícího o specifických technických podmínkách při opravách církevních památek a bloku seznamujícího účastníky konference s některými praktickými zkušenostmi z konkrétních realiza-

cí. Organizátory potěšilo, že zájemcům o konferenci téměř nestačil sál Morava pavilonu A. Skvěle bylo i to, že velká většina posluchačů sledovala celý, téměř pětihodinový program konference.

Každý inženýr a technik, který se kdy podílel na rekonstrukci a obnově církevní stavby, potvrdí, že přístup k řešení konkrétních úkolů na církevních a historických stavbách řešitele vždy osloví specifickou atmosférou. Věřím, že zájem

o konferenci ze strany projektantů, památkářů, správců církevních objektů, realizačních firem i výrobců stavebních hmot, zejména z řad našich mladých kolegů, se stal ozdobou Stavebních veletrhů Brno 2012.

O přípravu konference se velice zasloužila Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků.

*Ing. Svatopluk Zidek
jednatel IC ČKAIT*

Ohlédnutí za Stavebními veletrhy Brno

Letošní ročník Stavebních veletrhů Brno (24.–28. dubna 2012) se nesl z velké části ve znamení přetrvávajícího ekonomického poklesu stavební výroby a výroby stavebních hmot. Stavebních veletrhů se zúčastnilo 831 vystavovatelů z 19 zemí a navštívilo jej 60 tisíc návštěvníků. Obsazená výstavní plocha činila 29 413 m². Jsou to sice stále čísla představující největší domácí veletrh ve stavebních oborech, ale znamenající také nejmenší vystavovatelskou účast ze všech ročníků veletrhu. Projevila se také absence oboru stavebních strojů, který se účastní v Brně ve dvouletých cyklech. Ke stagnaci stavebního trhu přispívá také ukončení, respektive přerušování všech dotačních programů ve výstavbě bytů a stavebních úpravách staveb pro bydlení.

Účast na mezinárodním veletrhu je pro každého vystavovatele finančně náročná záležitost. V krizových letech českého stavebnictví bychom očekávali větší pochopení na straně pořadatele, brněnských veletrhů, a poskytnutí slev např. dlouholetým vystavovatelům či vystavovatelům ve vybraných oborech.

Veletrh se nesl především ve znamení úspor energie při provozu budov a při provádění staveb. Energeticky úsporné stavění bylo nejen oficiálním mottem veletrhu, ale i prvním zájmem návštěvníků, hlavním obsahem jejich otázek a poptávaných projektových a stavebních řešení. Pokud budeme hledat na veletrhu obor, který byl uvedenými problémy postižen minimálně či vůbec, pak je to vytápění budov, obnovitelné zdroje energie a vše, co s nimi souvisí. Exponáty, kterých bývalo v Brně poskrovnu – tepelná čerpadla, fotovoltaické a solární systémy –, se tu představily v širokém výběru.

Jako každoročně, i letos se v Brně udělovaly zlaté medaile vítězným exponátům. Zlatou medaili Me-

zinárodního stavebního veletrhu IBF v kategorii Energeticky úsporné stavění získal broušený cihelný blok s integrovanou tepelnou izolací HELUZ FAMILY 50 2in1, od výrobce HELUZ Dolní Bukovsko.

Cihelný blok dosahuje součinitele prostupu tepla $U = 0,11 \text{ W/m}^2\cdot\text{K}$.

Zlatou medaili IBF v kategorii Design získaly celoskleněné interiérové dveře PROMAGLAS F1 výrobce PROMAT Praha s vynikající požární odolností. Dalším exponátem oceněným zlatou medailí IBF v kategorii Design je střešní okno firmy FAKRO CZECH Český Těšín. Horní křídlo okna se plynule vyklápí až do úhlu 45° a dolní se otevírá dopředu a vytváří výklenek – malý balkon.

Zlatou medaili IBF ve volné kategorii získalo řešení prostupů nadkroevní tepelnou izolací firmy BRAMAC Praha.

Zlatou medaili veletrhu SHK v kategorii Úspory energií získal kotel na spalování dřevěných pelet ATTACK PELLET AUTOMATIC PLUS firmy Attack Vrútky. V kategorii Energeticky úsporné stavění získal zlatou medaili centrální systém větrání s rekuperační tepla pro bytové domy od firmy ATREA Jablonec nad Nisou.

V kategorii Design byly na veletrhu SHK oceněny zlatou medailí:

- sprchový kout Briliant BSKK4 od firmy RAVAK Příbram;
- automatický termokryt ACS pro plavecký bazén od firmy USSPA Dolní Dobrouč.

Tradiční součástí stavebních veletrhů je anketa Koupelna snů, které se zúčastňují návštěvníci veletrhu. Letos se koupelnou snů stal sprchový kout BRILLIANT BSDPS od firmy RAVAK.

Již trvalou součástí stavebních veletrhů je ukázka protipovodňové ochrany předváděná v bazénu před pavilonem Z. Ukázky připravuje Česká protipovod-

ňová asociace. Důraz je kladem na představení ochrany bytových domů. Představuje se také ochrana kanalizačního systému včetně koupelen a WC, kam se mnohdy dostává voda z přívalových dešťů i při povodních. Návštěvníci si mohli prohlédnout model funkce suchého poldru, rybí přechody a také model řeky Mississippi se zdvihačím jezem. Novinkou v protipovodňové výbavě je mobilní samonasávací čerpadlo SPPautoprime, které se využívá k protipovodňové ochraně pražské stokové sítě, či systém mobilních protipovodňových hrází Tiger Dam.

Pochvalu si zaslouží doprovodný program veletrhu – nejen pro svůj velký rozsah, ale zejména pro odborné zaměření. Na jednotlivých akcích vystupují a přednášejí přední odborníci v dané problematice. V doprovodném programu dominovalo rovněž téma úspor energií, pasivní domy, budovy s téměř nulovou spotřebou energie. Výjimku představovala zahajovací konference věnovaná obnově historických a církevních památek.

Příští ročník stavebních veletrhů se uskuteční v tradičním dubnovém termínu, ve dnech 22.–27. dubna 2013. Souběžně se budou konat veletrhy URBIS INVEST, URBIS TECHNOLOGIE a ENVIBRNO. K novinkám ročníku 2013 bude patřit nový veletrh DSB – Dřevo a stavby Brno, který bude zaměřen na materiály a výstavbu domů na bázi dřeva. Odbornou záštitu a spolupráci novému veletrhu poskytne Asociace dodavatelů montovaných domů. Je tu také úzká vazba na stálou výstavu dřevěných montovaných domů v Národním stavebním centru Eden 3000 v areálu brněnského výstaviště.

*Marie Báčová
odborná poradkyně předsedy ČKAIT*

Zajímavé události v oblastech Komory

Praha

JARNÍ EXKURZE ČLENŮ ČKAIT A ČSSI

V sobotu 21. dubna letošního roku se uskutečnila odborná jednodenní exkurze členů ČKAIT a ČSSI na

dvě zvedací lávky v Berouně a do elektrokanzeny ve Šlovicích. Exkurzi připravil člen pražského výboru ČKAIT Ing. Jan Matějka.

V dopolední části exkurze si účastníci prohlédli ocelovou lávku pro pěší přes Berounku, která spojuje berounské autobusové nádraží se středem města a nachází se v těsné blízkosti historického brodu. Lávka, navržená jako spojitý nosník o třech polích 21,0 + 42,0 + 21,0 m, byla vybudována v roce 2003 na místě původní lávky stržené při povodni v roce 2002. Na základě zkušeností z povodně byla lávka navržena jako zvedací. Tím bylo dosaženo toho, že

lávka na pravém městském břehu začíná na úrovni nábřeží, tedy s pohodlným a přirozeným bezbariérovým přístupem. Na levém břehu v prostoru autobusového nádraží, které je na nižší úrovni, následuje schodiště a boční přístupová rampa pro vozíčkáře. V případě ohrožení povodní lze lávku zvednout pomocí hydraulických lineárních motorů o jeden a půl metru, tedy nad úroveň hladiny řeky při povodni v roce 2002. Odborný výklad podal jeden z autorů lávky; bližší informace jsou uvedeny ve sborníku 20. česko-slovenské konference Ocelové konstrukce a mosty 2003.

Zvedací lávka v Berouně

V Berouně je ještě jedna zvedací lávka, a to přes mlýnský náhon. Je dřevěná a zvedá se ručně. I ona byla vybudována po povodni v roce 2002, ale v současné době je již silně zasažena hnilobou, zřejmě díky nedostatečné údržbě.

Po prohlídce krásně zrekonstruovaného prvorepublikového železobetonového mostu přes boční rameno Berounky, který spojuje mlýnský ostrov a bývalý brod s náměstím, přešli účastníci na hlavní Husovo náměstí a obdivovali jeho úpravu z roku 2003 realizovanou podle projektu architektky Hany Zachové a využili pauzy na oběd k občerstvení.

Po obědě jsme se vydali autobusem krásným údolím Berounky proti proudu, minuli jsme hrad Křivoklát, hospodu U rozvědčíka a před zříceninou hradu Týřova jsme odbočili do Šlovic. Autobus jsme museli ponechat na parkovišti u hotelu a pěšky jsme se vydali strmou cestou k Berounce a k elektrokanzenu. Tam nás přivítal majitel a správce elektrokanzeny Ing. Petr Čech. Po krátkém historickém úvodu jsme začali s prohlídkou. Elektrokanzen se nachází v objektech starého mlýna, který byl již na začátku dvacátého století přebudován na vodní elektrárnu, jež je v provozu dodnes. Najdeme v ní jednu původní Francovou turbínu, jednu novější Kaplanovu turbínu a jednu pokusnou turbínu s násoskou. Kromě toho je v přilehlém muzejním sále nainstalo-

ván původní prvorepublikový lodní dieselův motor, jenž sloužil jako záskok při nízkých stavech vody, starý trojfázový generátor a řada dalších elektrických přístrojů a motorů. Na tablech jsou vystaveny historické projekty jednotlivých etap rekonstrukce elektrárny i dobové snímky. Exkurze stála za to.

*Ing. Michael Tmka, CSc.
předseda oblasti Praha*

Plzeň

CENA ČKAIT PLZEŇSKÉHO KRAJE 2011

V letošním roce proběhl již druhý ročník soutěže Cena ČKAIT Plzeňského kraje. Jejím hlavním posláním je prezentace a zviditelnění kvalitních stavebních a technologických inženýrských návrhů

ze všech autorizačních oborů a specializací ČKAIT, které mohou najít uplatnění ve stavební praxi, seznámení s těmito návrhy včetně představení jejich autorů širší odborné i laické veřejnosti. Do soutěže byly přijaty návrhy, které byly projektově nebo realizačně dokončeny v roce 2011.

Soutěž vyhlašuje oblast ČKAIT Plzeň. Slavnostní vyhlášení výsledků, pro které byly nominovány tři soutěžní práce ze tří různých oborů činnosti autorizovaných osob, proběhlo 24. května 2012 v rámci vyhlášení Stavby roku Plzeňského kraje 2012 v sále Městské besedy v Plzni. Jednalo se o následující práce:

Územní studie Belánka

Zpracovaná studie řeší návrh nového veřejného prostoru vzniklého zastřešením železničního koridoru v lokalitě Belánka, tj. tratě od mostu na Klatovské třídě na Belánce mezi ulicemi Borskou a Hálkovou. Úprava je navržena až po ulici Skrétovu. Vznikne tak nová parkově upravená plocha pro pohyb a shromažďování obyvatel Plzně.

Studii zpracovala firma Torion s.r.o. Plzeň. Autorem studie je Ing. Robert Špalek za přispění Ing. Hany Hrubé. Studie byla do soutěže nominována pro vytvoření nápaditého nového užitého prostoru v místě rušné křižovatky v Plzni na Belánce.

Snížení energetické náročnosti budov Škoda Power

Jedná se o řešení snížení energetické náročnosti budovy turbínové haly včetně sociálně-provozních a administrativních přístavěných objektů. Tyto průmyslové objekty jsou ve vlastnictví firmy Škoda Power, s.r.o., člena skupiny Dossan Company.

V rámci tohoto projektu bylo řešeno zateplení obvodového a střešního pláště, výměna oken a ohřev teplé vody pomocí slunečních kolektorů u rozsáhlého objektu haly a souvisejících budov.

Stavba byla nominována do soutěže pro výrazné snížení potřeby tepla na vytápění celého areálu turbínové haly a okolních přístavků o 40–50 %. Stavbu do soutěže přihlásila firma CGD, spol. s r.o. Autorem projektu je Ing. Eduard Trojánek.

Silnice I/26 Nová Hospoda, přeložka Plzeň – Nová Hospoda

Přeložka silnice I/26 se nachází na západním okraji města Plzně v městské části Nová Hospoda. Představuje propojení stávajícího dálničního přivaděče a okružní křižovatky na kraji města. Přeložka je projektována jako čtyřproudá komunikace v délce 1962 metrů. V návaznosti na pěší stezky byla přes komunikaci navržena oblouková lávka vytvářející bezpečný přechod pro chodce a cyklisty. Lávka znázorňuje symbolickou bránu při vjezdu do Plzně při příjezdu od dálnice.

Jedná se o významné inženýrské dílo, které vytvořilo důstojné napojení Plzně na dálnici D5. Proto byla také tato stavba nominována do soutěže. Stavbu do soutěže přihlásila firma Berger Bohemia a.s. Autorizovanou osobou spojenou s výstavbou je Ing. Martin Mokřý.

Vítěz soutěže

Komise oblastní kanceláře ČKAIT Plzeň vybrala jako

Územní studie Belánka (vizualizace). Foto: Ing. Luděk Vejvara.

vítěze soutěže návrh Ing. Roberta Špalka na úpravu prostoru Belánka v Plzni. Komise ocenila návrh na vznik nového klidového prostoru v těsné blízkosti hlavní plzeňské komunikace a nad železničním koridorem.

*Ing. Luděk Vejvara
předseda oblasti Plzeň*

SEMINÁŘ PRO ÚPRAVY PANELOVÝCH OBJEKTŮ V PLZNI

V úterý 15. května letošního roku proběhl v prostorách Střední průmyslové školy stavební v Plzni speciální seminář věnovaný problematice panelových objektů. Seminář byl součástí celostátní akce zajišťované ČKAIT. Hlavním tématem bylo seznámení se s možnostmi a technickými podmínkami provádění otvorů v příčných nosných stěnách panelových domů.

V úvodní přednášce semináře seznámila Ing. Anna Kopecká přítomné se základními systémy panelových domů používaných v Plzni a západních Čechách v druhé polovině 20. století. Popsán byl vývoj příčných systémů od typu PS61 přes T 06B po PS69. Po této přednášce vystoupil prof. Ing. Jiří Witzany, DrSc., dr.h.c., s hlavním tématem semináře, a to o statickém působení a teoretických předpokladech úprav stěn panelových domů. Na obrázcích a videoprojekcích mohli členové ČKAIT vidět konkrétní případy ze zkoušek a úprav panelových domů a zjištěný teoretický průběh sil ve stěnách a stropní konstrukce. Jako další vystoupil Ing. Václav Honzík s návrhem úpravy otvorů a popisem postupu zhotovení. Za důležité uvedl omezení šířky otvoru do 1 m a ponechání dostatečných okolních částí panelu. V závěru semináře předvedl Ing. Jiří Šmejkal, CSc., aplikaci příhradové analogie na řešení otvoru ve stěně panelového domu. V dalším příspěvku seznámil přítomné Ing. Antonín Postřiháč se zajímavými technickými údaji z praxe při vývoji panelových systémů v bývalém podniku Pozemní stavby Plzeň, zejména systému PS69. Uvedl též příklady konstrukčních úprav, které realizoval na panelových domech.

Na popisovaný seminář navázala stručná informace o podmínkách provádění zásahů do nosných stěn panelových domů, přednesená Ing. Václavem Honzíkem na shromáždění vedoucích stavebních úřadů města Plzně ve čtvrtek 24. května 2012. Zástupci stavebních úřadů byly požádány, aby při kontrole dokumentace úprav ve stěnách panelových domů byli autorizovanými osobami pouze inženýři v oboru statika a dynamika staveb. Předpokládáme, že jako doplněk k uvedeným seminářům budou při oblastní kanceláři ČKAIT Plzeň vydány pokyny pro postup přípravy a posuzování otvorů ve stěnách panelových objektů.

*Ing. Luděk Vejvara
předseda oblasti Plzeň*

Karlovy Vary

SPOLEČNÁ EXKURZE OBLASTÍ DO DURYNSKA A SASKA

Pod názvem Durynsko (Thüringen) a Sasko (Sachsen) se významně změnila zorganizovaly oblasti ČKAIT v Praze a Karlových Varech, Kolegium pro technické památky ČKAIT & ČSSI, Česká společnost městského inženýrství ČSSI ve spolupráci s agenturou PhDr. Václav Chaloupecký – Komunikace & Profit odbornou exkurzí do Saska (Lužickosrbska) a Durynska, tedy do oblastí bývalé NDR.

V pátek ráno vyjel autobus z Karlových Varů do Prahy, kde naložil většinu osazenstva a po pohodové cestě již kolem poledního dorazil do Bautzen (Budyšina), centra Lužických Srbů. Po chvíli volna a krátkém přesunu začal odborný program, který zabezpečil Ing. Svatopluk Zídek ve spolupráci s Ingenieurkammer Sachsen (Saskou inženýrskou komorou). Navštívili jsme projektantskou firmu Ingenieurgesellschaft EXNER & SCHRAMM GmbH v Bautzen. Firma sama sídlí v moderní, energeticky soběstačné budově, ale její spolumajitel, Dipl.-Ing. Rainer Exner, posluchače seznámil zejména s revitalizací bývalé panelárny nedaleko Bautzen.

Panelárna vyráběla panely pro sídliště „socialistického“ typu a po spojení východního a západního Německa zkrachovala. Nyní je areál o ploše 19 ha městem zrevitalizován na průmyslovou zónu a z větší části je již obsazen firmami. Sídlí v něm i společnost Hentschke, která vyrábí betonové prefabrikáty, zejména mostní a specializované. Její areál jsme měli možnost si prohlédnout za doprovodu Dipl.-Ing. Exnera.

Opoledne nás autobus zavezl do centra Bautzen, kde nás již čekal architekt Dipl.-Ing. (TU) Carsten Ehrlich. Ten nás provedl po části starého města. Na

celou jeho prohlídku by nestačily necelé tři hodiny, které jsme na ni měli, ale ani celý den. Zsvěceně nás seznamoval s historií města i některých budov. Vrcholem prohlídky byla exkurze v divadle Burg Theater, které Dipl.-Ing. Ehrlich se svou manželkou projektovali, spojená s pohoštěním a prohlídkou zákulisí divadla.

Lužičtí Srbové v Bautzen (cca 43 000 obyvatel) hovoří v současnosti již povětšinou jen německy, ale jsou entitou, která ve srovnání s okolím má zřejmě i díky číslu obyvatel (množství malých a středních firem) nejmenší nezaměstnanost a jejich město je velmi úpravné. Neopravené domy jsme v něm takřka neviděli; což se o následujícím Görlitz již říci nedá. Do Görlitz jsme dorazili před 20.00 hod. a ubytovali jsme se ve velmi příjemném čtyřhvězdičkovém hotelu Mercure. Kdo chtěl a měl sílu, mohl si zajít na prohlídku nedalekého centra či přejít hranici do polské části města.

Z hotelu jsme vyrazili ráno v 8.30 hod. na prohlídku města Görlitz (Zhořelec, cca 58 000 obyvatel). Opět byl zajištěn místní architekt jako odborný průvodce. Díky němu jsme se dostali i do interiérů mnoha domů. Často se v nich kloubí gotické klenby z 15. století (včetně zachovaných maleb) s barokními freskami a renesančním stropem nad nimi. Současní památkáři nevědí, čemu dát při rekonstrukcích přednost. Domy byly v průběhu staletí různé podle potřeb majitelů přestavovány, spojovány (tzv. halové domy se zastřešeným centrálním komunikačním prostorem), byly zazdívány a vybouřovány otvory pro okna a vstupy, přemísťovány přčky – ze současného pohledu statika či památkáře darmo povídat. Mnohé domy ostatně statické problémy mají a musí být ztužovány. Zaujalo nás např. to, že Budyšinští byli vždy „pragmatičtí“, nejen při přestavbách domů. Čhtěli se nerušeně věnovat obchodu a rozvoji města, a proto se svými sousedy nikdy neválčili a bez problémů uměli i několikrát za sebou změnit náboženství, aby se zalíbili aktuálně nejsilnějšímu sousedovi. Ani druhá světová válka neznamenal pro město pohromu, dopadlo na ně „jen“ pár bomb a nejvíce jej poškodilo opakované dobývání a ztracení města při přechodu fronty

Erfurt – typické hrázděné stavby navozují kouzelnou atmosféru

a msta fašistů na neloajálních místních (cca 3000 mrtvých za válku). Město již v 15. století mělo kanalizaci a vodovod. Žlaby byly zavedeny až do jednotlivých domů. V jednom domě nám byly předvedeny samozavírací vrata včetně jemného dorazu. Opět škoda jen toho, že jsme neměli více času.

Na 14.00 hod. jsme již měli domluvenou návštěvu průmyslového muzea ve městě Chemnitz (dříve též Karl-Marx-Stadt), opět se zajištěným doprovodem mladé průvodkyně. Muzeum situované v bývalé továrně ukazuje průřez průmyslu z místního regionu počínaje hornictvím, přes textilní stroje, výrobu aut od Horchu přes Trabanty až po části Porsche Cayene atd. Nezajímavá není ani sama budova.

Podvečerním cílem byl Erfurt (cca 200 000 obyvatel), hlavní město Durynska (Freistaat Thüringen), a ubytování v designovém hotelu Radisson Blu. Hotel měl opět čtyři hvězdičky, ale design není vždy u hotelů synonymem pro praktičnost či funkčnost. Jedny společné skleněné dveře, buď pro WC, či koupelnu, nezajišťující žádný hlukový či pachový útlum, nemusí být každému příjemné. To však byla snad jediná výhrada. Večerní program byl opět individuální.

Nedělní ráno znamenalo od 9.00 hod. prohlídku města s vitálním postarším průvodcem. (Odborný doprovod zabezpečil opět Ing. Svatopluk Zídek ve spolupráci s Ingenieurkammer Thüringen – Durynskou inženýrskou komorou). Průvodce se chlubil nejen spoustou svých skutků, kdy u vedení města bojuje za to či ono, ale seznámil nás i s velkým množstvím památek – vrcholem byla návštěva radnice a jejího jednacího sálu, prý jednoho z nejkrásnějších v SRN.

Město samo má velmi hustou městskou dopravu, zejména (moderní) tramvaje projíždí centrum ve vysoké frekvenci. První zmínky o sídle pocházejí z období po roce 700. Dříve město leželo na důležitě obchodní cestě Via Regia, spojující Krakov s Frankfurtem, respektive ještě starší Jacobus Veg, vedoucí z ukrajinského Kyjeva až do severní Itálie a španělského Santiaga de Compostela. Má 23 kostelů, z toho čtyři s věžemi na východ, tedy oltářem na západ – prý jako důkaz sebevědomí bohatých obchodníků, že oni „si to mohou dovolit“. Pro zajímavost – Bautzen měl kostel jen jeden, spousty soukromých kaplí bylo ovšem v domech měšťanů. Za 2. světové války bylo město poškozeno z 8 % a zahynulo méně než 1,5 tisíc lidí, poškození tedy opět bylo menší než u mnoha jiných německých měst. Průvodce nás zavedl i do válečného krytu, vybaveného mj. filtrem a přetlakovou klapkou s cirkulací vzduchu. Málokomu se rovněž poštěstí dostat se do budovy luxusního hotelu Zumnorde, v němž bydlívaly významné zahraniční návštěvy a který má nejen nádherné interiéry, ale i zahradu na své střeše. Přestože jsme ve městě pobýli do 17.00 hod., nádhernou katedrálou Erfurter Domberg (tedy katedrální kopec), ležící na erfurtském Starém městě, jsme nenavštívili. (Jedná se o jedinečný architektonický komplex skládající se z erfurtské katedrály a kostela sv. Severa, ke kterému vedou z katedrálního náměstí katedrální schody se sedmdesáti stupni. Ve zvonici katedrály je zavěšený zvon Gloriosa z 15. století, který patří k největším volně se ký-

vajícím zvonům na světě.) Alespoň jsme doslova v poklusu vyběhli na citadelu.

Cesta zpět proběhla v pořádku a myslím, že nebyl snad nikdo, kdo by nebyl spokojen. Díky programu, znalým, erudovaným, ale i příjemným průvodcům a možná i počasí se jednalo o jeden z nejlepších zájezdů, které jsme zažili. Veliké poděkování za organizaci patří Ing. Svatopluku Zídkovi a PhDr. Václavu Chaloupeckému a za vynikající překlady z němčiny do češtiny i naopak patří účastníci zájezdu Ing. Janě Zachové.

Úroveň bývalé NDR překvapila, miliardy eur od západní části jsou vidět.

Ing. Radoslav Dvořák
ředitel firmy INOS Zličín, a.s.

Ústí nad Labem

V Ústí nad Labem byl ve druhém čtvrtletí zajímavý a technicky přitažlivý program.

Druhé čtvrtletí letošního roku bylo z hlediska akcí pro členy a dalších aktivit, na kterých se oblast podílí, velmi úspěšné. Kromě vzdělávacích akcí připravila oblast Ústí nad Labem dvě zajímavé exkurze. Vrcholem aktivit bylo vyhlášení výsledků krajské soutěže Stavba Ústeckého kraje 2011.

EXKURZE NA SSÚD ŘEHLOVICE – D8

Nově postavené Středisko správy a údržby dálnic se nachází na kraji Řehlovic při dálničním přivaděči na Teplice. Dálnice D8 je v provozu od Řehlovic po hranice se SRN, nově od Bílinky u Lovosic do Prahy. Chybí, především vinou „ekoaktivistů“, úsek mezi Bílinkou a Řehlovicemi. Od června 2012 byly zahájeny stavební práce na křižovatce Řehlovice, která bude patřit mezi nejnáročnější v dálniční síti – bude ve třech úrovních.

Vedoucím SSÚD je Petr Zajíc, který nás 30. května 2012 areálem provázal a seznámil s celou problematikou správy, údržby a bezpečnosti provozu.

SSÚD Řehlovice má v současné době v péči D8 z Řehlovic na hranice SRN, včetně dvou tunelů – Libouchec a Panenská. Po dokončení stavby 0805 se působnost rozšíří až na křižovatku Lovosice včetně dalších dvou tunelů – Prackovice a Radejčín. Žádné jiné SSÚD nepečuje o takový rozsah tunelů; tunel Valík na D5 by se do men-

Exkurze na SSÚD Řehlovice – D8; zabezpečení provozu tunelu nejmodernější technikou

šího z tunelů – Libouchec – vešel dvakrát. SSÚD je nejen nově vybudováno, ale je vybaveno novou moderní technikou na údržbu. Vrcholem a srdcem SSÚD je však dispečink, propojený se sousedním střediskem dálniční policie.

Pomocí desítek kamer, soustavy čidel a měřicích bodů je trvale sledován provoz, exhalace a intenzita dopravy. Z dispečerského stanoviště lze kdykoliv řídit a upravit dopravu nejen v tunelech, ale i v přilehlých úsecích dálnice.

Účastníci byli velmi překvapeni výší nákladů na zabezpečení provozu tunelů včetně osvětlení. Po skončení exkurze, mimo SSÚD, účastníci konstatovali, že náklady na bezpečnost v dopravě nelze zpochybnit. Při svých cestách po Evropě se nikdo nesetkal s tak přesvětlenými tunely jako na D8. Už za hranicemi v SRN je situace jiná.

EXKURZE NA KAMPUS UNIVERZITY J. E. PURKYNĚ V ÚSTÍ NAD LABEM

Rekonstrukcí a dostavbou kampusu nás provázeli 19. června 2012 pracovníci společnosti AZ Consult, kteří provádějí na stavbě inženýrskou činnost.

Univerzita získala pro svůj rozvoj bývalou Masarykovu nemocnici, postavenou ve dvacátých letech 20. století velmi moderním způsobem. Po přestěhování nemocnice do nového areálu na Severní terase zůstal areál prázdný. Zaslouží si památkovou ochranu a využití pro kampus se jeví jako nejvhodnější. Hlavní část univerzity sídlí v sousední ulici České mládeže. V první fázi byl zrekonstruován objekt u křižovatky ulic České mládeže a Resslova pro výtvarnou fakultu. Dílo se podařilo, nemocnici by v budově nikdo nehledal. V současné době je před dokončením zcela nová budova učeben a poslucháren ve střední části areálu, v místě bývalé jídelny, kaple a školicího střediska nemocnice. Jedná se o moderní budovu, splňující veškeré současné požadavky na výuku. Současně je připravena rekonstrukce horní budovy při ulici České mládeže. Zbývá jen dolní budova (dříve chirurgie, porodnice a další). Z řad architektů se ozývá požada-

vek na demolici, nově dokončovaný objekt ve středu areálu jako by prostorově tuto historickou budovu nerespektoval.

Areál byl univerzitě předán proto, aby tento soubor vysoce kvalitních a hodnotných staveb byl zachován pro další generace jako celek. Věřme, že zvítězí zdravý rozum podpořený nedostatkem financí a „odpovědní“ se vrátí k původní myšlence rekonstrukce stávající budovy.

STAVBA ÚSTECKÉHO KRAJE 2011 – 5. ROČNÍK

Tato soutěž se od roku 2000 koná vždy v sudých letech, v roce 2010 se pro určité rozpory mezi stavbařskými organizacemi soutěž nekonala. V tomto ročníku tedy soutěžily stavby, uvedené do provozu mezi lednem 2008 a prosincem 2010. Soutěž tradičně vyhlašuje OHK Litoměřice pod záštitou hejtmanky Ústeckého kraje Jany Vaňhové za odborné garance ČKAIT – OK Ústí nad Labem a SPS ČR – regionální pobočka – Sdružení stavebních firem Ústeckého kraje. Generálním partnerem soutěže je tradičně společnost LaFarge cement, hlavním partnerem společnost Swietelski stavební s.r.o., odštěpný závod Dopravní stavby západ, Equa bank – pobočka Litoměřice.

Do finále soutěže postoupilo šest přihlášených staveb. Porota ve složení: prof. Ing. Miloslav Pavlík, CSc., Ing. Martin Mandík, Mgr. Zbyněk Pěnka, Ing. Josef Ouvín a Ing. Jan Ganaj provedla 30. května 2012 závěrečné vyhodnocení.

1. místo a titul Stavba Ústeckého kraje 2011: Domov důchodců v areálu seniorů – Litoměřice

Přihlašovatel: Archatelier 2000, a.s., Ústí nad Labem

Objekt je umístěn v bývalém areálu městské porodnice na Dómském pahorku. Oceněna byla urbanistická koncepce a funkční vyřešení skladby objektů s ohledem na seniory.

2. místo: Zimní stadion Chomutov

Přihlašovatel: statutární město Chomutov

Nový stadion vznikl jako součást revitalizace bývalých kasáren. Řešen je jako multifunkční budova, včetně kulturních akcí. Porotu velmi zaujalo konstrukční a tvarové řešení arény, zejména koncept statického řešení s nosným obloukem se zavěšenými příhradovými nosníky, což umožnilo minimalizaci vytápěného prostoru. Důmyslně je řešen i systém větrání a vytápění tepelnými čerpadly a rekuperací.

3. místo: Lanová dráha na Větruši v Ústí nad Labem

Přihlašovatel: Viamont DSP a.s., Ústí nad Labem
Moderní dopravní spojení centra města z nákupního střediska OC Fórum s výletním zámečkem Větruše přes železniční trať na Teplice, řeku

Bílínu a dálniční převaděč. Oceněna byla technologie lanové dráhy bez mezpodpory a vytvoření potenciálu pro rekreačně-sportovní využití prostoru u Větruše.

Čestné uznání: Regenerace Křínického náměstí v Krásné Lípě

Přihlašovatel: SaM silnice a mosty Děčín, a.s.
Krásná Lípa je vstupem do Českého Švýcarska. Vydařená regenerace náměstí důsledně oddělila průjezdnou dopravu a klidové prostory. Velmi kvalitně je řešena drobná architektura – schodiště, imitace toku původní říčky, mobiliář, pestrost dlážděných povrchů a zejména kvalitní řemeslné zpracování.

Slavnostní vyhlášení výsledků soutěže proběhlo 19. června 2012 na rekonstruovaném Starém hradě v Litoměřicích. Mezi čestnými hosty na slavnostním aktu byli: RNDr. Alexandr Vondra, ministr obrany a senátor za Litoměřicko; Ing. Ivan Mareš, ředitel společnosti LaFarge cement a.s., generálního partnera soutěže; René Procházka, ředitel závodu spol. Swietelski stavební s.r.o., hlavního partnera soutěže; Ing. Pavel Křeček, předseda ČKAIT; prof. Ing. Miloslav Pavlík, CSc., prorektor ČVUT a předseda poroty; Mgr. Zbyněk Pěnka, předseda OHK Litoměřice a řada dalších hostů.

ČKAIT udělila tradiční ceny stavbyvedoucímu a projektantovi úspěšných staveb. Diplomů předával Ing. Pavel Křeček a Ing. Martin Mandík.

Cenu ČKAIT Ústeckého kraje 2011 pro projektanta obdržel Ing. Vladimír Janata, CSc., za projekt originálního statického řešení předpjaté ocelové konstrukce zastřešení víceúčelové haly v Chomutově.

Cenu ČKAIT Ústeckého kraje 2011 pro stavbyvedoucího obdržel Martin Kománek ze společnosti Viamont DSP a.s. za vedení stavby Lanové dráhy na Větruši v Ústí nad Labem, náročnou koordinační činnost mezi množstvím dodavatelů v náročných podmínkách.

*Ing. Martin Mandík
předseda oblasti Ústí nad Labem*

Pardubice

PESTRÁ TECHNICKÁ NABÍDKA PARDUBICKÉ OBLASTI

Kontinuální proces vzdělávání členů Komory, zejména těch, kteří jsou evidováni u nás, ale samozřejmě i těch, kteří jsou evidováni v jiných oblastech a projevíli zájem se na-

ších akcí zúčastnit, pokračoval po exkurzi na plavecký areál v Pardubicích 4. října 2011 (viz Z+i 4/2011) další avizovanou akcí, první ze tří plánovaných do konce roku 2011. Jednalo se o seminář konaný konaný 22. října 2011 Aktualizace v předpisech požární bezpečnosti staveb. Vybrané problémy v projektové praxi. Vedle Ing. Simony Boruchové, garanta oboru PBS pro pardubickou oblast, na semináři vystoupila ještě mj. Ing. Kateřina Shejbalová z HZS PK a společně zasvětily čtyřadvacet zúčastněných do změn předpisů týkajících se problematiky požární bezpečnosti staveb, k nimž došlo v průběhu let 2010 a 2011. Šlo především o vybrané části norem ČSN 73 0804, ČSN 73 6058, ČSN 73 0834, ČSN 73 0833, ČSN 73 0831, ČSN 73 0831, ČSN 73 0875 a o vyhlášku č. 268/2011 Sb.

Dne 22. listopadu 2011 následovala druhá plánovaná akce, seminář Zákon č. 500/2004 Sb. – Správní řád ve stavební praxi, se zaměřením na výklad správního řádu s ohledem na zákon č. 183/2006 Sb. (stavební zákon) v platném znění a případnou roli autorizovaných osob (členů ČKAIT) v tomto procesu. Na něj pozval Ing. Vlastimil Moucha, garant akce, jako lektorku Mgr. Marcelu Válkovou, vedoucí oddělení odboru územního plánování a stavebního řádu Krajského úřadu Libereckého kraje. Kromě autorizovaných osob byl seminář určen také pro zástupce, krajů, měst a obcí, obecných a speciálních stavebních úřadů, orgánů veřejné správy působící ve stavebnictví atd. Sešlo se zde celkem třicet čtyři osob, z toho sedm neautorizovaných – z úřadů a firem.

Poslední z akcí avizovaných do konce roku, seminář Zákon o veřejných zakázkách č. 137/2006 Sb. v platném znění proběhl 6. prosince 2012. ZVZ je jedním z nejdůležitějších zákonů v oblasti stavebnictví, neboť jeho prostřednictvím jsou většinou uzavírány smlouvy na dodávky projektových, inženýrských a realizačních prací pro veřejné zadavatele. Z uvedeného důvodu byl zájem na současnou dobu poměrně vysoký. Výklad ZVZ po poslední novele v podání Ing. Petra Vrbky a Ing. Jiřího Košuliče z RTS Brno si přišlo poslechnout padesát osob.

Přibližně stejný zájem u veřejnosti (čtyřicet šest osob) vyvolal 12. ledna 2012 první seminář roku 2012 s již roky se opakujícím tématem Programy státních finančních podpor z kapitol MŽP, MZe, MDo, MMR a z prostředků EU v roce 2012. Přednášející – Bc. Dita Heřmanská, SFŽP ČR; Ing. Zdeněk Hledík, MZe ČR; Ing. Jaroslav Krauter, SFDI ČR; a JUDr. Jan Wagner, SFRB ČR – prezentovali dotační programy z kapitol jednotlivých ministerstev a fondů a specifikovali podmínky a kritéria, jak prostředky z uvedených zdrojů získat.

Druhý letošní seminář Ing. Zdeňka Kobzy, ROCKWOOL, a.s.; a Ing. Jana Dvořáka, EJOT CZ s.r.o., proběhl 14. února 2012 a jeho tématem

byla Aplikace tepelně izolačních desek v systémech ETICS a nová norma ČSN 73 29 02. Vnější izolační kompozitní systémy (ETICS). Navrhování a použití mechanického upevnění pro spojení podkladem. Přesvědčení protagonistů tohoto druhého letošního semináře se potvrdilo ani ne tím, že by přišlo mnoho posluchačů – bylo jich dvacet sedm, ale tím, že neodešla jediná osoba před koncem, což se nestává příliš často.

Všechny výše uvedené semináře jsme uspořádali v hotelu Labe, při předpokladu vysoké návštěvnosti v Kongresovém sále, a u dvou se specializovanějším obsahem a zaměřením na užší okruh zájemců – tematika PBS a systém ETICS – v Pardubickém salonku.

Následující, třetí seminář, se zabýval rovněž tematikou PBS, jak napovídá jeho delší název Seminář pro zpracovatele požárně bezpečnostního řešení stavby, pracovníky stavebních úřadů a pracovníky investiční činnosti ve stavebnictví k problematice zpracování požární odolnosti stavebních konstrukcí podle Eurokódů do požárně bezpečnostního řešení staveb. Vzhledem k tomu, že byl pořádán ve spolupráci s HZS Pk a po dohodě s HZS Pk došlo k výjimce, po dvou odkladech z 8. března a 22. března se sešlo dvacet osm posluchačů 5. dubna 2012 přímo v učebně HZS Pk na Teplého ulici v Pardubicích. Přednášejícími byly opět Ing. Simona Boruchová, mjr. Ing. Kateřina Shejbalová a doplnila je Ing. Romana Škrabáková, rovněž z oddělení stavební prevence HZS PKK.

Úspěch jsme zaznamenali opět 17. dubna 2012. Z velmi zajímavého semináře Nízkoenergetické, pasivní a nulové domy v režii Ing. Mouchy nikdo z 56 posluchačů neodešel z Kongresového sálu hotelu Labe předčasně. Jedním z důvodů je to, že budoucnost nás všech ve značné míře závisí na úsporách energií, tuto skutečnost si uvědomujeme a mnozí se snaží načerpat co nejvíce dostupných informací. Z krátkodobého hlediska bylo hlavním důvodem neopadajícího zájmu o tento seminář nepochybně obsazení přednášejících. Odbornou část zahájil Ing. Jaroslav Šafránek, CSc., CSI, a.s., Praha, zaměřující se na současnou energetickou legislativu a zásady navrhování tzv. úsporných domů. Následovala jej Ing. Zuzana Mathauserová ze Státního zdravotního ústavu v Praze s příspěvkem o vnitřním prostředí tzv. úsporných domů a jejich větrání a po krátké přestávce proběhly přednášky zástupců z Centra pasivního domu – nejdříve hovořil Ing. arch. Josef Smola z Prahy o architektuře pasivních domů a na závěr kolega Ing. Juraj Hazucha z Brna o zásadách a variantách energetického zásobení uvedených domů, rozvodech a zařízeních TZB. Zatím posledním skutečnějším seminářem letošního roku, který se konal ještě před letními prázdninami, je celorepublikově pořádaný seminář v regionální variantě pro oblast Pardubice, určený pro odbornou i laickou

veřejnost, a to Vady, poruchy a nedostatky konstrukčních soustav panelových domů východočeského regionu. Naléhavost pořádání tohoto semináře, který proběhl 15. května 2012 v Kongresovém sále hotelu Labe, byla vyvolána neexistencí provádění nutných statických oprav a sanačních opatření při zateplování panelových budov v rámci programu Zelená úsporám a stavebními úřady avizovaným špatným posuzováním těchto budov při zásazích do jejich statiky. Po úvodním slovu vystoupil 1. místopředseda Komory a zároveň předseda výboru oblasti Brno prof. Ing. Alois Materna, CSc., MBA, s teorií návrhu a posouzení nosných konstrukcí panelových domů a řešením nejčastějších statických zásahů. O sanaci betonových konstrukcí promluvil Ing. Libor Hlisenkovský, BASF Stavební hmoty Česká republika s.r.o., Chrudim, a v druhé části semináře už konkrétně o vadách, poruchách a nedostacích jednotlivých konstrukčních soustav v našem regionu přednesli své příspěvky Ing. Bohumil Rusek, oblast Hradec Králové, a poté Ing. František Hofman a Ing. Václav Zima, CSc., oba z oblasti Pardubice. I přes důležitost tématu semináře nebyla účast počtem dvaceti pěti posluchačů nijak uspokojivá.

Pro naše členy je ještě připravena exkurze na Machoňovu pasáž, ta však zatím musela být z důvodu tříměsíčního pozastavení stavebních prací odložena. Předpokládáme, že by se mohla uskutečnit 2. října 2012.

Po prázdninách je již ve spolupráci s Dopravní fakultou Jana Pernera Univerzity Pardubice na 6. září 2012 naplánována Dopravní konference Pardubice 2012, nad kterou převzala záštitu Komora a ministr dopravy Pavel Dobeš, od něhož máme potvrzenou osobní účast.

Plán odborných akcí oblasti Pardubice v rámci ČZV ČKAIT pro 2. pololetí 2012 lze stáhnout na stránkách <http://www.ckait.cz/content/plan-odbornych-akci-v-ramci-czv-ckait-pro-ii-pololeti-2012>. V termínové listině je možno se on-line přihlásit na jednotlivé akce.

Od poslední informace o kontrolách DAO v Z+i 4/2011 proběhly v naší kanceláři další tři kontroly, a to 1. prosince 2011, 27. března 2012 a 19. června 2012. Z celkového počtu padesáti šesti pozvaných autorizovaných osob Ing. Ladislav Burša ve spolupráci s Ing. Čestmírem Novotným nebo Ing. Radimem Loukotou zkontrolovali deník třiceti osmi osobám, z tohoto počtu třicet tři deníků bylo bez závad, pět s drobnými závadami. Sedm osob se omluvilo za neúčast ze závažnějších důvodů, jedenáct lidí pozvánku ignorovalo. Takto opakovaně reagujícím členům reálně hrozí kárné opatření pro neplnění povinností, které jim ukládají řady.

Ing. Radim Loukota
předseda oblasti Pardubice

České Budějovice

V Českých Budějovicích úspěšně v oblasti ČKAIT i v Hornorakouské komoře.

CELOSTÁTNÍ ŽÁKOVSKÁ SOUTĚŽ V PROJEKTOVÁNÍ RODINNÝCH DOMŮ

Jedenáctý ročník celostátní soutěže žáků středních průmyslových škol stavebních v projektování rodinných domů se uskutečnil ve čtvrtek 29. března 2012 na SPŠ stavební v Českých Budějovicích. Zúčastnili se jej studenti 25 škol SPŠ a SOŠ z České republiky i Slovenské republiky, které poskytují vzdělávání ve studijních oborech stavebnictví a pozemní stavitelství. Na soutěžní listinu bylo zapsáno čtyřicet devět žáků. Většina pracovala v programu ArchiCAD a na zpracování soutěžního zadání měli 180 minut. Soutěž oficiálně zahájil ředitel školy RNDr. Vladimír Kostka. Předsedou soutěžní poroty byl Ing. Stanislav Hronek, který byl jmenován oblastní kanceláří ČKAIT České Budějovice, a váženým porotcem byl doc. Ing. Bedřich Košatka, CSc., ze Stavební fakulty ČVUT v Praze.

Prvních pět míst bylo ohodnoceno diplomem. Zvítězil František Brynda ze Střední průmyslové školy stavební v Hradci Králové. Na druhém místě skončil Radek Hlaváček ze Střední průmyslové školy ve Zlíně. Třetí místo obsadil Ondřej Trňák ze Střední odborné školy a Gymnázia Staré Město, čtvrté místo Jakub Muroň, páté Daniel Kužela, oba ze SPŠ stavební v Ostravě.

Poděkování patří Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy ČR, Jihočeskému kraji, ČKAIT, firmě HELUZ a Centru pro podporu počítačové grafiky ČR.

SVOČ 2012

Dne 25. dubna 2012 proběhl na Vysoké škole technické a ekonomické v Českých Budějovicích již pátý ročník soutěže Studentské vědecké a odborné činnosti. Na odpoledním společném zasedání všech účastníků soutěže byly výhercům z rukou garanta SVOČ prof. Ing. Jana Váchala, CSc., a prorektorky pro studium a pedagogickou činnost Mgr. Lenky Hruškové, Ph.D., předány diplomy a přiznány odměny podle umístění. Tříčlenné hodnotící komise, složené ze dvou akademických pracovníků VŠTE v Českých Budějovicích a jednoho odborníka z podnikové praxe, hodnotily každou napsanou, prezentovanou a obhajovanou práci z několika hledisek. Členem technické sekce v porotě byl mimo

jiné předseda výboru ČKAIT České Budějovice Ing. František Hladík.

Letošního ročníku se celkem zúčastnilo osmnáct studentů (z toho dvanáct v ekonomické a šest v technické sekci).

STAVBA ŽELEZNIČNÍHO KORIDORU

Již 2. odbornou exkurzi na stavbu části IV. železničního koridoru v úseku železniční stanice České Budějovice – Nemanice I. uspořádala českobudějovická kancelář ČKAIT 23. května 2012.

Stavba železničního koridoru v úseku České Budějovice – Nemanice I

Exkurze se zúčastnilo celkem šest zájemců. Celá stavba byla podle harmonogramu zahájena již na jaře 2011 a má být stavebně dokončena v létě 2013. Zástupci prováděcí firmy informovali účastníky exkurze o právě prováděných pracích na stavebních objektech, které se budují během letošního roku. Jednalo se zejména o nové mosty a s nimi související stavby. Za zmínku stojí most přes stávající koryto Dobrovodské stoky, kdy byla zachována původní kamenná klenbová konstrukce mostu, na níž byla po nezbytné sanaci dobudována nová ŽB mostovka včetně říms. Stavbu komplikuje podmínka budování vždy pouze v jedné polovině profilu dvojkolejné trati.

DŘEVOSTAVBY 2012

Již šestnáctý ročník této odborné konference uspořádala 4.–5. dubna 2012 Vyšší odborná škola ve Volyni ve spolupráci s ČKAIT. Jeho hlavním cílem bylo stejně jako v předchozích letech popularizovat dřevostavby jako moderní stavební systém využívající obnovitelnou surovinu, ale také zviditelnit školu existující v podmínkách malého města v podhůří Šumavy.

Na letošním jubilejním ročníku se v rámci obou dnů uskutečnilo celkem 41 přednášek, se kterými vystoupili přední odborníci z výroby, projektování a akademické sféry ze Slovenska, Velké Británie, Rakouska, Švýcarska, Belgie, Lucemburska, Finska,

Kanady a České republiky. Nad celou konferencí převzali záštitu Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR, Ministerstvo životního prostředí ČR, Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR a hejtmán Jihočeského kraje. Nejvíce všechny pořadatele potěšila opětovná návštěva velvyslankyně Kanady pro Českou republiku a Slovenskou republiku Valerie Raymond.

Díky vydařenému počasí se v celé své kráse mohlo vedle zrekonstruované funkcionalistické školní budovy ukázat i město Volyně, které svou osobní účastí reprezentoval jeho starosta Ing. Václav Valhoda. Podle prvních ohlasů zaznamenaných bezprostředně po skončení konference zvládli zaměstnanci a studenti školy organizaci s příslušnou dávkou noblesy a s úsměvem na rtech a přispěli tím ke zviditelnění školy a města Volyně. Během konference již probíhala první jednání o příspěvcích připravovaných pro 17. ročník konference Dřevostavby 2013, který se uskuteční v tradičním předvelikonočním termínu 27.–28. března 2013.

LETNÍ SETKÁNÍ S HORNORAKOUSKOU KOMOROU ARCHITEKTŮ A INŽENÝRŮ V LINCI

V rámci již tradiční spolupráce oblasti České Budějovice s Hornorakouskou komorou architektů a inženýrů se zástupci oblasti Ing. František Hladík a Marie Hladíková zúčastnili 5. července 2012 tradiční letní slavnosti Hornorakouské komory v Linci. Slavnost – přátelské setkání členů Komory – se tentokrát konala při dvouhodinové plavbě po Dunaji. Slavnost je tradiční možností pro setkání a výměnu zkušeností za účasti téměř 300 členů Komory a jejich hostů.

Paní Kolbe; Dipl.-Ing. Rudolf Kolbe – prezident Hornorakouské komory; Dr. Raczek – zástupkyně Bavorské inženýrské komory, Ing. František Hladík – předseda oblasti ČKAIT České Budějovice

Text o oblasti České Budějovice vznikl s přispěním Ing. Karla Hese, oblast České Budějovice, Ing. Františka Konečného, člena výboru oblasti České Budějovice, a RNDr. Jiřího Homolky, ředitele VOŠ a SPŠ ve Volyni.

*Ing. František Hladík
předseda oblasti České Budějovice*

Brno

V brněnské oblasti probíhají programy ČŽV, exkurze a přípravy Inženýrského dne ČKAIT a ČSSI 2012.

EXKURZE DO TUNELU NEJVĚTŠÍ DOPRAVNÍ STAVBY V BRNĚ

Krátce před zprovozněním Královopolského tunelu uspořádala ČKAIT a ČSSI pro své členy dvě exkurze, obě doplněné velmi zajímavým výkladem o průběhu výstavby.

Brněnská veřejnost sledovala od počátku se zájmem, napětím, obavami a posléze i s úlevou peripetie, které stavbu této význačné části městského okruhu provázely. Brněnská kancelář nabídla svým členům v průřezu let několik zajímavých prohlídek mostních a silničních částí komunikace v různých fázích výstavby a následně jsme mohli posoudit téměř hotové dílo.

Když se v roce 1994 zvedaly mosty na Dunaji ve Vídni pro vzdutí přehrady Freudenau za provozu dopravy, měli jsme pocit, že bychom to v tuzemsku nezvládli... Při stavbě křižovatek u portálů Královopolských tunelů jsme to dokázali.

Tunel, který je tvořen dvěma souběžnými tubusy, z velké části raženými, je součástí severozápadního a severního segmentu VMO. S výpado-vými radiálami ho spojuje u obou portálů spleť mimoúrovňových křižovatek. Tubus značený jako Královopolský tunel I s délkou 1237 m (ražená část měří 1019 m) vede pod ulicemi Dobrovského a Veleslavínova. Odtud pochází původní, nesprávný, stále však hojně používaný název Dobrovského tunel. Tubus značený jako Královopolský tunel II vede souběžně o 70 m jižněji pod ulicí Pešínovou a má délku 1258 m (ražená část 1060 m). V prostoru ulic Dobrovského a Slovinské je umístěno technologické centrum tunelu s velínem, rozvodnou a vyústěním vzduchotechniky.

Věřme, že zprovoznění Královopolského tunelu přinese jen samá pozitiva jak pro motoristickou obec, tak Brňanům z přilehlých ulic, po léta sužovaným nejen výstavbou, ale i kompli-

kacemi s objížďkami a výlukami po komunikacích, které nebyly na tak dlouhodobou zátěž připraveny.

*prof. Ing. Alois Materna, CSc., MBA
předseda oblasti Brno*

POZVÁNKA NA INŽENÝRSKÝ DEN 2012

V pondělí 22. října 2012 proběhne od 13.00 hod. v Kongresovém centru hotelu Continental v Brně Inženýrský den 2012 na téma Cesty k energetické koncepci. Srdečně tímto zveme na Inženýrský den 2012 všechny zájemce.

Ostrava

MOSTY

V Z+i 4/2010 jsem informoval o povodňových škodách na mostech přes Olši v Karvině a přes Ostravici v Bašce, které způsobila blesková povodeň z téhož roku. Slíbil jsem, že podám infor-

maci o tom, jak byly mosty opraveny. Dnes jsou nové mosty již v provozu. Jsme přesvědčeni, že případným dalším povodním plně odolají. Projektantem obou mostů byla společnost DOPRAVOPROJEKT Ostrava spol. s r.o. Zhotovitelem stavby mostu v Karvině je společnost FIRESTA-Fišer, rekonstrukce, stavby a.s. Stavbu mostu v Bašce realizovala firma OHL ŽS, a.s.

Most ev. č. 59-008 přes řeku Olši v Karvině
Silnice I/59 spojuje Karvinou s Ostravou. Jedná se o frekventovanou komunikaci ve správě ŘSD ČR s absencí alternativních přemostění v blízkém okolí.

Původní most z roku 1961 byl železobetonový trémový o čtyřech polích s pilíři umístěnými v toku Olše. Právě pilíře byly při zvýšených průtocích, které přesahovaly množství stoleté vody, podezřelými a porušeny. Po povodni byl omezen provoz na mostě do dvou středních pruhů a následně bylo rozhodnuto o výstavbě nového mostu bez pilíře v toku.

Nový most má šířku 23,6 m a je navržen jako spojitý nosník o třech polích s rozpětím 24,25 + 67,37 + 26,9 m. Vzhledem k těmto rozpětím je nosná konstrukce řešena jako ocelobetonová. Základním nosným prvkem je dvojice ocelových plnostěnných svařovaných trámů tvaru I o výšce 2,2 m a šířce pásnic 0,8 m. Trámy jsou ve středním nejdelším poli vyztuženy ocelovými parabolickými oblouky – jedná se tedy o tzv. Langerův trám. Oblouky jsou navrženy s výškovým náběhem jako svařované a uzavřené. Trám a oblouk jsou vzájemně propojeny šesti svislými táhly Macalloy M90 plného profilu. V místě příčníků je stěna trámu vyztužena příčnými výztuhami. Mostovka je tvořena železobetonovou deskou s konzolami.

Při výstavbě železobetonové spodní stavby založené na velkopřůměrových pilotách bylo

využito podélného rozdělení původní konstrukce z důvodu poddolování. Spodní stavba byla prováděna po demolici krajních třetin mostu, zatímco na střední části se ještě jezdilo. Tím se minimalizovala doba plné uzavěry. Ocelová konstrukce se montovala portálovým jeřábem.

Jelikož se most nachází v oblasti probíhající důlní těžby, je konstrukce naddimenzována tak, aby přenesla předem stanovenou část účinků. Dále jsou ložiska na pilířích vybavena rektifikačními deskami, rovněž mostní závěry jsou navrženy s dostatečnou rezervou.

Most byl uveden do provozu za dvanáct měsíců, z toho plné vyloučení dopravy trvalo šest měsíců. Zároveň byl most využit pro převedení potrubí horkovodu, který zajišťuje vytápění města Karviná, takže může být odstraněna lávka horkovodu, která má také pilíře v toku. Tato lávka byla po dobu uzavěry využita k převedení pěší dopravy.

Výstavbou nového mostu je zajištěna průjezdnost mezi městy i v době možných budoucích povodní. Most získal ocenění v soutěži Stavba roku Moravskoslezského kraje 18. června 2012.

Most ev. č. 477-036 přes řeku Ostravici v obci Baška

V tomto případě se jedná o komunikaci ve správě Moravskoslezského kraje. Řeka při povodni podemlela pilíř umístěný v korytě řeky tak silně, že pilíř poklesl a naklonil se směrem k prostřednímu pilíři. Touto deformací došlo k vyčerpání posunů ložisek a jejich vypadnutí z uložení. Most byl okamžitě uzavřen.

Namísto starého mostu o čtyřech polích byl navržen most přibližně stejné délky přemostění, ale pouze o dvou polích. Nový most tvoří spojitá ocelobetonová spřažená konstrukce o rozpětí jednotlivých polí 52,0 + 40,0 m se čtyřmi hlavními nosníky založená na pilotách tak, aby byla minimalizovaná možnost podezření základů mostu.

Montáž konstrukce byla prováděna s pomocí dočasných podpěr, betonáž spřažené desky proběhla ve dvou etapách.

*Ing. Svatopluk Bijok
předseda oblasti Ostrava
Ing. Martina Papeschová
ředitelka ateliéru mosty
firmy DOPRAVOPROJEKT Ostrava spol. s r.o.*

CELOŽIVOTNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

V rámci ČŽV jsme uskutečnili plánovaných třináct akcí za první pololetí s celkovou účastí 537 členů. Rovněž pokračuje plnění projektu Vzděláním pro konkurenceschopnost ve spolupráci s FAST VŠB – TU Ostrava. K nejzajímavějším odborným akcím letošního prvního pololetí

Oceněná Stavba roku Moravskoslezského kraje 2011 – most přes řeku Olši v Karvině

patří bezesporu exkurze na světovou výstavu World of Concrete v Las Vegas s návštěvou San Francisca, uspořádaná na přelomu ledna a února, a následně pak v červnu exkurze na ostrov Madeira.

CESTA DO USA – LAS VEGAS

Proběhla ve dnech 24. ledna až 5. února 2012. Od 24. do 27. ledna jsme se účastnili veletrhu World of Concrete 2012 v Las Vegas, s pozdně odpoledními a nočními prohlídkami města a nejbližšího okolí (Národní park Zion). Na veletrhu jsme se seznámili se světovými trendy a novinkami v oboru technologie výroby, přepravy a ukládání betonu, s betonovými výrobky a stavební chemií, která je v betonovém stavitelství využívána. Úroveň veletrhu dokládá velký zájem odborné veřejnosti. Podle statistik se veletrhu účastní až 70 000 lidí ročně. Myslím, že si na něm každý z nás našel svou „parketu“, seznámil se s tím, co ho zajímá, a donesl si domů mnoho cenných poznatků pro svou praxi.

Součástí veletrhu byla i prohlídka známé přehrady Hoover Dam se vstupem do nitra stavby a s odbornou přednáškou.

V následujících několika dnech jsme absolvovali prohlídky známých přírodních krás na západním pobřeží USA. Národní park Death Valley s nejnižším místem 86 m pod úrovní moře a nejteplejším bodem západní polokoule (v roce 1913 v místě bylo naměřeno 57 °C) jsme navštívili 28. ledna. Následujícího dne jsme odjeli do města Williams, kde jsme přenocovali a den poté absolvovali prohlídku Grand Canyonu. Je to největší turistická atrakce ve státě Arizona. Skoro nikdo si nenechal ujít příležitost shlédnout tu grandiózní hříčku přírody z vrtulníku. Rozměry kaňonu jsou opravdu obrovské: 500 x 25 x 1,5 km (délka x šířka x hloubka). Dne 31. ledna jsme pokračovali zemí navažských indiánů do Monument Valley, které jsme projeli a prohlédli si známé rudé monolity. Odpoledne jsme si prošli úžasný Antelope Canyon. První únorový den jsme přešli do Národního parku Bryce Canyon. Tento park s rudými jehlany navažského pískovce je považován za vrcholné dílo čarující přírody v Utahu. Večer jsme se vrátili do Las Vegas a 2. února brzy ráno jsme odletěli do San Francisca. Tam jsme si prohlédli slavný most Golden Gate Bridge, čtvrt generace beatníků Ashburry, pitoreskní Čínskou čtvrť, přístavní čtvrť Fisherman's Wharf i prudce stoupající a klesající ulice u Russian Hill. Svezli jsme se slavnou tramvají cable-car a podnikli plavbu v sanfranciské zátocě s výhledy na oba majestátní mosty a na ostrov Alcatraz s pevností a kázní, v níž byl vězněn obávaný mafián Al Capone. Plní dojmů jsme se vrátili do ČR 5. února.

PROGRAM CESTY NA MADEIRU

Na portugalský ostrov Madeira, který je znám především svou nádhernou přírodou, jsme se vydali 17.–24. června 2012. Je rájem pro milovníky květin (700 druhů), pro turisty a v neposlední řadě pro milovníky vína. Mezi laickou veřejností je však málo známo, že na Madeiru je vybudována dopravní infrastruktura, o které se nám doma může jenom zdát. Je vybudována za silné dotační podpory z Evropské unie ještě z dob, kdy ČR nebyla jejím členem. Jelikož je ostrov hornatý, s horami prudce padajícími k moři, neobešly se silnice a dálnice bez desítek (někdo uvádí stovek) mostů a tunelů. V místě je rovněž několik lanovek. To vše na ostrově, jehož nejdelší strana měří pouhých 57 km a je obydlen 270 tisíci obyvateli! Kromě dvou odpočinkových dnů jsme si na cestách prohlíželi krásná inženýrská díla. K nejdůležitějším stavbám patří:

- kruhový obchvat ve městě Funchal, dělený dvěma tunely o celkové délce 3040 m;
- dvojitý tunel na dálnici Machico – Canical se dvěma jednosměrnými tunely o délce 2103 a 2140 m;
- tunel Mato Forte na dálnici (v každém směru jsou tři jízdní pruhy);
- dálnice Machico/Canical – uzel Canical – se dvěma tunely a dvěma mostovkami;
- dálnice Machico/Faial – Ribeira Grande (tunel, dva mosty, dva viadukty, dva pontony, mimoúrovňové křižovatky, tři nadchody pro chodce);
- Ribeira do Sao Jorge – Arco de Sao Jorge – dálnice: tato 5911 m dlouhá spojnice bude pokračováním silničního spojení z Faialu přes Santanu a Ribeiru do Sao Jorge a vyžádá si výstavbu tří silničních tunelů z železobetonu o celkové délce 3946 m.

Hlavní město Madeiry Funchal se navíc pyšní letištěm, které je světovým unikátem. Účastník exkurze Ing. Jan Mikeska o letišti píše:

Letiště ve Funchalu bylo dáno do provozu v roce 1964, aby urychlilo do té doby pouze lodní spojení s ostrovem ležícím cca 1000 km od Portugalska. Mělo délku 1600 m a sloužilo k přistávání tehdy nepoužívanějším letadlům – americkým DC-3 (Dakotám). Po expanzi Boeingů do světa letecké přepravy bylo v roce 1977 rozhodnuto a v letech 1982–1986 i realizováno prodloužení dráhy na 1800 m. Ale ani tato délka nestačila, a tak byla v roce 1995 zahájena výstavba prodloužení dráhy na 2336 a později až na dnešních 2781 m délky a 189 m šířky.

V současnosti na tomto letišti mohou přistávat i jedny z největších letadel, typ Boeing 747–400. A jak pro přistávání, tak pro odlety je to zážitek, protože začátek i konec dráhy ústí nad mořem.

Letiště však není zajímavé délkou nebo výústěním dráhy do moře. To, co z něj dělá světový stavebnický unikát, je konstrukce jeho pro-

Letiště ve Funchalu má dráhu dlouhou 2781 m. Oba konce dráhy stojí na sloupové konstrukci nad mořem.

dloužení. Tvoří ho v podstatě železobetonový most o délce 1020 m a šířce 180 m uložený na 180 válcových sloupech, z nichž některé byly založeny až 60 m pod hladinou moře, a protože jsou i 60 m nad hladinou moře, dosahují výšky až 120 m. Horní sloupy o průměru 3 m jsou založeny vždy na osmi pilotách o průměru 1,5 m zakončených hlavicí o průměru 12,7 a 8 m, výšky 5,5 m. Deska tvořící dráhu má tloušťku 1,7 m, je uložena na 31 příčných portálech délek 32 m jste na úrovni 60 m pod letištní plochou není poznat, že přistává letadlo. Jednak je to dáno tím, že Atlantický oceán je velmi hlučný, ale hlavně nejsou cítit žádné otřesy, když přistává Boeing 747 se zatížením až 4000 kN na podvozek. A to má tato dráha pouze jedinou dilataci, u napojení na původní konstrukci dráhy. Aby se letadlům dobře přistávalo a vzletávalo a měly dobré přiblížovací podmínky, byla dráha pootočená cca o 2,5° do moře.

Současně s výstavbou letištní dráhy byla vybudována i nová infrastruktura, rozšířen terminál, nové prostory pro cargo, parkovací prostory a příjezdové komunikace s dostatečnou kapacitou a výhledem do budoucna (plánovaná kapacita je až 3,6 milionů cestujících).

Velkou zajímavostí je, že prostory pod letištěm „využívá“ komunikace z Funchalu do Machita, v místě je mnoho dětských hřišť a prostor pro volnočasové aktivity obecně, jako jsou například technoparty a další, a to s veškerý sociálním zázemím.

Čísla a statistika: celá „legrace“ stála cca 520 milionů eur (ve třech fázích výstavby – prodloužení dráhy na 2336 m, prodloužení dráhy na 2781 m a rozšíření terminálu), samozřejmě s podporou EU. Bylo vykopáno a přemístěno cca 3,4 milionů m³ zeminy, uloženo cca 340 000 m³ betonu, 32 000 t výztuže a položeno cca 500 000 m² zpevněných ploch.

Slavnostně otevřeno bylo letiště v září 2000, když první letadlo přistálo 2. dubna 2000. Délka výstavby byla pět let.

I proto byla v roce 2004, a domnívám se, že plným právem, stavba oceněna „Oscarem“ v oboru inženýrských staveb jako Vynikající konstrukce. Tuto cenu uděluje Mezinárodní asociace pro výstavbu mostů a inženýrského stavitelství (IABSE).

Na letišti jsme absolvovali odbornou přednášku o stavbě a letištích nás provedli zástupci

realizační firmy ConsulGal, s.a., kteří pak přijeli do hotelu, kde jsme byli ubytováni, a v konferenční místnosti pokračovala přednáška s následnou diskusí o letišti a o výstavbě dopravní infrastruktury na ostrově. Nechyběly ani dotazy, např. na způsob zadávání veřejných zakázek financování staveb.

V rámci doprovodného programu jsme se seznámili s hlavním městem Funchal, které má 120 tisíc obyvatel) a jeho tropickou a botanickou zahradou, také jsme projeli tzv. západní a východní okruh ostrova, kde jsme na vlastní kůži poznali krásy ostrova a jeho proměnlivé počasí.

STAVBA ROKU MORAVSKOSLEZSKÉHO KRAJE

V pondělí 18. června 2012 se sešli hosté v Divadle Antonína Dvořáka ke slavnostnímu vyhlášení výsledků šestého ročníku soutěže Stavba Moravskoslezského kraje 2011.

V letošním ročníku se utkalo 36 staveb v kategorii Stavby občanské vybavenosti – novostavby a rekonstrukce, Rodinné domy, Průmyslové stavby a Dopravní, inženýrské a vodohospodářské stavby. Již tradičně byla kategorie Stavby občanské vybavenosti obsazena nejpočetněji, ale rovněž i v poslední kategorii jsme mohli vidět devět soutěžních staveb.

Vyhlašovatelé této prestižní soutěže jsou Svaz podnikatelů ve stavebnictví, Obec architektů, Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků a Moravskoslezský kraj.

Vyhodnocování a oceňování staveb postupovalo od kategorie poslední – Dopravní, inženýrské a vodohospodářské stavby. Hlavní cenu porota neudělila, ale tři stavební díla ohodnotila čestnými uznáními, které si odnesl přihlašovatel Budovy železniční zastávky Čeladná Ing. Pavel Krátký ze společnosti PROJEKTSTUDIO EUCZ, s.r.o.; společnost KONEKO, spol. s r.o., za stavbu Čistírny odpadních vod v obci Štěpánovice a společnost FIRESTA-Fišer, rekonstrukce, stavby a.s., za Most přes řeku Olši v Karvině.

V kategorii Průmyslové stavby čestné uznání získal Výrobně–správní objekt AUSY IT, který přihlásil a projektoval Ing. arch. Tomáš Bindr a Ing. arch. Jan Zelinka ze společnosti ATELIER 38 s.r.o.

Kategorie Rodinné domy měla letos čtyři zastupce a čestným uznáním se může pochlubit projektant a přihlašovatel v jedné osobě Ing. arch. Kamil Zezula za rodinný dům v Panských Nových Dvorech ve Frýdku-Místku a společnost Unicont Opava s.r.o. za stavbu rodinného domu v Ostravě – Krásném Poli. Nejpočetnější kategorie Stavby občanské vybavenosti je již druhým rokem rozdělena na podkategorie Rekonstrukce a Novostavby.

V Rekonstrukcích si čestné uznání odnesl přihlašovatel a investor Město Frenštát pod Radhoštěm za mateřskou školu Školská čtvrť a společnost O.K.D.C. mont s.r.o. jako přihlašovatel a zhotovitel za rekonstrukci historické výstavní budovy Slezského zemského muzea v Opavě. Hlavní cenou byla ohodnocena stavba Dominikánský klášter – Dům umění v Opavě, kterou přihlásila a zhotovila společnost VOKD, a.s. V Novostavbách byla také udělena hlavní cena a dvě čestná uznání. Přístavba alternativní scény Divadla loutek Ostrava přihlašovatele a zhotovitele společnosti IMOS Brno, závod Ostrava, si odnesla první čestné uznání, druhé připadlo hotelu Vitality – kongresovému centru ve Vendryni akciové společnosti D5, a.s., Trinec. Tato společnost byla rovněž jak přihlašovatelem, tak zhotovitelem. Hlavní cenu v této kategorii získala zaslouženě Pasivní administrativní budova Otazník společnosti INTOZA s.r.o.

V rámci slavnostního galavečera probíhá rovněž udělování speciálních cen včetně ceny nejvyšší – Grand Prix. První ze speciálních cen je Cena poroty a tu získaly dvě stavby: za ekologii Golf Club Lipiny v Darkově přihlašovatele a projektanta Ing. arch. Petra Labudka společně s přihlašovatelem a zhotovitelem společností VOKD, a.s., za revitalizaci příměstského prostoru pro volnočasové aktivity získala Cenu poroty Rekonstrukce parku Lučina v Havířově. Investorem a přihlašovatelem této stavby je statutární město Havířov.

Z hlasování pomocí internetových stránek soutěže vzešel vítěz Ceny laické veřejnosti, kterou se stala rekonstrukce Slezského zemského muzea v Opavě. Cenou hejtmána Moravskoslezského kraje byl ohodnocen velmi náročný a rozsáhlý projekt Revitalizace povodí Olše Slezského vodohospodářského spolku osmi obcí Těšínského Slezska.

Cenou nejvyšší – cenou Grand Prix – se může za šestý ročník pochlubit Pasivní administrativní budova Otazník společnosti INTOZA s.r.o. Projektantem první budovy tohoto charakteru v ČR je Ing. arch. Radim Václavík ze společnosti ATOS-6, spol. s r.o., stavebně projektová kancelář, zhotovitelem společnost STASPO, spol. s r.o.

Závěrem udělování cen bylo rovněž vyhlašování nové kategorie s názvem Osobnost stavebnictví. Pro letošní ročník soutěže se stal držitelem tohoto ocenění za významný přínos Moravskoslezskému kraji Ing. arch. Josef Havlíček. Tradiční ocenění děkana Fakulty stavební VŠB – TU Ostrava dostaly práce:

- Rekonstrukce křižovatky ulic Studentská a Dr. Slabiňoudka v Ostravě;
 - Rodinný dům – vnitřní vodovod;
 - Přírodovědecká fakulta v Ostravě – areál Trojice.
- Cenu děkana za nejlepší diplomovou práci dostal projekt:
- Posouzení sesuvu svahu na dálnici D1 u Hranic na Moravě.

ČINNOST VE DRUHÉM POLOLETÍ

Na druhé pololetí chystáme přibližně dvanáct akcí, některé ve spolupráci se Svazem inženýrů v Ostravě. Ve spolupráci s ČSSI připravujeme ještě jednu vícedenní odbornou exkurzi – do polského města Wrocław. V současné době zajišťujeme ubytování a autobusovou dopravu. O pořádání jednotlivých akcí vás budeme včas informovat.

*Ing. Svatopluk Bijok
předseda oblasti Ostrava*

Olomouc

SPOLEČNÁ EXKURZE ČKAIT A ČSSI NA VÝZNAMNÉ OLOMOUCKÉ STAVBY

Český svaz stavebních inženýrů a Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků uspořádaly 14. června 2012 společně exkurzi na stavbu nových budov Univerzity Palackého v Olomouci a Fakultní nemocnice Olomouc. Jedná se o budovy Teoretických ústavů Lékařské fakulty UP a Parkovací dům. Další, již dokončená budova v areálu, Ústav molekulární a translační medicíny, není běžně přístupný.

Realizátorem stavby je olomoucká firma GEMO OLOMOUC, spol. s r.o., funkci hlavního stavbyvedoucího zastává Ing. Zdeněk Havlíček, autorizovaný inženýr, který se svým kolektivem řídí a organizuje celou náročnou výstavbu areálu a který ochotně vyšel vstříc požadavku OP ČSSI a OK ČKAIT na uspořádání společné exkurze. Projektovou dokumentaci zpracovala projektová kancelář atelier-r, s.r.o., Ing. arch. Miroslav Pospíšil. Manažerem projektu je Ing. Roman Šumbera.

Celý soubor staveb je mimořádný svým technickým řešením, použitými technologiemi a z toho vyplývajícím neobyčejně krátkým termínem výstavby.

Účastníci exkurze upoutání odborným výkladem

Velmi zdařilé exkurze se zúčastnilo přibližně čtyřicet účastníků z řad členů ČSSI a ČKAIT, kteří si díky odbornému výkladu Ing. Havlíčka odnesli mnoho nových technických poznatků a zajímavých informací.

Základní údaje o objektech

- Ústav molekulární a translační medicíny: doba výstavby: 11/2010–12/2011; celková výše dotace: 884 mil. Kč.
- Dostavba Teoretických ústavů Lékařské fakulty UP: doba výstavby: 02/2011–08/2012; celková výše dotace: 798 mil. Kč.

Ing. Zdeněk Chlup

Ing. Stanislav Vlček

výbor a revizní komise OP ČSSI Olomouc

Hradec Králové

ČLENY OBLASTI ZAUJALA EXKURZE NA DLOUHÉ STRÁŇ

Členové oblasti Hradec Králové navštívili stavbu vítěze internetového hlasování v anketě serveru iDNES o největší div Česka.

Dne 16. května 2012 navštívili členové oblasti nejvýkonnější českou vodní elektrárnu – přečerpávací elektrárnu Dlouhé stráně. Má některá svá nej.

- V jednom okamžiku dokáže vyrobit desetinu spotřeby České republiky v letním období.
- Spouští ji dispečeri z centra pro řízení elektráren v Praze. Do plného provozu najede elektrárna za 100 sekund.
- Strojovna elektrárny patří k největším podzemním prostorům v Evropě. Na výšku měří 50 m a je rozdělena do osmi pater.
- Soustrojí patří k největším svého druhu na světě. Větší je údajně pouze v největší vodní elektrárně světa na řece Paraná v Brazílii.
- Celková délka tunelů uvnitř hory je 8 km. Zaměstnanci překonávají dlouhé vzdálenosti v podzemí na kolech.
- Horní nádrž je izolována vrstvou speciálního přírodního asfaltu tloušťky 180 mm, který bez poškození vydrží rozsah teplot od -30°C po $+60^{\circ}\text{C}$.

Při prohlídce, po zhlédnutí instruktážního filmu, si účastníci exkurze prošli všech osm pater schodů strojovny dolů a zase nahoru, mohli se dotknout právě odstavené Francisovy turbíny a v teplotě 2°C stáli chráněni od větru v závětrí vstupní horní nádrže. Doporučujeme každé-

mu, kdo elektrárnu neviděl a pouze o ní slyšel, navštívit ji a vidět o práci českých rukou z několika níže uvedených důvodů.

- Výstavba byla započata v květnu roku 1978. Na počátku osmdesátých let však byla stavba utlumená. V roce 1985 došlo k modernizaci a po roce 1989 padlo rozhodnutí stavbu dokončit. V roce 1996 byla stavba uvedena do provozu.
- Horní nádrž se nachází ve výšce 1350 m n.m. a má celkový objem 2,72 mil. m^3 . Dolní nádrž nacházející se na řčce Desná má pak celkový objem 3,4 mil. m^3 . Horní nádrž s elektrárnou je spojena dvojicí přivaděčů o délce 1547 m a 1499 m. Z elektrárny pak vede opět dvojice odpadních tunelů o průměru 5,2 m a délce 354 a 390 m do dolní nádrže.
- V elektrárně jsou tak umístěny dvě Francisovy turbíny, každá o výkonu až 325 MW. Elektrárna má největší spád v České republice, který činí 510,7 m. Účastníci byli s exkurzí spokojeni.

Ing. Milan Havlíšta

předseda oblasti Hradec Králové

VZPOMÍNKA NA ING. MIROSLAVA JEŽKA, CSc. DLOUHOLETÝ FUNKCIONÁŘ ČSSI A ČKAIT JIŽ NENÍ MEZI NÁMI

Narodil se 8. prosince 1945 v Jablonném nad Orlicí. Po maturitě na královéhradeckém gymnáziu J. K. Tyla absolvoval v roce 1970 studium na Stavební fakultě Českého vysokého učení technického v Praze.

V téměř roce nastoupil do svého prvního zaměstnání ve Stavoprojektu Hradec Králové, kde nejprve pracoval jako projektant v komplexním stavebním ateliéru, později se stal vedoucím technické skupiny.

Brzy po nástupu do svého prvního zaměstnání se specializoval na problémy stavební fyziky, která se nejprve stala jeho profesním koníčkem a nakonec celoživotní pracovní náplní. Postgraduální studium absolvoval v roce 1979 práci na téma Návrh objektů z hlediska stavebně fyzikálního. Pod vedením prof. Ing. Josefa Michálka, CSc., se připravoval na kandidaturu, kterou získal v roce 1991 obhájením disertační práce Vady typových soustav bytové výstavby VČ kraje způsobené nedostatky v návrhu a provedení v oblasti fyzikálních a energetických vlast-

ností se zaměřením na soustavu HK.

Po zrušení Stavoprojektu v roce 1992 založil a řídil projektovou a konzultační firmu PROFESING, s.r.o. Stal se uznávaným a vyhledávaným odborníkem v oboru stavební fyziky. Jako soudní znalec a energetický auditor vypracoval řadu znaleckých a odborných posudků pro občany, soudy, policii i stavební úřady.

V roce 1992 byl u zahájení působení Českého svazu stavebních inženýrů a České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě v Hradci Králové. Získal autorizaci v oborech pozemní stavby a technika prostředí staveb. Již v roce 1993 se stal přednostou oblastní pobočky ČKAIT. Aktivně se účastnil vytváření komorového profesního informačního systému PROFESIS, byl členem redakční rady odborného časopisu pro úspory energie a kvalitu vnitřního prostředí budov Tepelná ochrana budov a také spoluautorem publikace České technické normy ve výstavbě. Přednášel na seminářích k přípravě uchazečů o autorizaci.

Kromě práce měl Mirek i řadu koníčků.

Už jako student rád cestoval s batohem po Evropě. Nevynechal žádnou příležitost vycestovat a poznávat cizí kraje sám, nebo s kolegy hradeckých poboček z Komory a Svazu. Byl šťastný, když mohl se svým synem navštívit vysněný New York.

Byl perfekcionista, jeho sbírky literatury a technických podkladů měly vždy své seznamy a věcné třídění. Měl slabost pro shromažďování oblíbených věcí. Sbíral technické novinky všeho druhu, modely historických aut, měl velkou sbírku gramofonových desek. Se svou ženou Zdenou měl Mirek dceru Kláru a syna Daniela. Obě děti mu udělaly radost, když po jeho vzoru vystudovaly Stavební fakultu ČVUT v Praze. Daly mu tři vnoučata. Těšil se na cestu za synem do kanadského Vancouveru, kde čekají čtvrté vnoučko.

Mirek od roku 2004 bojoval s vážnou chorobou. Ta mu ubírala sílu. Musel opustit vedení oblastní kanceláře ČKAIT a postupně i svou profesní činnost. V poslední době jsme měli radost, že snad svůj boj s nemocí vyhrál, protože zase začal pracovat a vracet se mezi nás.

Odešel náš spolupracovník, kamarád a přítel. Mirek chybí nejen své milované rodině, ale nám všem.

Čest jeho památce.

Ing. Bohumil Rusek

člen Ustavujícího výboru ČKAIT
odborný poradce předsedy ČKAIT

Závěr IV. běhu celoživotního vzdělávání

Autorizované osoby oznámí k 31. prosinci 2012 své oblastní kanceláři formou Čestného prohlášení (formulář je ke stažení na www.ckait.cz) nebo předložením Registračního listu účastníka kreditního programu ČŽV (či jiného průkazu), jakým způsobem plnily své vzdělávání v letech 2010–2012. Autorizovaným osobám, které se účastní programu a získaly minimálně dvanáct kreditů (nebo odpovídající podíl kreditů, pokud se staly členy ČKAIT později), a těm, jejichž forma individuálního vzdělávání je v souladu se zásadami programu ČŽV, vydá OK ČKAIT Certifikát odbornosti o absolvování IV. běhu ČŽV ČKAIT v letech 2010–2012.

Na autorizované osoby, které se nepřihlásily do programu ČŽV, bude pohlíženo jako na členy ČKAIT, kteří se neúčastní celoživotního vzdělávání. Na autorizované osoby, které nedosáhnou dvanácti kreditů, nebo jejichž forma ČŽV neodpovídá zásadám programu ČŽV, bude pohlíženo jako na členy ČKAIT, kteří se účastní celoživotního vzdělávání pouze částečně a certifikát nezískají.

Členové ČKAIT, kteří získali certifikát odbornosti o absolvování IV. běhu

ČŽV, mají sníženou spoluúčast na pojištění autorizovaných osob při pojistné události na částku 5000 Kč (spoluúčast může být upravována podle konečného znění pojistné smlouvy).

U osob, které se ČŽV neúčastní, bude k této skutečnosti přihlíženo při posuzování jejich odborné způsobilosti ve všech událostech podle Profesního a etického řádu ČKAIT.

Představenstvo ČKAIT na jednání 1. a 2. června 2012 schválilo i vyhlášení V. běhu ČŽV pro období 2013–2015. Úplný text vyhlášení bude zveřejněn v následujícím čísle Z+i a na webových stránkách ČKAIT. Důležitou změnou je i to, že nebude nadále od roku 2013 vydáván tištěný katalog akcí ČŽV, ale k dispozici bude databáze v elektronické podobě na www.ckait.cz/staveduk-search.

prof. Ing. Alois Materna, CSc., MBA

1. místopředseda ČKAIT,

předseda Komise celoživotního vzdělávání ČKAIT

Specialisté pro požární bezpečnost historických staveb

Středisko vzdělávání a informací ČKAIT ve spolupráci s Profesní komorou požární ochrany (PKPO), Hasičským záchranným sborem ČR a Národním památkovým ústavem pořádalo v květnu a červnu 2012 dvoudenní seminář Požární bezpečnost historických staveb. Přednášejícími byli odborníci a specialisté z Národního památkového ústavu, PAVUSu, Hasičského záchranného sboru ČR, PKPO, ČVUT a další. Velkým přínosem byl tzv. kulatý stůl v závěru semináře, kde všichni zúčastnění živě diskutovali.

Účastníci semináře obdrželi certifikát o absolvování semináře. Účastí na semináři se stali specialisty v oboru požární bezpečnost historických staveb.

Jejich úkolem je správně navrhovat a realizovat požární bezpečnostní opatření těchto staveb v odborné praxi. Uvedené osoby jsou odbornými poradci oblastních kanceláří v uvedené problematice. Seznam proškolených účastníků lze nalézt na webových stránkách <http://www.ckait.cz/content/specialiste-v-problematice-pozarni-bezpecnosti-historickych-staveb>.

Ing. Šárka Janoušková

vedoucí Střediska vzdělávání a informací ČKAIT

Právní podpora pro členy ČKAIT

ČASTO Kladené DOTAZY

1. V současnosti se hodně mluví o znovuzavedení kontrol a následných postihů za praktikování tzv. švarcsystému, který se od 1. ledna 2012 stal nelegálním.

Vezměme si příklad malé projekční kanceláře s řádově deseti osobami. Prakticky jde o skupinu inženýrů a architektů, z nichž někteří jsou autorizovanými osobami, a společně využívají jakousi obchodní značku. S jednatelem mají všichni uzavřené mandátní smlouvy. Na jejich základě mimo jiné vystupují pod touto značkou, což lze u rozpracovaných projektů jen těžko změnit (uzavřené smlouvy, důvěra klienta).

Na základě zpráv z médií by se v současnosti v takové kanceláři měli obávat pokuty od inspektorů MPSV pro obě strany (mandanta i mandátáře) za nelegální jednání.

Pokud chtějí tomuto předejít, nabízí se několik možností:

- Všichni mandatáři přejdou vůči mandantovi do pracovně-právního vztahu. To povede k nemalému zatížení obou stran povinnými odvody. Za současné situace na trhu bude muset firma držet celkové náklady na mzdy ve stejné výši jako dosud. Při zachování jejich počtu se tím citelně sníží čistý reálný příjem pracovníků.
- Druhá možnost při udržení celkových nákladů je s některými smlouvami rozvázat, což však povede ke zvýšení nezaměstnanosti.
- Zdražit služby je nereálné a pro popisovanou kancelář by to byl likvidační krok. Nehledě na to, že by se situace stejně projevila se zpožděním v řádu nejméně měsíců. Opět tedy přímá cesta ke zvýšení nezaměstnanosti.

Jak se v této situaci, kdy stát změnil pravidla, chovat? Jaké lze v rámci

současných pravidel podniknout za kroky? Cílem je mj. nerozšiřovat řady nezaměstnaných, což by, myslím, mělo být také prioritou státní správy.

Podmínky zákazu švarcsystému jsou uvedeny v následujících zákonech:

§ 2, § 3 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce

§ 2

(1) Závislou prací je práce, která je vykonávána ve vztahu nadřízenosti zaměstnavatele a podřízenosti zaměstnance, jménem zaměstnavatele, podle pokynů zaměstnavatele a zaměstnanec ji pro zaměstnavatele vykonává osobně.

(2) Závislá práce musí být vykonávána za mzdu, plat nebo odměnu za práci, na náklady a odpovědnost zaměstnavatele, v pracovní době na pracovišti zaměstnavatele, popřípadě na jiném dohodnutém místě.

§ 3

Závislá práce může být vykonávána výlučně v základním pracovněprávním vztahu, není-li upravena zvláštními právními předpisy. Základními pracovněprávními vztahy podle tohoto zákona jsou pracovní poměr a právní vztahy založené dohodami o pracích konaných mimo pracovní poměr.

§ 5 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti

e) nelegální práci je

1. výkon závislé práce fyzickou osobou mimo pracovněprávní vztah, nebo
2. pokud fyzická osoba-cizinec vykonává práci v rozporu s vydaným povolením k zaměstnání nebo bez tohoto povolení, je-li podle tohoto zákona vyžadováno, nebo v rozporu s povolením k dlouhodobému pobytu za účelem zaměstnání ve zvláštních případech (dále jen „zelená karta“) vydaným podle zvláštního právního předpisu nebo bez zelené karty, je-li podle tohoto zákona

vyžadována, nebo v rozporu s modrou kartou, nebo bez modré karty, je-li podle tohoto zákona vyžadována; to neplatí v případě převedení na jinou práci podle § 41 odst. 1 písm. c) zákoníku práce.

Dále jsou v zákoně o zaměstnanosti vyjmenovány i případné sankce.

§ 139–141 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti

Správní delikty

§ 139

(1) Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

- poruší zákaz diskriminace nebo nezajistí rovné zacházení podle tohoto zákona,
- zprostředkuje zaměstnání bez povolení,
- vykonává nelegální práci,
- umožní výkon nelegální práce, nebo
- nesplní oznamovací povinnost podle § 87.

(2) Fyzická osoba se dále dopustí přestupku tím, že jako zaměstnavatel

- v rozporu s § 80 nevede evidenci zaměstnávaných osob se zdravotním postižením nebo evidenci pracovních míst vyhrazených pro osoby se zdravotním postižením,
- nesplní povinnost zaměstnat osoby se zdravotním postižením ve výši povinného podílu stanovenou v § 81,
- ve stanovené lhůtě písemně nevykáže dlužné mzdové nároky zaměstnanců pro účely zákona č. 118/2000 Sb., o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele a o změně dalších zákonů, nebo
- nesplní oznamovací povinnost podle tohoto zákona nebo nevede evidenci v tomto zákoně stanovenou.

(3) Za přestupek

- podle odst. 1 písm. a) a podle odst. 2 písm. a) a b) lze uložit pokutu do 1 000 000 Kč,
- podle odst. 1 písm. b) lze uložit pokutu do 2 000 000 Kč,
- podle odst. 1 písm. c), e) a odst. 2 písm. d) lze uložit pokutu do 100 000 Kč,
- podle odst. 2 písm. c) lze uložit pokutu do 500 000 Kč,
- podle odst. 1 písm. d) lze uložit pokutu do 5 000 000 Kč.

§ 140

(1) Právník osoba nebo podnikající fyzická osoba se správního deliktu dopustí tím, že

- poruší zákaz diskriminace nebo nezajistí rovné zacházení podle tohoto zákona,
- zprostředkuje zaměstnání bez povolení nebo jiným způsobem poruší při zprostředkování zaměstnání tento zákon nebo dobré mravy,
- umožní výkon nelegální práce, nebo
- nesplní oznamovací povinnost podle tohoto zákona nebo nevede evidenci v tomto zákoně stanovenou.

(2) Právník osoba nebo podnikající fyzická osoba se dále dopustí správního deliktu tím, že jako zaměstnavatel

- v rozporu s § 80 nevede evidenci zaměstnávaných osob se zdravotním postižením nebo evidenci pracovních míst vyhrazených pro osoby se zdravotním postižením,
- nesplní povinnost zaměstnat osoby se zdravotním postižením ve výši povinného podílu stanovenou v § 81, nebo
- ve stanovené lhůtě písemně nevykáže dlužné mzdové nároky zaměstnanců pro účely zákona č. 118/2000 Sb., o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele a o změně dalších zákonů.

(3) Poskytovatel zdravotních služeb se dopustí správního deliktu tím, že neprovede vyšetření zdravotního stavu podle § 9 odst. 1 nebo je neprovede ve lhůtě stanovené v § 9 odst. 1.

(4) Za správní delikt se uloží pokuta do

- 1 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odst. 1 písm. a) a podle odst. 2 písm. a) a b),
- 2 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odst. 1 písm. b),
- 500 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odst. 2 písm. c),
- 100 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odst. 1 písm. d),
- 50 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odst. 3,
- 10 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odst. 1 písm. c), nejméně však ve výši 250 000 Kč.

§ 141

(1) Právník osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila.

(2) Při určení výše pokuty právník osobě se přihlídně k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům a okolnostem, za nichž byl spáchán.

(3) Odpovědnost právník osoby za správní delikt zaniká, jestliže správní orgán o něm nezahájil řízení do jednoho roku ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do tří roků ode dne, kdy byl spáchán.

(4) Správní delikty podle tohoto zákona v prvním stupni projednávají Státní úřad inspekce práce nebo oblastní inspektoráty práce.

(5) Příjem z pokut je příjmem státního rozpočtu.

(6) Na odpovědnost za jednání, k němuž došlo při podnikání fyzické osoby nebo v přímé souvislosti s ním, se vztahují ustanovení zákona o odpovědnosti a postihu právník osoby.

Vámi popisovaná činnost má typické znaky závislé činnosti, a proto jediný možný zákonný způsob řešení je všechny inženýry a architekty zaměstnat. V současné době dané kontroly probíhají, takže bychom nedoporučovali situaci žádným způsobem neřešit, protože v tomto případě byste se vystavovali riziku doměrku daně z příjmů ze závislé činnosti a sociálního a zdravotního pojištění.

Současně ještě upozorňujeme na to, že švarcsystém nebyl legální ani v minulých letech, ale nebyl tímto způsobem popsán v daných zákonech.

2. Od 1. ledna 2012 platí novela zákoníku práce o závislé práci a novém posuzování takzvaného švarcsystému. Bude mít autorizovaná osoba právní oporu vůči eventuální sankci od inspekce práce, když vykonává činnost odpovědného zástupce podle ustanovení § 11 živnostenského zákona, nebo dokladování odborné způsobilosti podle § 53, 54 a 56 zákona o veřejných zakázkách pro stavební firmu za dohodnutou odměnu, podle uzavřené mandátní smlouvy? Lze tuto činnost považovat za závislou ve smyslu novely zákoníku práce?

Pro kvalifikaci příjmů podřízených pro účely daně z příjmů zahrnovaných do § 6 zákona o daních z příjmů není rozhodující, na základě jakého právního vztahu poplatníkovi příjmy plynou. Podstatným základním rysem závislé činnosti je skutečnost, že není vykonávána zcela nezávisle, tzn. pod vlastním jménem, na vlastní účet a s vlastní odpovědností poplatníka, ale naopak podle pokynů toho, kdo odměnu za vykonanou práci vyplácí.

Vymezení pojmu závislá činnost nemůže být redukováno pouze na činnost vykonávanou podle příslušných příkazů a pokynů, nýbrž se musí jednat o činnost skutečně závislou na osobě plátce. Prakticky to znamená, že definiční prvek závislosti při závislé činnosti tak bude dán především povahou vykonávané činnosti, znaky a okolnostmi, za kterých je práce vykonávána a zda na uzavření pracovní-právního vztahu panuje zájem obou smluvních stran. Nejčastějšími znaky a okolnostmi indikujícími vztah závislé činnosti fyzické osoby a osoby, od níž jí plyne příjem, jsou následující.

- Plátce příjmu přímo či nepřímo ukládá úkoly, řídí a kontroluje fyzickou osobu a nese odpovědnost související s její činností.
- Fyzická osoba má ve vztahu k plátcí příjmu obdobné postavení jako zaměstnanec.
- Odměna za práci je vypočítána na základě délky pracovní doby nebo obdobným způsobem běžným při odměňování osoby v pracovní-právní vztahu.
- Materiál, pracovní pomůcky, stroje a zařízení potřebné pro výkon činnosti jsou fyzické osobě poskytovány plátcem příjmu.
- Vztah mezi plátcem příjmu a fyzickou osobou je dlouhodobý anebo soustavný, respektive fyzická osoba vykonává činnost pouze pro jednoho plátce příjmu, a to osobně nebo prostřednictvím spolupracující osoby.

Pokud tedy nebudou naplněny znaky závislé činnosti, nebude tento vztah posuzován jako nelegální práce (tzn. švarcsystém) ve smyslu novely zákona o zaměstnanosti.

Ing. Radim Dvořák
BETA Brno, a.s.

3. Začátkem tohoto roku mne Český statistický úřad vyzval, abych vyplňovala formulář Měsíční výkazy v obchodě a službách podle vyhlášky č. 275/2011 Sb., částka 98, ze dne 26. září 2011 a pravidelně je předkládala. Jsem povinná tyto formuláře vyplňovat a předkládat? Ve svém oboru podnikám od roku 1991, pravidelně podávám daňová přiznání a platím daně, tak nevím, proč bych měla tyto informace poskytovat ještě ČSÚ.

Jako podnikající fyzická (nebo právnická) osoba máte povinnost na vyzvání Českého statistického úřadu vyplňovat měsíční formulář citovaného statistického výkazu. Tato povinnost je pro všechny ekonomické subjekty (tj. podnikající právnické a fyzické osoby) dána zákonem č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů. Podrobnosti najdete na DVD PROFESIS (nebo on-line přístupu na stránkách www.profesis.cz), v metodické pomůcce MP 7 Statistika – organizace pojmy a veličiny.

Zákon o statistické službě ukládá zpravodajskou povinnost zpravodajským jednotkám. Tou je právnická osoba, podnikající fyzická osoba a organizační složka státu. Zpravodajské jednotky jsou povinny poskytnout požadované individuální statistické údaje včas, úplně, správně a pravdivě pro ta statistická zjišťování, která jsou uvedena v programu statistických zjišťování pro příslušný rok. Program statistických zjišťování na rok 2012 stanoví vyhláška č. 275/2011 Sb., kde v příloze jedna najdete výkaz SP 1-12 Měsíční výkaz v obchodě a službách.

Předpokládám, že pracujete jako projektantka, respektive vykonáváte inženýrskou činnost, autorský, technický nebo stavební dozor. Tyto činnosti nejsou ve statistických zjišťováních zahrnuty mezi stavební práce, ale patří mezi služby. ČSÚ nevyžaduje vyplňování výkazu SP 1-12 od všech ekonomických subjektů působících v oblasti projektování a souvisejících činnostech, ale stanoví pro každý rok výběrem určitý počet zpravodajských jednotek, po kterých vyžaduje vyplnění a předložení uvedeného výkazu.

Zpravodajskou povinnost nelze odmítnout. Její nesplnění je správním deliktem, za který zákon stanoví uložení pokuty do výše 100 000 Kč.

*Marie Báčová
odborná poradkyně předsedy ČKAIT*

4. Kancelář ČKAIT Praha se 6. března 2012 obrátila s níže uvedeným dotazem na tři instituce (Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví, Technickou inspekci ČR, Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR): Vzhledem k různým interpretacím požárních specialistů vedoucím k velmi rozdílným požárním řešením napájení nouzového osvětlení (a obecně požárních zařízení) prosíme o výklad normy – odpověď týkající se části normy ČSN 730802 – Požární bezpečnost staveb – nevýrobní objekty, kapitola 12.9 – Dodávka elektrické energie, čl. 12.9.1:

Elektrické rozvody zajišťující funkci nebo ovládání zařízení sloužících k protipožárnímu zabezpečení stavebních objektů (např. požární výtah, evakuační výtah, posilovací čerpadlo požární vody, nouzové osvětlení) musí mít zajištěnou dodávku elektrické energie alespoň ze dvou na sobě nezávislých napájecích zdrojů, z nichž každý musí mít takový výkon, aby při přerušení dodávky z jednoho zdroje byly dodávky plně zajištěny po dobu předpokládané funkce ze zdroje druhého.

S tímto článkem dále souvisí čl. 12.9.2

Elektrická zařízení sloužící k protipožárnímu zabezpečení objektu se připojují samostatným vedením z přípojkové skříně nebo z hlavního rozvaděče, a to tak, aby zůstala funkční po celou požadovanou dobu i při odpojení ostatních elektrických zařízení v objektu.

Výklady požárních specialistů jsou následující.

• **Výklad první**

Požární zařízení je napojeno z hlavního rozvaděče, případně z přípojkové skříně tak, aby při použití tlačítka central stop nedošlo k jejich odpojení. K odpojení dojde po použití tlačítka total stop.

Napojení ze sítě – jakožto prvního zdroje – z přípojkové skříně, případně z hlavního rozvaděče, je provedeno kabely s požární odolností. Jako druhý

zdroj je uvažován dieselaagregát pro požární ventilátory apod., případně centrální baterie pro nouzová svítidla, nebo baterie přímo v jednotlivých svítidlech.

Napojení ze sítě kabely funkčními při požáru je provedeno proto, aby bylo zajištěno napájení ze dvou nezávislých zdrojů po celou požadovanou dobu (např. i při požáru). Zařízení jsou tedy napájena ze sítě do doby, než je napájení ze sítě přerušeno, či do doby, než se použije tlačítko total stop. Dieselaagregát/UPS začíná zařízení napájet až po přerušení napájení ze sítě. Svítidla s autonomním zdrojem svítí do doby, než se jejich akumulátor vybije. Tyto akumulátory nepředstavují vzhledem k použitému malému napětí a náboji nebezpečí pro zasahující hasiče.

• **Výklad druhý**

Požární zařízení je napojeno z hlavního rozvaděče, případně z přípojkové skříně tak, aby při použití tlačítka central stop nedošlo k jejich odpojení. K odpojení dojde po použití tlačítka total stop.

Napojení ze sítě – jakožto prvního zdroje – z přípojkové skříně, případně z hlavního rozvaděče, je provedeno kabely bez požární odolnosti, podle charakteru uložení a místnosti (CYKY, případně bezhalogenové). Jako druhý zdroj je uvažován dieselaagregát pro požární ventilátory apod., případně centrální baterie pro nouzová svítidla, nebo baterie přímo v jednotlivých svítidlech.

Napojení ze sítě kabely nefunkčními při požáru je provedeno, protože se jejich případné přerušení považuje za havárii, napájení dále pokračuje z náhradního zdroje do doby použití tlačítka total stop. Svítidla s autonomním zdrojem svítí do doby, než se jejich akumulátor vybije. Tyto akumulátory nepředstavují vzhledem k použitému malému napětí a náboji nebezpečí pro zasahující hasiče.

Prosíme o informaci, která z těchto variant (výklad první, nebo výklad druhý) je správně, hlavně s ohledem na napájení nouzového osvětlení s autonomním (vlastním) bateriovým zdrojem, které se často stává předmětem sporu v projektové činnosti našich autorizovaných osob.

Odpověď Úřadu pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví ze dne 12. března 2012

ÚNMZ, jako pověřená organizace, je podle zákona č. 22/1997 Sb. povinná zabezpečovat tvorbu a vydávání českých technických norem a zajišťovat všechny podmínky stanovené zákonem a rozhodnutím o pověření. V rámci této činnosti poskytujeme rovněž odborné informace a výklady týkající se platnosti norem, jejich změn, zrušení a tvorby nových norem. Citovaný zákon však nezmocňuje ÚNMZ k podávání výkladů týkajících se aplikace norem na konkrétní podmínky.

V případě zájmu o stanovisko k Vámi uvedeným ustanovením ČSN 73 0802, týkající se aplikace normy na konkrétní podmínky, doporučujeme, abyste se obrátili přímo na zástupce ČKAIT v TNK 27 Požární bezpečnost staveb a zpracovatele uvedené ČSN, Ing. Vladimíra Reichela, DrSc., a s ním uveďte věc konzultovala.

Odpověď Technické inspekce ČR ze dne 13. března 2012

TIČR, organizace státního odborného dozoru nad bezpečností vyhrazených technických zařízení, není kompetentní vykládat význam norem. Tento výklad Vám může poskytnout pouze její tvůrce.

Dle našeho názoru je Vámi popsaná problematika plně v kompetenci projektanta elektro. Ten při tvorbě projektové dokumentace by měl ve svém projektu zohlednit požadavky, jež plynou z Požární zprávy, která je na daný objekt zpracována Požárním radou.

Odpověď Generálního ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky ze dne 30. března 2012

Z terminologického hlediska je třeba pojem „nouzové osvětlení“ významově chápat jako obecný termín, který zahrnuje ve smyslu platné právní úpravy a českých technických norem konkrétní specifické druhy osvětlení, určené pro využití v případě nouze. Podle funkce, kterou plní ve stavbě, rozlišujeme podle ČSN EN 1838 Světlo a osvětlení – Nouzové osvětlení následující druhy nouzového osvětlení:

- nouzové únikové osvětlení (emergency escape lighting);
- náhradní osvětlení (stand-by lighting).

Podle účelu, který plní ve stavbě či technologii, se nouzové únikové osvětlení podle ČSN EN 1838 dále dělí na:

- nouzové osvětlení únikových cest (escape route lighting);
- protipanické osvětlení (open area lighting);
- nouzové osvětlení prostorů s velkým rizikem (high risk task area lighting).

V systémech nouzového osvětlení mohou být použita pouze nouzová svítidla, která vyhovují harmonizované ČSN EN 60598-2-22 Svítidla – Část 2-22: Zvláštní požadavky – Svítidla pro nouzové osvětlení:

- kombinované nouzové svítidlo (combined emergency luminaire);
- nouzové svítidlo v trvalém provozu (maintained emergency luminaire);
- nouzové svítidlo v pohotovostním provozu (non-maintained emergency luminaire).

Nouzová svítidla v pohotovostním provozu a kombinovaná nouzová svítidla v pohotovostním provozu musí být v činnosti při výpadku koncového obvodu normálního osvětlení. V každém případě musí být zajištěno, aby místní nouzové únikové osvětlení bylo v provozu při výpadku normálního napájení do příslušného sektoru. Samostatné svítidlo pro nouzové osvětlení obsahuje všechny součásti jako baterie, světelný zdroj, ovládací jednotky, zkušební a monitorovací zařízení.

Minimální doba zachování funkce nouzového únikového osvětlení přípustná pro únikové účely je ve smyslu shora uvedených evropských norem jedna hodina. Národními projektovými normami z oblasti požární bezpečnosti staveb jsou však na dobu zachování funkce nouzového únikového osvětlení na chráněných únikových cestách (s výjimkou vnitřních zásahových cest) kladeny daleko nižší požadavky než shora uvedenými evropskými normami, zavedenými do soustavy ČSN.

V národních projektových normách však nejsou většinou ani přesně specifikovány technické požadavky na konkrétní druhy nouzového osvětlení (s výjimkou článku 5.3.6.7 ČSN 73 0831). Při navrhování konkrétní aplikace nouzového osvětlení se proto vychází z ČSN EN 1838, ČSN EN 50172 a ČSN EN 60598-2-22. Nouzové osvětlení může být podle těchto norem provedeno výlučně dvojím způsobem:

- svítidla s vlastními trvale dobíjenými akumulátory;
- svítidla napájenými z centrálního zdroje.

V obou případech musí svítidla krytím a provedením odpovídat druhu prostředí, ve kterém jsou instalována. U svítidel s vlastními trvale dobíjenými akumulátory zajišťují napájecí kabely trvalé dobíjení vestavěných akumulátorů z rozvodu normálního osvětlení. V případě požáru a při případném porušení či přerušení kabelu se svítidlo ihned automaticky přepne na vlastní zdroj, provedení napájecího kabelu musí odpovídat způsobu jeho uložení. Kabelové trasy k těmto svítidlům (s výjimkou volně vedených vodičů) nemusí splňovat požadavky na systémy se zachováním funkčnosti při požáru. Tato aplikace má oproti jiným několik nesporných výhod. Napojení na total stop není zapotřebí, neboť v případě zaplavení nebo požáru zůstávají nouzová svítidla po vypnutí napájení nízkým napětím v provozu na vlastní zdroj bezpečného napětí a nehrozí od nich nebezpečí úrazu elektrickým proudem. Také instalace napájecího vedení k těmto svítidlům je ekonomicky výhodná. Přechod do nouzového režimu se děje samočinně, bez jakékoliv časové prodlevy. Nevýhodou je pravidelná vizuální kontrola indikátorů stavu akumulátorů a dobíjecího zařízení (1 x týdně), nebo jejich případná výměna. Závěrem upozorňujeme na skutečnost, že náš úřad nemá zákonné zmocnění k podávání závazných výkladů právních předpisů ani českých technických norem. Z výše uvedených důvodů je toto stanovisko nutno chápat z hlediska legislativního jako vysvětlení obsahu příslušného ustanovení technické specifikace působným orgánem státní správy.

5. Chtěl bych se informovat na zabezpečení požární vody pro RD. Bydlím v obci, která má zpracovaný požární řád, ale nemá vlastní zdroj požární vody (vodoteč cca 1,5 km, jezero 2,5 km). Může být ze stra-

ny HZS přesunuta povinnost zabezpečení požární vody na stavebníky nových rodinných domů? Podle vyjádření musí být požární voda do vzdálenosti 600 m.

Pro území ČR platí pro zásobování požární vodou ČSN 730873: 6/2003, kde jsou stanoveny požadavky na vnitřní a vnější odběrní místa.

Podle vyhlášky MV ČR č. 23/2008 Sb., o technických podmínkách požární ochrany staveb, ve znění pozdějších předpisů, příloha č. 1, je tato norma pro projektování závazná.

Pro rodinné domy s půdorysnou plochou do 200 m² u vnějších odběrních míst platí, že musí být zřízen:

- buď vodní tok, nebo požární nádrž ve vzdálenosti 600 m od rodinného domu, velikost požární nádrže musí být minimálně 14 m³ vody, doba akumulace 36 hodin;
- nebo musí být zřízen podzemní/nadzemní hydrant ve vzdálenosti 200 m od domu, napojený na vodovodní řád, potrubí DN80, Q = 4 až 7,5 l.s⁻¹;
- nebo výtokový stojan ve vzdálenosti 600 m od domu, napojený na vodovodní řád, potrubí DN80, Q = 4 až 7,5 l.s⁻¹;
- nebo plnicí místo ve vzdálenosti 3000 m od domu, napojené na vodovodní řád, potrubí DN80, Q = 4 až 7,5 l.s⁻¹.

Všeobecně platí, že splnění požadavku na vnější požární vodu musí vždy zajistit stavebník.

Pokud není v silách stavebníka tyto požadavky splnit, je možné přihlédnout k ustanovení čl. 4.5., ČSN 730873: 6/2003, kde je uvedeno v poznámce: za neekonomické lze bez dalšího průkazu posuzovat případy, kdy náklady na zařízení pro zásobování požární vodou přesahují 60 % celkových nákladů požárního úseku s nejvyššími pořizovacími náklady nebo samostatně stojící rodinné domy.

Vnitřní odběrní místa se v rodinných domech s půdorysnou plochou do 200 m² nezřizují.

Ing. Miroslav Praxl

AI pro PBS, ČKAIT 0101367, odborně způsobilá osoba MV ČR š-69/96

6. Je možné, aby DILIA, jako kolektivní správce autorských práv, vybírala poplatky za kopírování u poskytovatele reprografických služeb jakýchkoliv dokumentů? Vzhledem k tomu, že se poplatky samozřejmě projeví v ceně kopírování, jakým způsobem mně tato agentura bude vyplácet autorské honoráře, když za ně vybírá poplatky? I když se jedná o minimální částky, v celé republice se už jedná zcela určitě o nezanedbatelné částky, ze kterých se někdo má dobře bez jakékoliv zásluhy. Když už nedostane nic autor, mohla by něco získat alespoň ČKAIT jako profesní zástupce projektantů.

Legislativní komise ČKAIT se s dotazem obrátila na kolektivního správce autorských práv DILIA, od kterého jsme obdrželi následující odpověď:

Podle § 25 autorského zákona (č. 121/2000 Sb.) jsou poskytovatelé rozmnožovacích služeb za úplatu, pokud jde o tiskové rozmnožení, povinni platit tzv. náhradní odměnu v souvislosti s možností rozmnožování děl pro osobní potřebu. Vzhledem k praktické nemožnosti poskytovatele kontrolovat a posuzovat, zda je zhotovovaná tisková rozmnoženina rozmnoženinou autorského díla, či nikoliv, a evidovat je, zakotvuje § 25 odst. 5 autorského zákona v souvislosti s čl. 7 jeho přílohy paušálně pravděpodobný počet rozmnoženin autorských děl, a to v závislosti na prostorách, kde poskytovatel provozuje svoji činnost.

Nejde tedy o licenční odměny v přímém vztahu ke kopírovanému předmětu, jedná se o odměnu paušální, aktuálně nastavenou coby poplatek za jednu zhotovenou rozmnoženinu.

Výběrem této odměny pro všechny nositele práv je v ČR pověřena DILIA, která zastupuje především autory literárních děl a nakladatele. Rozdělováním odměn (na základě registrace autorů) je pak vedle správce DILIA pověřena ještě OOA-S, zastupující především výtvarníky a také autory architektonických děl. DILIA samozřejmě část odměn vybranou pro autory zastupované – registrované v OOA-S – posílá k rozdělení této organizaci.

DILIA je v rámci kolektivní správy tištěných děl kolektivním správcem pro oblast slovesných děl. Členové ČKAIT se tak u správce DILIA evidovat nemohou.

Na základě výše uvedených informací se Legislativní komise ČKAIT obrátila na Ochranou organizaci autorskou – sdružení (dále jenom OOA-S) s možností registrace našich členů v jejich sdružení.

Výsledek osobního jednání

OOA-S je nevládní nezisková organizace (občanské sdružení) poskytující podporu výtvarným umělcům, architektům a jejich dědicům v oblasti autorských práv a vystupuje tedy jako tzv. kolektivní správce autorských práv. Kolektivní správce inkasuje autorské odměny, které jsou posléze dle pravidel zakotvených v rozúčtovacím řádu vypláceny autorům (zpravidla jednou ročně).

OOA-S nevybírá žádné vstupní poplatky, zápisné ani členské příspěvky. Pokud jde o formu registrace v OOA-S, připadá v úvahu jednak:

- uzavření smlouvy o zastupování;
- členství v občanském sdružení;
- nahlášení děl do tzv. Rejstříku předmětů ochrany.

Všechny formy spolupráce jsou na sobě navzájem nezávislé, je možné se rozhodnout pro kteroukoliv z nich nebo i pro všechny současně.

Mezi práva povinně kolektivně spravovaná náleží zejména právo na odměny v souvislosti s úplatným rozmnožováním děl pro osobní spotřebu na tiskovém podkladě (§ 25 odst. 1 písm. c) autorského zákona). Na základě výjimky z ochrany podle autorského zákona totiž mohou domácí uživatelé legální cestou bezúplatně kopírovat pro osobní potřebu záznamy cizích autorských děl. Jako protihodnota přísluší některým autorům takto kopírovaných děl náhradní autorské odměny, které uhradují dovozci či výrobci kopírovacích zařízení a poskytovatelé reprografických služeb a jež jsou inkasovány a posléze rozdělovány prostřednictvím příslušných kolektivních správců.

Podkladem pro samotnou účast na rozdělování odměn zpravidla je pravidelné (každoroční) podávání tzv. ohlášek vztahujících se k nově zveřejněným dílům daného autora. V závislosti na vyplněných údajích o druhu a charakteru díla je ohláška zpracována a klasifikována bodovým ohodnocením příslušejícím podle rozúčtovacího řádu a podle toho posléze zohledněna při stanovení konkrétního podílu daného autora na rozúčtování autorských odměn inkasovaných v daném roce. Podmínkou pochopitelně je, že příslušné autorovy výtvořiny jsou chráněnými předměty ve smyslu ustanovení § 2 odst. 1 nebo § 2 odst. 2 autorského zákona, že byly zveřejněny (zpřístupněny ve smyslu § 4 autorského zákona) a že třetím osobám jsou tato díla fakticky k dispozici s možností rozmnožovat je pro osobní potřebu (ve smyslu § 25 autorského zákona).

Formuláře OOA-S pro autory děl chráněných autorským zákonem

Na stránkách www.oas.cz lze nalézt v sekci Pro autory, záložka Zastupování autorů, zastupovací smlouvu nebo přihlášku k evidenci namísto smlouvy a také přihlášku k členství v občanském sdružení (viz <http://www.oas.cz/pro-autory/zastupovani-autoru/a2974.html>).

Pravidelné ohlášky děl týkající se odměn z reprografie – tamtéž v dolní části stránky:

- <http://www.oas.cz/download/2962-Ohlasky4a.pdf>;
- <http://www.oas.cz/download/2963-Ohlasky4b.pdf>;
- <http://www.oas.cz/download/2964-Ohlasky4c.pdf>.

V sekci Pro autory, záložka Rejstřík předmětů ochrany, lze nahlásit díla do rejstříku předmětů ochrany, viz <http://www.oas.cz/pro-autory/rejstrik-predmetu-ochrany>.

Shrnutí informací Legislativní komisí ČKAIT pro potřeby autorizovaných osob

- Nárok na rozúčtování odměn od kolektivního správce autorských práv

mají jenom autoři, jejichž díla podléhají ochraně zákona o autorských právech (§ 2 odst. 1 a 2 autorského zákona) **za splnění podmínky registrace u OOA-S.**

• **Kolektivnímu správci autorských práv je povinen platit odměnu podle § 25 odst. 2 písm. e) autorského zákona poskytovatel rozmnožovacích služeb za úplatu, pokud jde o tiskové rozmnoženiny (§ 30a);** poskytovatelem rozmnožovacích služeb za úplatu je i ten, kdo za úplatu zpřístupní přístroj k zhotovování tiskových rozmnoženin.

§ 30a – Rozmnožování na papír nebo na podobný podklad

(1) Do práva autorského nezasahuje

- a) fyzická osoba, která pro svou osobní potřebu,*
- b) právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba, která pro svou vlastní vnitřní potřebu,*
- c) ten, kdo na objednávku pro osobní potřebu fyzické osoby,*
- d) ten, kdo na objednávku pro vlastní vnitřní potřebu právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby*

zhotoví tiskovou rozmnoženinu díla na papír nebo podobný podklad fotografickou technikou nebo jiným postupem s podobnými účinky, s výjimkou případu, kdy jde o vydaný notový záznam díla hudebního či hudebně dramatického, a v případech podle písm. c) a d) řádně a včas platí odměnu podle § 25.

Vysvětlení

Projektant, který si u poskytovatele rozmnožovacích služeb pořídí kopii svého projektu (nebo části projektu), který nepodléhá ochraně autorských práv, a za tuto službu zaplatí úplatu, za níž poskytovatel rozmnožovacích služeb musí odvést odměnu kolektivnímu správci autorských práv (výše odměny je zakotvena dle § 25 odst. 5 přílohy k zákonu – bod 6, 7), nemá nárok na rozúčtování těchto odměn.

Odměny pro kolektivního správce od poskytovatelů kopírovacích služeb jsou konstruovány na principu pravděpodobnosti (tzn. platí se za kopírování chráněných děl i nechráněných výtvořů, pouze je úředně stanoven pravděpodobný poměr autorských/neautorských děl z celkového počtu kopií).

Příloha k zákonu – bod 6, 7 – pravidla pro výpočet odměny (celkový počet kopií podle stavu počítadla se násobí příslušným koeficientem podle bodu 7 zohledňujícím umístění provozovny a výsledný součin se vynásobí jednotkovou sazbou za kopii podle bodu 6).

• O kolektivní správě autorských práv pojednává § 95 a další autorského zákona. Podle § 98 o udělení oprávnění k výkonu kolektivní správy rozhoduje Ministerstvo kultury ČR na základě písemné žádosti. **Komora to být nemůže** – viz ustanovení § 97 odst. 4: **Kolektivní správu vykonává kolektivní správce jako hlavní předmět činnosti.**

7. Nejdůležitější změny ustanovení stavebního a autorizačního zákona, kterých ČKAIT dosáhla po pěti letech svého snažení.

§ 119 stavebního zákona byl doplněn o odst. 3

Dojde-li během provádění stavby ke změně českých technických norem nebo jiných technických předpisů, podle nichž byla zpracována dokumentace nebo projektová dokumentace, posuzuje se stavba podle technických norem nebo jiných technických předpisů, které platily v době, kdy byla dokumentace nebo projektová dokumentace zpracována.

Zákon č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, ve znění zákona č. 164/1993 Sb., zákona č. 275/1994 Sb., zákona č. 224/2003 Sb., zákona č. 189/2008 Sb. a zákona č. 153/2011 Sb., se mění takto:

- V § 17 písm. b) se za slovo *vypracovávat* vkládají slova *dokumentaci pro vydání územního rozhodnutí a.*
- V § 18 písm. a) se za slovo *vypracovávat* vkládají slova *dokumentaci pro vydání územního rozhodnutí a.*
- V § 19 písmeno a) včetně poznámky pod čarou č. 11 zní:
 - a) vypracovávat dokumentaci pro vydání územního rozhodnutí nebo projektovou dokumentaci, jestliže celá přísluší jeho oboru, v ostatních případech vypracovávat příslušné části dokumentace pro vydání územního rozhodnutí*

a projektové dokumentace; v případě oboru pozemní stavby též vypracovávat dokumentaci pro vydání územního rozhodnutí pro stavby nevyžadující stavební povolení ani ohlášení, dokumentaci pro vydání územního rozhodnutí nebo projektovou dokumentaci pro stavby vyžadující ohlášení s výjimkou rodinných domů a staveb pro rodinnou rekreaci a dále dokumentaci pro vydání územního rozhodnutí nebo projektovou dokumentaci pro garáže

a ostatní pozemní stavby bezprostředně související a podmiňující bydlení (§ 21 odst. 4 vyhlášky č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území) na pozemku stavby pro bydlení.

Ing. Hedviga Klepáčková
vedoucí Střediska legislativně právního ČKAIT

Valná hromada ECCE v květnu 2012 ve Vilniusu v Litvě

Naše Komora je členem dvou mezinárodních nevládních organizací: ECEC – European Council of Engineering Chambers (Evropská rada inženýrských komor) a ECCE – European Council of Civil Engineers (Evropská rada stavebních inženýrů), kde má společné členství s ČSSI.

ECEC sdružuje šestnáct evropských komor, kdy podmínkou členství je vznik komory ze zákona v členské zemi EU. Domovská stránka ECEC má adresu www.ecec.net, na této adrese lze získat kontaktní údaje na prezidenta Ing. Josefa Robla a další členy vedení organizace, která prosazuje profesní zájmy inženýrů na úrovni Evropské komise a Evropského parlamentu. Podporuje a monitoruje tvorbu evropských právních předpisů a hájí zájmy naší profese. Aktivně se účastní procesu tvorby zvláště v oblasti:

- evropských direktiv, předpisů, norem a zákonů;
- vzdělávání a celoživotní vzdělávání;
- uznávání způsobilosti k výkonu profese a pracovní mobility autorizovaných inženýrů.

Dále definuje profesní kvalifikační standardy a pravidla pro volný pohyb pracovní síly. ECEC vytváří obecné zásady inženýrské etiky jako základ pro vzájemné porozumění a důvěru mezi evropskými autorizovanými inženýry. Významnou činností ECEC je prosazování současné a budoucí spolupráce a koordinace aktivit evropských inženýrských organizací.

ECCE (www.ecceengineers.eu) byla založena v roce 1985 jako profesní organizace stavebních inženýrů, jejímž cílem je pomáhat dotvářet a chránit životní prostředí v EU. Na evropské úrovni prosazuje technické a etické standardy, poskytuje nestrannou poradenskou činnost, podporuje vzájemnou spolupráci mezi evropskými organizacemi ve stavebnictví. ECCE ovlivňuje profesní instituce, formuluje standardy pro výkon profese, zvláště pro vzdělávání a celoživotní vzdělávání stavebních inženýrů, napomáhá

há vzájemné kompatibilitě norem, standardů a předpisů s cílem zvýšení bezpečnosti a kvality ve stavebnictví. Jsou vytvořené pracovní skupiny pro oblast životního prostředí, výzkumu a vývoje, vzdělávání a celoživotního vzdělávání, dopravu, organizují se konference a semináře, vydávají se tematicky zaměřené publikace. V současné době je připravována publikace o lávkách pro pěší, kam budou zařazeny i úspěšné realizace z České republiky.

Obě organizace společně uspořádaly v prosinci loňského roku I. inženýrský den, který je podrobně popsán na webových stránkách ECEC. O tomto jednání bylo referováno ve výroční zprávě a ve článku o zahraniční činnosti v roce 2011.

Ve dnech 25.–26. května se ve Vilniusu v Litvě konala 55. valná hromada ECCE. Termín bohužel kolidoval se slavnostním shromážděním k 20. výročí založení ČKAIT a ovlivnil účast představitelů zahraničních komor na našem shromáždění. Na webových stránkách ECCE lze najít podrobný program valné hromady, prezentace k přednáškám a zprávy pracovních skupin. Prezident ECCE Gorazd Humar přednesl zprávu o činnosti, na program jednání byla zařazena i vzpomínka na nedávno zesnulého Ing. Plíčku, který byl několik období místopředsedou ECCE. Pracovní skupiny přednesly a daly k dispozici zprávy a plány činnosti, týkající se vývoje ve stavebnictví, vzdělávání, rozvoje technologií, změn v direktivě pro uznávání vzdělávání a mobility. Plné texty zpráv a prezentace jsou dostupné na internetu. Autor článku předal v zastoupení předsedy ČKAIT Ing. Pavla Křečka pamětní medaili Ing. Josefu Roblovi, který byl jednání jako prezident ECEC také přítomen.

prof. Ing. Alois Materna, CSc., MBA
1. místopředseda ČKAIT

Účastníci valné hromady ve Vilniusu, v geografickém středu Evropy

Slovenskí inžinieri oslávili 20. výročie obnovenia svojej Komory

Autorizovaní stavební inžinieri prispievajú ku kvalite každodenného života na Slovensku.

Inžinieri včera, dnes a zajtra a ich dôležitá úloha v spoločnosti bolo témou Inžinierskeho dňa, ktorý Slovenská komora stavebných inžinierov (SKSI) zorganizovala 16. marca 2012 v Bratislave. Garantom podujatia bol Vladimír Benko, 1. podpredseda SKSI, a odborným garantom Anton Vyskoč, člen predstavenstva SKSI.

„Stavebníctvo na Slovensku dosiahlo v posledných rokoch veľký pokrok, na čom má nemalú zásluhu aj Slovenská komora stavebných inžinierov,“ povedala v úvode podujatia Prvá dáma Slovenskej republiky Silvia Gašparovičová, manželka prezidenta Slovenskej republiky, pod ktorej záštitou sa Inžiniersky deň konal.

Stretnutie s najvyššími domácimi a zahraničnými predstaviteľmi z oblasti stavebníctva

Podujatia sa zúčastnilo vyše 250 účastníkov, vrátane najvyšších predstaviteľov a odborníkov Európskej rady inžinierskych komôr ECEC a Európskej rady stavebných inžinierov ECCE a inžinierskych komôr a zväzov Nemecka, Bavorska, Sasko, Rakúska, Česka, Poľska, Maďarska, Slovinska, Chorvátska, Bulharska, Grécka a Čiernej Hory. Na Inžinierskom dni sa tiež zúčastnili predstavitelia Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR, predstavitelia Magistrátu hlavného mesta Bratislava, zástupcovia organizácií a firiem z oblasti stavebníctva pôsobiace na Slovensku, čestní hostia a autorizovaní stavební inžinieri – členovia SKSI.

Ľubomír Vážny, poslanec Národnej rady SR, vo svojom príhovore zdôraznil úlohu Komory v spoločnosti a vyzval predstaviteľov SKSI, aby Komora aktívne spolupracovala s novou vládou Slovenskej republiky, najmä pri tvorbe nových zákonov v oblasti stavebníctva.

Inžinieri a ich prínos spoločnosti boli hlavnou témou podujatia

„Ako inžinieri musíme dennodenne zohrávať aktívnu úlohu a presadzovať sa vedecky, výskumne, teoreticky aj osobnou angažovanosťou. So zodpovednosťou za budúcnosť, zachovanie tvorivosti u nás ako aj na celom svete,“ zdôraznil vo svojom príhovore Karl Kling, zakladateľ a čestný prezident Bavorskej inžinierskej komory a dlhoročný podporovateľ SKSI, ktorému Dušan Majdúch, predseda SKSI, odovzdal čestné uznanie SKSI pri príležitosti 20. výročia obnovenia SKSI za mimoriadne zásluhy a činnosti pre Slovenskú komoru stavebných inžinierov. Vladimír Kohút vo svojom príspevku o technických pamiatkach povedal, že v rozvinutých krajinách je štandardom zachovávať dedičstvo a tzv. konverziu je možné pamiatky transformovať a prispôbovať novému funkčnému využitiu a vytvoriť pridanú hodnotu z hľadiska dlhodobého ekonomického horizontu.

Vladimír Benko, 1. podpredseda SKSI a garant podujatia, vo svojom príspevku zdôraznil potrebu dbať o zvýšenie kvality stavieb na Slovensku pri tvorbe nového stavebného zákona, ako aj nevyhnutnosť zmeniť na Slovensku kritériá vyhodnocovania ponúk verejného obstarávania na základe ekonomicky najvýhodnejšej ponuky, a nie najnižšej cenovej ponuky.

Dušan Majdúch, predseda SKSI, skonštatoval, že dôležitou úlohou Komory je zachytiť reguláciu povolání a mobilitu fyzických osôb v rámci Európskej únie pri liberalizácii trhov a zabezpečiť ochranu našich členov na trhu práce.

V rámci podujatia odovzdali Dušan Majdúch, predseda SKSI, a Štefan Kolcun, podpredseda SKSI, ocenenia pri príležitosti 20. výročia obnovenia SKSI za osobný prínos pri obnovení činnosti Komory. Čestné členstvo SKSI bolo tiež udelené Josefovi Roblovi, prezidentovi Európskej rady inžinierskych komôr, a Dimitarovi Natchevovi, predsedovi bulharskej Komory inžinierov v investičnom projektovaní KIIP Sofia.

*Mgr. Diana Krížová
riaditeľka Úradu SKSI*

Za Ing. Jozefom Ďurďom

I krásny den, jakým byl 2. květen 2012, může přinést velice smutnou zprávu. Toho dne jsem obdržel do Karlových Varů telefonickou zprávu z Trnavy: „Tady Janko Kysel – zomrel Jožo Ďurďa.“ Odešiel jeden z najlepších spolupracovníkov ČKAIT na Slovensku, ktorý sa vždy aktívne podieľal na všetkých našich spoločných akciách, a to jak na Slovensku, tak v Českej republike. Z obsáhlého nekrologu Ing. Jána Kysela, „slovenského Macha“, spoluobnoviteľa a dlhoročného predsedu SKSI, uvádzam pro čtenáře Z+i alespoň několik

informací o tomto vynikajícím slovenském inženýrovi a našem dlouholetém příteli.

Dňa 2. mája 2012 nás po dlhej a ťažkej chorobe navždy opustil vynikajúci stavebný inžinier a dobrý človek Ing. Jozef Ďurďa. Životná dráha Ing. Jozefa Ďurďu sa začala v Ružomberku, kde sa 27. novembra 1947 narodil. Po skončení základnej školy študoval na Stavebnej priemyslovke v Liptovskom Mikuláši a od roku 1967 pokračoval v štúdiu na Stavebnej fakulte Slovenskej vysokej školy technickej v Bratislave, ktorú ukončil v roku 1972. Svoje vzdelanie si doplnil absolvovaním postgraduálneho štúdia a externe pôsobil ako asistent na katedre betónových konštrukcií a mostov SvF SVŠT v Bratislave.

Jeho profesionálna dráha začala v Kovoprojekte Bratislava, kde pôsobil postupne ako projektant, vedúci a hlavný projektant a po roku 1990 ako riaditeľ závodu a divízie. Od roku 1993 pôsobil vo vlastnej projektovanej firme ako autorizovaný stavebný inžinier v slobodnom povolaní. Počas svojho odborného pôsobenia bol projektantom množstva náročných stavebných celkov a objektov, najmä pre strojárské podniky na Slovensku a na Morave. Bol spracovateľom a oponentom mnohých významných vývojových úloh v oblasti priemyselných a občianskych stavieb. Vo svojej práci bol priekopníkom vo využívaní progresívnych metód projektovania, najmä s využitím výpočtovej techniky.

Po roku 1989 sa intenzívne zapojil do obnovovania inžinierskych stavovských organizácií a ako člen predstavenstva Slovenskej komory stavebných inžinierov pôsobil viac ako čtrnásť rokov. Bol mimo iné predsedom Regionálneho združenia SKSI Bratislava, členom skúšobných komisií pre autorizáciu a pod. V inžinierskych spolkoch pôsobil od roku 1997 ako predseda Spolku inžinierov pozemných stavieb, ako viceprezident Asociácie civilných inžinierov a v rámci týchto dobrovoľných organizácií organizoval mnoho odborných podujatí. Publikačná činnosť Ing. Jozefa Ďurďu bola taktiež veľmi rozsiahla.

Všetci, ktorí spolupracovali s Ing. Jozefom Ďurďom, si vážili jeho pokojný, nekonfliktný, čestný, zodpovedný, vysoko profesionálny prístup k riešeniu rozmanitých problémov. Slovo Ing. Jozefa Ďurďu bolo vždy viac ako množstvo popísaných papierov.

Drahý Jozef, spolu so všetkými kolegami, známymi a priateľmi Ti sľubujeme, že na Teba nikdy nezabudneme.

*Ing. Svatopluk Zídek
Redakční rada Z+i ČKAIT*

Zpráva z Plzně o 20. bavorském inženýrském dni

Na jubilejním 20. inženýrském dnu Bavorské inženýrské komory se v pátek 20. ledna 2012 v budově Neue Messe München sešli bavorští inženýři v hojném počtu a řešili aktuální problémy své profese. Prezident Bavorské inženýrské komory Dr. Ing. Heinrich Schroeter pozval na toto shromáždění tradičně i české představitele ČKAIT a ČSSI. ČKAIT na inženýrském dni reprezentoval předseda Ing. Pavel Křeček a místopředseda Ing. Robert Špalek, ČSSI jeho prezident Ing. Pavel Štěpán a pastprezident Ing. Svatopluk Zidek.

Inženýrskému dni předcházelo večerní přátelské setkání v mnichovském sídle Bavorské inženýrské komory. Součástí večera byla neformální setkání s vysokými funkcionáři nejen z Bavorské inženýrské komory, ale rovněž ze Spolkové inženýrské komory a s přítomnými představiteli inženýrských komor Polska a Slovenska. Diskutovali jsme o řadě aktuálních témat, mj. o plánovaných kontrolách silničních mostů v České republice. Ze strany německých kolegů nám bylo přislíbeno, že budeme informováni v případě, kdyby byli osloveni s žádostí o kontroly mostů představiteli České republiky, kde se toto téma stalo politickou municí. My i naši němečtí partneři jsme stejného názoru, že by se odborná činnost neměla stávat obsahem politické kampaně a že v České republice máme dostatek kvalitních odborníků pro zmiňovanou expertní činnost. Dalším, již v minulých letech několikrát probíraným tématem, bylo zavádění Eurokódů, protože pro naše německé kolegy je jejich zavedení v letošním roce aktuální a naše zkušenosti jsou pro ně jistě přínosné.

Večerní setkání zpestřila vernisáž fotografií uznávaného bavorského výtvarníka Klause von Gaffrona. Výstava fotografií oživila bílé stěny kanceláří Bavorské inženýrské komory, které tím získaly zajímavou barevnou dekoraci. Při popisu jednotlivých děl mě zaujala zejména formulace o přesně rozostřené fotografii. Autorovi tohoto článku a současně profesí statikovi nezbývá než závidět, protože s formulací přesně popraskané budovy nebo přesně prohnutého průvlaku by u investora asi těžko uspěl.

Následující 20. bavorský inženýrský den si do názvu vložil motto: Veřejná výstavba – výstavba pro všechny?! Jak sám název napovídá, německé inženýry zajímá směřování investic ve veřejném sektoru a jejich přínos pro veřejnost.

Po úvodním projevu prezidenta Bavorské inženýrské komory Dr. Ing. Heinricha Schroetera vystoupil v hlavním diskusním příspěvku Lars Thomsen z Zürichu, zakladatel známé poradenské firmy Züricher Future Matters AG. Vyzdvihl ohromný pokrok v inženýrské práci v posledních letech. Zatímco ještě nedávno spotřebovali stavební inženýři, mezi něž patřil i jeho otec, na své plány litry tuše, v současnosti se vše řeší již pouze digitálně. Zasíťování světa internetem umožňuje nejen technologický pokrok, ale rovněž vede k společenským změnám, jak jsme mohli nedávno pozorovat vývoj v arabském světě. Rychlost výměny informací je tak vysoká, že nemáme často ani čas přemýšlet o budoucnosti. To je však právě výzva pro nás, abychom se do uspořádání budoucnosti aktivně zapojili, protože je to v našem základním zájmu a patří to

samozejmě ke každodenní práci inženýra. Znepokojivé je, že v budoucích deseti letech odejde do důchodu 28 % inženýrů, ale na jejich místa a převzít náročné úkoly je připraveno nastoupit pouze 8 % nových odborníků. To povede jistě k velkým obtížím, protože nové úkoly rozhodně nebudou menší. K čistě technickým problémům přistupují aspekty „společenské odpovědnosti“. Jako příklad Thomsen použil obyčejnou žárovku, která na světlo vydá pouze 5 % energie, zatímco zbytek spotřebuje odpadní teplo. Je to jako byste z drahé láhve vína vylili 97 % do výlevky a pouze malý zbytek si vychutnali. Novou úlohou pro inženýry je tak otevřená komunikace a angažování při objasňování nových, životních pravidel.

Další velmi zajímavé příspěvky přednesli Prof. Dr. Johann Dietrich Wörner, vedoucí německého centra letectví a kosmických letů, o výstavbě nového letiště ve Frankfurtu nad Mohanem a Dipl.-Ing. Judith Engelová, z pozice vedoucí projektu, o budování nového hlavního nádraží ve Vídni. Přednáška Dipl.-Ing. Engelové pak vytvořila nástupní můstek pro politickou diskusi s poslanci všech politických stran zastoupených v Bavorském parlamentu. Byla to novinka v zaběhnutém rytmu inženýrských dnů. Diskuse se zúčastnili poslanci Erwin Huber (CSU), Christine Kamm (Bündnis90 / Die Grünen – Zelení), Sebastian Körber (FDP), Alexander Muthmann (svobodní voliči) a Dr. Paul Wengert (SPD). Moderátorského žezla se chopil Dipl.-Ing. Univ. Helmut Schütz, 1. viceprezident Komory. Hlavními diskusními otázkami byly:

- Jak zajistit v procesu projektové přípravy účast občanů dotčených projektem?
- Potřebujeme nové postupy pro účast občanů při projektování a rozhodování?
- Jak by měla taková možnost účasti vypadat?

Odpovědi na tyto otázky mají jistě velký význam a jsou výzvou pro další práci ve stavebním odvětví.

Závěrečné slovo 20. bavorského inženýrského dne měl 2. viceprezident Bavorské inženýrské komory Prof. Dr.-Ing. Norbert Gebbeken. Zhodnotil ještě jednou projevy všech diskutujících a poukázal na úlohu stavebních inženýrů v naší civilizaci.

Naše účast na 20. bavorském inženýrském dni byla zcela určitě společensky velmi úspěšná a vedla k prohloubení již tak velmi přátelských vztahů s našimi německými kolegy. Ve dvou lednových dnech v Mnichově jsme měli příležitost k jednáním a rozhovorům s čelnými představiteli nejen německých, ale i dalších zahraničních komor. Na tyto rozhovory jsme připraveni navázat i v dalším období při výměnách informací a projednávání odborných i společenských témat. Vždyť problémy naší inženýrské práce jsou bez rozdílu hranic v různých zemích velmi podobné.

Ing. Robert Špalek
místopředseda ČKAIT

Rekonstrukce mostu přes Ohři u Lokte získala cenu ECCS

Rekonstrukce mostu přes řeku Ohři na stavbě silnice R6 Nové Sedlo – Sokolov; technické řešení, které loni získalo Cenu ČKAIT za rok 2010, autorů Ing. Jaroslava Korbelaře, Ing. Pavla Ryjáčka, Ph.D., Ing. Jiřího Schindlera a Ing. Miroslava Kroupa z VPÚ DECO PRAHA a.s., získala ocenění v kategorii Rekonstrukce v mezinárodní soutěži 2012 ECCS

Award for Steel Bridges. Předání ceny se uskuteční 20. září 2012 v Lisabonu. Všem našim oceněným kolegům jistě i jménem čtenářů Z+i upřímně blahopřejeme.

Redakce časopisu Z+i

Industriální stopy 2012 – Den památek techniky a průmyslového dědictví

První ročník nové tradice začne v sobotu 15. září 2012. Motto: Průmyslové dědictví jsou pozůstatky průmyslu a techniky a jako součást kulturního dědictví člověka má historický význam pro porozumění civilizačnímu vývoji, pro pochopení principů technologických změn, pro vědomí společenských souvislostí; vztahuje se k událostem a činnostem s dějinnými důsledky. Reprezentuje hodnoty a zkušenosti – technické, vědecké, architektonické, umělecké i sociální, ale také materiální, pro něž si zaslouží chránit a být zachováno...

Projekt navazuje na první propojení Dnů evropského dědictví (EHD) a mezinárodního bienále Industriální stopy v roce 2011, v souvislosti s uvedením prvního dílu Industriální topografie (věnovanému Ústeckému kraji). Setkalo se s mimořádným ohlasem a upozornilo na intenzivněji vyhledávané téma nového využití těchto dosud teprve objevovaných památek a nových alternativních cílů trávení volného času a industriální turistiky nejen po České republice, ale i napříč evropskými zeměmi. Perspektivní bude například napojení na trasy a cíle tematicky příbuzné v okolních evropských zemích – v rámci tras ERIH, případně vazba na sekci turistiky mezinárodní organizace TICCIEH.

Záměr pravidelně organizovat podobnou každoroční akci se připravuje již několik let, vychází ze zkušeností a kontaktů především organizátorů bienále Industriální stopy (Kolegium pro technické památky ČKAIT & ČSSI, VCPD FA ČVUT v Praze, NPÚ), uvažují o něm ovšem i další instituce a organizace, například agentura CzechTourism, některá muzea, skanzeny, sběratelé a občanská sdružení, a to již delší dobu, především v souvislosti s rostoucím zájmem veřejnosti o využití památek techniky a průmyslového dědictví při regeneraci historických sídel. Cílem je využít pozitivní synergie zájmu o kulturní dědictví, nabídnout nová témata a nasměrovat pozornost veřejnosti například k druhému plánovanému víkendů týdne Dnů evropského dědictví.

Zázemí a připravenost

Informační a organizační propojení předpokládaných účastníků, provozovatelů či majitelů památek techniky a průmyslového dědictví již v současnosti do značné míry existuje prostřednictvím hlavních partnerů – Kolegia pro technické památky ČKAIT a ČSSI, VCPD FA ČVUT v Praze a NPÚ. Přířímým informačním nástrojem pak je již několik let zprovozněný a hojně navštěvovaný webový portál www.industrialnistopy.cz.

Od roku 2011 probíhá projekt Ministerstva kultury ČR s názvem NAKI – Industriální topografie České republiky (řešitelem je VCPD FA ČVUT v Praze), který mapuje a eviduje památky techniky a průmyslového dědictví na území ČR jako potenciální cíle každoročních akcí; výsledky projektu a přehled evidovaných objektů a areálů je zveřejňován formou interaktivní mapy a publikací k jednotlivým krajům (vycházejí ve spolupráci se Sdružením historických sídel Čech, Moravy a Slezska). Publikace Industriální topografie Karlovarského kraje byla veřejnosti představena v průběhu vyhlášení historického města roku 17. dubna 2012 ve Španělském sále Pražského hradu.

PhDr. Benjamin Fragner

ředitel Výzkumného centra průmyslového dědictví, FA ČVUT v Praze

Památky 2012

Nový zajímavý veletrh pro všechny zájemce o památky z řad členů ČKAIT a ČSSI

Zajímavý nový veletrh připravila na začátek října pražská Incheba. V Průmyslovém paláci holešovického Výstaviště se od 4. do 6. října uskuteční 1. ročník specializovaného oborového veletrhu Památky 2012 s podtitulem regenerace – financování – využití.

Veletrh nabídne širokou škálu vystavovatelů a výrobků – na jedné straně stavební materiály, výrobky a technologie vhodné pro rekonstrukce památek, na druhé straně se budou prezentovat restaurátoři, kameníci, zvonaři, vitrážisté a mnoho dalších oborů a řemesel. V neposlední řadě pak se budou prezentovat kraje, historická města, neziskové organizace, ale i Národní památkový ústav a rakouský Burghauptmannschaft.

Své místo tu však nalezne i Profesní komora požární ochrany a v ní sdružené firmy – téma požárního zabezpečení v historických objektech je velice aktuální a složité. Svůj stánek s prodejnou publikací na veletrhu bude mít i ČKAIT.

Ozdobou veletrhu zcela určitě bude velice obsáhlý doprovodný program, který bude probíhat souběžně ve třech až čtyřech prostorách. Jeho součástí je i seminář na téma Industriálního dědictví, který připravuje Kolegium pro technické památky ČKAIT & ČSSI spolu s Národním památkovým ústavem, své prezentace se dočká i první etapa regenerace Dolní oblasti Vítkovice. Zvláštní pozornost je věnována obnově církevních památek, což logicky souvisí s proponovaným navrácením majetku církvím.

Pro odbornou veřejnost je určena tzv. předregistrace odborných návštěvníků. Členové ČKAIT a ČSSI se mohou zaregistrovat na stránkách www.incheba.cz/pamatky a získat voucher na vstup za symbolickou cenu 30 Kč.

Na této webové adrese získáte i stále upřesňované podrobnosti o vystavovatelích a doprovodných programech.

Ing. Svatopluk Zídek

předseda Kolegia pro technické památky ČKAIT & ČSSI

Historii Karlovarska nepsaly jen lázně

Spolupráce OK ČKAIT s Výzkumným centrem průmyslového dědictví FA ČVUT v Praze v jednotlivých regionech zviditelňuje činnost ČKAIT ve veřejném životě. Obsáhlou recenzi v Karlovarském deníku, Chebském deníku a Sokolovském deníku napsal karlovarský novinář Jiří Linhart. S jeho souhlasem přetiskujeme v Z+i některé zásadní pasáže z jeho recenze:

Historii Karlovarského kraje v posledních dvou staletích formovaly dva zásadní vlivy – lázeňství a průmysl. Zatímco na lázeňství jsme jaksepatří pyšní a lázeňskou architekturu (s nečestnou výjimkou Kyselky) chráníme jako oko v hlavě, dědictví, které nám zanechala zejména průmyslová revoluce 19. století, jako by nám bylo na obtíž. Přitom jde o dědictví vzhledem k rozloze kraje neobyčejně bohaté, jak se ostatně může každý přesvědčit v knížce Industriální topografie Karlovarského kraje.

Industriální topografie Karlovarska není dějepis, ani turistický průvodce po našem kraji, i když obě tyto funkce stihá plnit vrchovatě. Obsahuje 284 hesel, věnovaných až na malé výjimky stavbám dosud stojícím

a sloužícím, i když zhusta jiným účelům, než ke kterým byly postaveny. Kraj dělí hned na osm „okresů“ podle toho, jak byla v minulosti rozložena centra průmyslové výroby – Aš, Cheb, Mariánské Lázně, Kraslice, Sokolov, Jáchymov, Karlovy Vary a Žlutice.

S touhle knížkou v ruce, když budete putovat Karlovarskem, uvidíte jiný kraj než ten, který nabízejí prospekty cestovních kanceláří. Přenese se do doby, kdy nejhonosnější budovou každého své cti dbalého města bylo nádraží. Kdy Aš s více než čtyřiceti továrnami byla největším průmyslovým centrem v Čechách. Kdy Kraslice byly velkým průmyslovým městem s dvacítkou továren, jatkami, pivovarem a vlastní elektrárnou. Do doby, kdy se Mariánské Lázně mohly pochlubit druhým největším letištěm v Československu a kdy z Chebu jezdily vlaky do Německa hned čtyřmi směry.

Publikace, na jejíž přípravě a vydání se významně podílela oblastní kancelář České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě a osobně předseda výboru Ing. Svatopluk Zídek, byla s úspěchem oficiálně představena na slavnostním vyhlášení historického

města roku ve Španělském sále Pražského hradu a v odborných kruzích se setkala s velmi vlídným přijetím. Pro zájemce je ke koupi v kanceláři ČKAIT v penzionu Hestia v Karlových Varech.

Velice si vážím pochopení jednotlivých OK ČKAIT a zejména kolegů předsedů. Po úvodním svazku o Ústeckém kraji, který byl představen veřejnosti v rámci Dnů evropského dědictví 2011 v Žatci a který vznikl ve spolupráci s Ing. Martinem Mandíkem, se připravuje k vydání ve spolupráci s oblastí Pardubice, zejména s kolegou Ing. Radimem

Loukotou, již třetí svazek věnovaný Pardubickému kraji. Tuto publikaci hodláme veřejnosti představit 8. září 2012 v rámci slavnostního zahájení Dnů evropského dědictví 2012 v královském městě Kutná Hora. Těší nás, že publikace mají v regionech i komerční úspěch.

Ing. Svatopluk Zídek
předseda Kolegia pro technické památky ČKAIT & ČSSI

Historickým městem roku se stalo Uherské Hradiště

Milí čtenáři časopisu Z+i, o všech událostech, nejen o vyhlášení historického města roku 2011, které byly předmětem setkání, společně organizovaného Sdružením historických sídel Čech, Moravy a Slezska, Českým národním komitétem ICOMOS, Ministerstvem kultury ČR, Ministerstvem pro místní rozvoj ČR, Kanceláří prezidenta republiky a Správou pražského hradu, vás velice rád, i když se přiznám, že tendenčně, se zřetelem k roli ČKAIT, budu informovat. Než tak učiním, dovolím si jednu zásadní informaci – ČKAIT je jednou z osmi přidružených organizací z celkového počtu 212 členů Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska.

Uherské Hradiště – historické město roku 2011

Přiznám se, že i když dosud nikdy v historii neproniklo z řad členů poroty jméno vítěze na veřejnost před jeho oficiálním vyhlášením, z vítězství Uherského Hradiště jsem byl opravdu překvapen. Jednak loni zvítězilo rovněž moravské město (Znojmo), ale konkurence takových soupeřů, jako byla města Kutná Hora (kterou jsem řadil v mých očích do role favorita) a Chrudim (jejíž vítězství jsem si přál nejvíc), byla velká. Je však poctivě přiznat, že na rozdíl od Chrudimi a Kutné Hory město Uherské Hradiště znám osobně nejméně.

Městská památková zóna byla v Uherském Hradišti vyhlášena v roce 1990. Město se dlouhodobě a aktivně zapojuje do péče o památku. Podle poroty soutěže je tato péče patrná na první pohled. Zvláštní uznání zasluhuje i rychlost, s jakou se město dokázalo vypořádat s ničivými povodněmi, které jej postihly v roce 1997. Po povodních bylo nutno opětovně opravovat mnohé, předtím již opravené, památky znovu, mnohdy doslova od základů. Od počátku regenerace městské zóny se trvale daří vedení města zpřístupňovat nejvýznamnější kulturní památky. Patří mezi ně obnovená městská Reduta, bývalá synagoga, obnovený kostel Zvěstování Panny Marie i obřadní síň radnice. Průběžně se opravují městské hradby a provádí se rekonstrukce ulic centra města. Obnoven byl i poutní kostelík sv. Rocha nad městem.

V roce 2011 byla v rámci Programu regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón obnovena mimo jiné fasáda lékárny u Zlaté Koruny a revitalizací prochází bývalá jezuitská kolej. Porota vysoce ocenila i přístup vedení města k zatraktivnění památkové zóny nejen pro návštěvníky, ale zejména pro obyvatele města.

Osobně si dovolím pouze připomenout, že vyhlášením Uherského Hradiště historickým městem roku byla oceněna zejména kvalitní práce členů ČKAIT, a to jak projektantů, tak stavbyvedoucích, kteří se na obnově města podíleli a i nadále podílejí. Rovněž mne, příznivce žateckého chmele a piva a „vzkříšení“ města Žatce, velice potěšilo, že mezi vítězi regionálního kola soutěže o Cenu za nejlepší přípravu a realizaci Programu regenerace MPR a MPZ (oficiální název pro historické město roku) za rok 2011 bylo vyhodnoceno město Žatec jako město roku 2011 Ústeckého kraje a cenu pro vítěze si opět mohla převzít starostka města Mgr. Zdeňka Hamousová. Těší mne to i proto, že Žatec se stane v roce 2012 místem Adventního setkání inženýrů a techniků Karlovarského a Ústeckého kraje.

Cenu časopisu Moderní obec získalo město Havlíčkův Brod

Kromě skutečnosti, že město se v rámci programu regenerace stará o obnovu historického jádra, stojí jistě za zmínku i fakt, že v Havlíčkově Brodě došlo k historické události, když město odkoupilo panelový dům v centru města mezi Havlíčkovým a Smetanovým náměstím, aby zajistilo v roce 2011 jeho demolici. Jistě stojí za uznání razance, s jakou se vedení města rozhodlo naložit s hrubým architektonickým pochybením, velice negativně ovlivňujícím centrum města.

Nás, členy Komory, velice potěšilo, že minutu slávy na Pražském hradě při přejímání ceny si mohl užít náš dlouholetý člen Libor Honzárek, uvolněný člen rady města pro územní plán a rozvoj města Havlíčkův Brod. Blahopřejeme.

Industriální stopy – Den památek techniky a průmyslového dědictví 2012

První ročník této nové akce v programu Dnů evropského dědictví (European Heritage Days – EHD) vyhlásil v průběhu slavnostního odpoledne redaktor Českého rozhlasu, tradiční moderátor vyhlásování Města roku, Dr. Robert Tamchyna. Tento Den památek techniky a průmyslového dě-

Vítězem soutěže historické město roku 2011 se stalo Uherské Hradiště. Slavnostní vyhlášení proběhlo 17. dubna 2012 ve Španělském sále Pražského hradu.

dictví, který se uskuteční 15. září 2012, organizují spolu se Sdružením historických sídel Čech, Moravy a Slezska jako partneři Výzkumné centrum průmyslového dědictví FA ČVUT v Praze, Národní památkový ústav a Kolegium pro technické památky ČKAIT & ČSSI. Tohoto dne se návštěvníkům otevrou brány pivovarů, mlýnů, skláren, dolů i další poklady technické práce generací našich předchůdců – zdatných řemeslníků, inženýrů a techniků.

Ing. Svatopluk Zídek
předseda Kolegia pro technické památky ČKAIT & ČSSI

Třetí zlatá mince cyklu České národní banky Mosty: barokní most v Náměšti nad Oslavou

Guvernér České národní banky Ing. Josef Singer předává zlatou minci náměstkovi hejtmana Kraje Vysočina Vladimíru Novotnému

I v letošním roce pokračuje Česká národní banka ve svém pětiletém emisním plánu věnovaném významným mostům nacházejícím se na českém území. Třetí mince cyklu představuje barokní most v Náměšti nad Oslavou, který po Karlově mostu v Praze obsahuje nejucelenější soubor mostní barokní výzdoby na našem území. Mince byla slavnostně uvedena do oběhu na prezentaci, která se odehrála v prostorách zámku v Náměšti nad Oslavou.

Prezentaci byli přítomni zástupci České národní banky, Národního památkového ústavu a další významní hosté z regionu. O úvod setkání se postaral guvernér České národní banky Ing. Miroslav Singer, který stručně představil historii vydávání pamětních mincí Českou národní bankou a parametry mince, jež byla slavnostně emitována. Mince emise Mosty běžné kvality mají vroubkovanou hranu, průměr mince je 28 mm, hmotnost 15,55 g a síla 2 mm.

O tradiční ekonomickou prezentaci činnosti ČNB se postaral prof. Jan Frait ze samostatného odboru ekonomického výzkumu České národní banky. Další část setkání již byla věnována náměšťskému mostu a minci, která jej znázorňuje. Na úvod Ing. arch. Eva Dvořáková z Národního památkového ústavu, jinak i členka Kolegia pro technické památky ČKAIT & ČSSI, osvětlila, jak byly vybírány jednotlivé mince zařazené do cyklu Mosty. Historii i současnost mostu v Náměšti nad Oslavou účastníkům setkání ve své

prezentaci poutavě a kvalifikovaně přiblížil starosta Náměště nad Oslavou Vladimír Měrka. V programu nechybělo ani vystoupení autora mince MgA. Martina Daška, jenž účastníky setkání seznámil s historií vzniku této konkrétní mince. Jistě zajímavou součástí setkání bylo i promítnutí krátkého filmu, který přiblížil náročné technické postupy při výrobě mince, a to od vytvoření návrhu výtvarníkem až po ražbu v mincovně.

Na závěr slavnostního setkání předal tradičně guvernér České národní banky Ing. Singer zlatou minci na památku této události náměstkovi hejtmana Kraje Vysočina Vladimíru Novotnému a starostovi města Vladimíru Měrkovi. Poté již účastníci setkání měli možnost prohlédnout si krásné prostory zámku v Náměšti nad Oslavou.

Čtvrtá mince cyklu bude slavnostně uvedena do oběhu v listopadu tohoto roku tentokrát v Praze, jelikož jejím tématem bude Negrelliho viadukt. O tomto emisním dnu vás budeme opět informovat. Rovněž informace o celém cyklu zlatých mincí lze nalézt na internetové stránce ČNB www.cnb.cz.

*Mgr. Petra Madarová
odbor peněžního oběhu ČNB*

*Ing. Svatopluk Zídek
předseda Kolegia pro technické památky ČKAIT & ČSSI*

Středisko vzdělávání a informací

Výtahy z článků zpracovali z fondu zahraničních časopisů pracovníci Střediska vzdělávání a informací ČKAIT. Originály časopisů s plnými texty najdete v knihovně ČKAIT v Praze.

INFORMACE ZE SVĚTA VÝSTAVBY

Trvale udržitelné stavění vyžaduje nový profil studia inženýrů

Budoucí trendy v energetice vytvářejí pro inženýry a architekty povinnost

zvládnout výzvy, které budou s těmito trendy spojené. Nový program obnovitelných zdrojů energie se týká nejen její výroby, ale také jejího úsporného uplatnění. S tím souvisí nezbytnost podrobit současné studijní programy vysokých škol revizi, která by zaručila, že studenti budou mít výuku, zabývající se na ovládnání nových postupů při řešení současných energetických problémů, a do těchto programů budou zahrnuty také části, zaručující vzdělávání odborníků, kteří již působí v praxi – doškolování v rámci celoživotního vzdělávání. V blízké budoucnosti nebude možné zajišťovat jiné než trvale udržitelné stavby se všemi atributy, které k tomuto způsobu stavění patří; inženýr i architekt musí být v trvalém styku s projektantem a v jistém ohledu se bude jejich činnost blížít pozici vedení stavby. Stejnou úroveň

znalostí budou mít i ti, kteří investice připravují jako investoři nebo na řídicích místech výstavby. Pozice takto připravených odborníků bude pro budoucí bezproblémové trvale udržitelné stavění příznivá.

Deutsches Ingenieur Blatt, č. 1–2/2012, str. 40

Soudní vymezení odpovědnosti projektantů – konstruktérů

Podle výnosu Vrchního zemského soudu v Kolíně nad Rýnem se upravuje odpovědnost projektanta, navrhujícího konstrukční část návrhu vůči architektovi, řídícímu celý návrh. Konstruktér neodpovídá pouze za statickou správnost svého návrhu, nýbrž také za parametry požadované architektem, týkající se konstrukce, za její hospodárnost a uplatnitelnost. Jestliže však zadání architekta pro konstruktéra obsahuje závady, které jsou pak přeneseny do celého návrhu, konstruktér za tyto závady nezodpovídá. Toto přesné vyjádření soudu umožní v řadě případů ozřejmit odpovědnost jednotlivých projektantů a odstraňuje sporné vymezení odpovědnosti. Není povinností konstruktéra zkoumat správnost podkladů, obdržených od vedoucího projektu, které se jej přímo netýkají. Pokud byl konstruktér angažován do projektu až poté, co byla uzavřena smlouva o dodání návrhu mezi objednatelem a hlavním projektantem, je jeho povinností hledat optimální konstrukční řešení podle zadání, nikoli celý návrh podrobit kritice. Záruky za návrh musí být vloženy do smlouvy s objednatelem a ručitelem je vždy hlavní projektant.

Deutsches Ingenieur Blatt, č. 1–2/2012, str. 54

Stavební inženýři v Německu očekávají dobré zakázkové období

Podle provedeného šetření očekávají stavební inženýři, že v roce 2012 bude pokračovat příznivý trend v získávání zakázek, jak tomu již bylo ve druhém čtvrtletí roku 2011. Šetření provedl Hlavní svaz německého stavebního průmyslu s tím, že přírůstek činnosti v roce 2012 bude o 1,6 % lepší, než tomu bylo v roce 2011 (90,6 mld. eur za celý sektor). Až 70 % dotázaných očekává velmi dobrý nebo dobrý rok, pouze 15 % z nich čeká špatné poměry. Obecně lze uvést, že rok 2012 je vhodným rokem pro investování do nových nemovitostí.

Deutsches Ingenieur Blatt č. 3/2012, str. 6

Současný přehled v užívání metody BIM v průmyslu

Byl pořízen přehled o používání 3D metody projektování BIM (Building Information Modelling) ve stavebním průmyslu za poslední tři roky. Ukázalo se, že v roce 2012 tuto metodu používá 31 % odborníků oproti roku 2010, kdy tento podíl činil 13 %. S metodou se seznámilo mnohem více zájemců. Podíl pracovníků, kteří se s ní neobeznámili, klesl v roce 2012 ze 43 % na 21 %. Více než 80 % návrhů vykázalo zlepšení koordinace mezi účastníky výstavby, přes 65 % akcí vykázalo nižší náklady na návrh. Ve Velké Británii se mění otázka, zda BIM zavést, na otázku, kdy bude metoda BIM zavedena. Na pomoc zájemcům přichází iniciativa odborné společnosti National Building Specification, umožňující přístup pracovníkům firem k systému BIM.

Building č. 6/2012, str. 14

Princ Charles: Inženýři by měli vnímat přírodu

Ve svém projevu na jednání inženýrské organizace ICE se princ Charles zabýval myšlenkou, aby inženýři při své činnosti vnímali vedle technických řešení také na provázanost s přírodou. Inženýrství je oblast, která musí spojovat svou činnost a uplatnění genia loci pro rozvoj společnosti a trvale udržitelné podmínky života. Královská charta (Royal Charter) z roku 1828 obsahuje výraz „umění“ a tím udává směr současné tvorby inženýrů a architektů a jejího rozvoje i po estetické stránce.

Building č. 6/2012, str. 15

Výstavba alternativního řešení Suezského kanálu v Izraeli

V zájmu snížení závislosti na provozu v Suezském průplavu a zvýšení bezpečnosti země schválila izraelská vláda výstavbu železniční trati v délce 350 km za 2 mld. dolarů. Trať spojí břehy Středozemního a Rudého moře v přístavu Eilat. Výstavba potrvá pět let a bude finančně zcela

zabezpečena. Na trati bude postaveno 63 mostů a pět tunelů. Vláda podepsala memorandum s čínskou stranou o výstavbě prvních 180 km pro účely dopravy těžených fosfátů z dolů do Eilatu.

Engineering News Record č. 4/2012, str. 6

Malé modulární reaktory jako nová vlna

Po schválení výstavby prvního jaderného reaktoru v USA, ve státě Georgia, na 2200 MW přichází po třiceti letech novinka v podobě výstavby malých jaderných reaktorů na výkon od 45 do 300 MW pod názvem mPower. O tuto výstavbu projevoval zájem již několik velkých firem, neboť náklady na jejich výstavbu jsou zlomkem nákladů na velké celky (jednotka 500 MW stojí mezi 1 až 2 mld. dolarů). Malé náklady by se mohly uhradit ze soukromých zdrojů bez úvěrů. Výhodou je, že lze investovat po částech. V prvním sledu by se mohlo jednat až o dvanáct realizací. Resort energetiky již na jaře 2012 poskytl draft ve výši 452 mil. dolarů na pět let pro dva projekty. Firma Westinghouse bude stavět reaktor o kapacitě 200 MW.

Engineering News Record č. 6/2012, str. 9

Město budoucnosti – město trvale udržitelné

Francouzský vládní program Grenelle de l'environnement, vyhlášený v roce 2007, stanovil cíle, které pro stavebnictví znamenají velkou výzvu a významné posílení spolupráce s dalšími partnery výstavby. Dává se přednost výstavbě, která je ekonomická ve všech parametrech – v urbanismu, ve financování, v energetických úsporách, ve snižování zamoření ovzduší, ale také ve zvýšené péči o stávající stavební fondy a ve zrychleném uplatňování nových technologií a technik, které stále vznikají. Cílem je snížit spotřebu energie počínaje rokem 2013 o 38 % a obnovit kvalitu bydlení pro 400 000 bytů ročně. Do celého programu se musí zapojit také obce, které nejlépe znají své potřeby v trvalé udržitelnosti i ve zvyšování kvality života svých obyvatel. S tím souvisí i problematika nových zdrojů pitné vody, obecní infrastruktura, dopravní obslužnost a rozvoj všech služeb, vytvářejících základ klidného a kvalitního života v obci. Nastolením programu Grenelle se dostala Francie do čela iniciativ ve vyspělých zemích Evropy a světa a získala tím také velkou odpovědnost za úspěch tohoto programu.

Travaux č. 886, str. 1

Od města, které rozděluje, k městu, které integruje

Francouzští urbanisté podrobili zkoumání současný stav velkých měst a snaží se dobrat optimálního řešení jejich budoucího rozvoje. Od roku 2007 žije již polovina lidstva ve městech a každý týden se počet obyvatel měst zvyšuje o jeden milion. Usazují se na periferiích a města tak zabírají stále větší územní plochy. Tento typ urbanizace je ohrožován klimatickými změnami, případně jinými zásahy přírody (záplavami), a jejich kvalitní provoz je společensky nákladný a nebývá integrován do původního městského prostředí. Má-li však být rozvoj města harmonicky řízen, musí se nové části města integrovat zejména se zřetelem na nový trend rozvoje, což je trvale udržitelná urbanizace za všech omezujících okolností ekonomických, ekologických, energetických i populačních. Nepříznivé přírodní vlivy, zejména nebezpečí záplav, staví společnost před nové úkoly, spojené s ochranou obyvatel. Podle údajů Evropské ekologické agentury dosahují škody ze záplav ve světě 100 mld. eur ročně, z toho 75 % ve městech. Ve Francii to znamená, že 4,5 milionů obyvatel žije na 20 000 km² zaplavovaných území. Nové pojetí města musí být velmi pružné, aby vytvořený ekosystém snesl náporů různých vlivů, aniž by se změnila jeho struktura (kanadský ekolog C. S. Holling). Platí metoda 3 P – prévision, prévention, protection (předvídaní, předcházení, ochrana). Ve Francii zatím předpisy města od jeho případného zaplavení oddělují. V Evropě jsou způsoby, jak ochránit města od záplav, odlišné. Nebrání se průniku vody do města, avšak hledají se způsoby, jak (integrovanou) vodu zase z města odvést. Příklad z německé Mohuče ukazuje úspěšné řešení – určují se dispozice domů v tomto území, hustota obyvatelstva a detaily konstrukcí, zabraňující škodám způ-

sobeným vodou. Hlavní snahou je vyhnout se hromadné evakuaci obyvatelstva, avšak způsoby, jak to provést, se liší. Města mají své poplachové dispozice a jednotné řízení všech aspektů při příchodu „velké vody“, svěšené většinou odborné společnosti, vybavené technicky, ekonomicky i lidsky co nejlépe. Voda přitekla, voda by měla zase bez vzniku škod odtéci.

Travaux č. 886, str. 32

EVROPSKÁ UNIE

Ambiciózní plán Evropské komise

Zástupce Spolkové inženýrské komory v EU Thomas Haas referuje o novinkách v postupu prací na předpisech o trvale udržitelném stavění v Evropské unii do roku 2050. Poukazuje na způsoby řešení komplexu problémů týkajících se např. náhrady stále se snižujících zdrojů přírodních materiálů, biodiverzity, získávání vody atd. K hlavním nástrojům náleží předpisová základna, financování nových zdrojů, trvalá ekologická udržitelnost ve výrobě, řešení deklarovaných cílů pro rok 2013 v informatice, ve snižování množství skleníkových plynů, vyšší hospodárnost ve všech faktorech u investičních akcí, obnova starých a nevyhovujících staveb z hlediska spotřeby energie, prodloužení životnosti všech nových staveb. Všechny uvedené náměty jsou v rámci Evropské komise rozpracovány a budou postupně zaváděny v zemích Evropské unie.

Deutsches Ingenieur Blatt, č. 1–2/2012, str. 10

První evropské inženýrské setkání v Bruselu

Evropská komisařka Maria Damanaki pozvala na setkání do Bruselu předsedu Spolkové inženýrské komory Dr.-Ing. Jense Karstedta jako zástupce zastřešující Evropské rady inženýrských komor (ECEC) k projednání řady otázek, týkajících se udělování evropských inženýrských diplomů a nových směrnic Evropské unie k zadávacím řízením, usnadňujícím účast středních a malých inženýrských kanceláří na těchto řízeních pro zakázky z veřejných prostředků. Projednána byla také záležitost směrnice pro profesní kvalifikaci stavební inženýr s platností v rámci celé Evropské unie. Zástupkyně Evropského parlamentu Heide Rühle sdělila, že do nových směrnic budou zahrnuty také připomínky, které vznesly inženýrské komory včetně Spolkové komory. Cílem zaměření práce na směrnicích je zjednodušit projednávání řízení a snížit jeho byrokratickou zátěž, včetně kritérií pro trvale udržitelné stavění a sociálních aspektů těchto činností.

Deutsches Ingenieur Blatt, č. 1–2/2012, str. 16

Co dělat při změně norem

Podle zákona platí, že projektová dokumentace musí být zpracována bez závad, v duchu současného stavu techniky a daných předpisů. Článek popisuje, jak postupovat, změní-li se během doby realizace stavby platné normy. Technické normy se mohou v rozmezí mezi uzavřením smlouvy, předáním díla a v době, kdy jej přejímá odběratel, měnit. Bezproblémový časový okamžik je stav při přejímce stavby. Mění-li se během doby projektování uznaná technická pravidla, musí jak odběratel, tak projektant nalézt neproměnlivě společné a jasné řešení. Odběratel musí zaplatit potřebné změny, které projektant musí provést. U případu, kdy se očekává změna normy, dosud však není ještě platná nebo se očekává výnos Evropské unie (Eurokód), rozhodne odběratel, zda požaduje plnění podle současných platných předpisů, nebo zda si přeje zakomponování již nové očekávané skutečnosti. Projektant si vyžádá v dodatku smlouvy svolení objednatele zpracovat návrh také podle končících, avšak platných a pro něj závazných předpisů.

Deutsches Ingenieur Blatt, č. 1–2/2012, str. 56

Z NĚMECKÝCH INŽENÝRSKÝCH KOMOR

Zadávací řízení inženýrské komory země Severní Porýní-Vestfálsko

Zadávací řízení v rámci svobodného povolání je vždy složité. Vedení inženýrské komory NRW se domnívá, že jde často o neprůhledné jednání s malým důrazem na očekávanou kvalitu provedení, s chybějícím průkazem bezpečnosti a bez správného ohodnocení. Přes tyto námitky bylo v březnu 2012 uskutečněno informační jednání o zadávacím řízení v Recklinghausenu se zřetelem na platné předpisy o zadávání zakázek (VOB) s modelovými příklady z praxe a s návody, jak by se mělo takové řízení odvíjet.

Deutsches Ingenieur Blatt, č. 1–2/2012, str. 6

Více autority a pozornosti inženýrům

Předseda inženýrské komory země Porýní-Falc Dr.-Ing. Lenz požaduje, aby se inženýrskému povolání dostalo více autority a aby inženýři uměli své výsledky lépe prezentovat. Budoucí úkoly společnosti budou vyžadovat kvalifikované inženýry v oblasti energetické, vodohospodářské, ochrannářské a při výstavbě velkých staveb dopravní a jiné infrastruktury. V zájmu tohoto rozšíření činnosti musí přinést svůj podíl také zemské vysoké školství, které v současné době umožňuje získání titulu magistr bez toho, že by absolvent měl maturitu a prošel předchozím stupněm bakalář.

Deutsches Ingenieur Blatt, č. 1–2/2012, str. 12

Levné nabídky nezaručí plně hodnotné projektování

Článek předsedy Bavorské inženýrské komory Dr.-Ing. H. Schroetera se zabývá nesprávnými praktikami v průběhu přípravy stavebních akcí. Praxe nepřátelská střednímu stavu ohrožuje při zadávání zakázek inženýrských výkonů jejich kvalitu. Tato situace nastává, jestliže zadavatel tlačí inženýra – zájemce o zakázku – stále níže při jednání o ceně až do úrovně, kdy zájemce není schopen i při nejlepší vůli zakázku za sníženou cenu v požadované kvalitě dodat. Zadavatel je i přes ustanovení platných předpisů pánem, který rozhoduje. Snížení ceny pak přenáší inženýr zčásti na své další subdodavatele, pokud jsou. Nemůže přece tuto část „sponzorovat“. Zejména malé a střední inženýrské organizace těžko nátlaku zadavatelů odolávají, pokud potřebují zakázku získat. Přežívají, tak jako např. ve Velké Británii, pouze velké konzultační organizace. O spojování inženýrských kanceláří do větších celků, které by dokázaly svými rezervami této situaci čelit, se v Německu již uvažuje. Boloňské zasedání zrušilo německý titul Dipl.-Ing. zaručující kvalitu, shora uvedeným jednáním může zmizet i dosavadní vysoká inženýrská kultura.

Deutsches Ingenieur Blatt, č. 1–2/2012, str. 38

Novinka z normování

Výhradně pro členy inženýrských komor byl zprovozněn on-line portál v oblasti stavebních normativů, zahrnující okolo čtyř set aktuálních a šedesáti historických stavebních dokumentů. Jsou v něm zahrnuty normy z oblasti stavebně-technických podkladů, stavebních materiálů, stavebních výpočtů, provádění staveb, stavební fyziky, ochranných opatření na stavbách, vybavení budov. Do celkového obsahu patří i moduly Eurokódů s novými normami pro výpočty a řešení nosných konstrukcí. Podrobně jsou dány podmínky pro určování množství energií, z toho plynoucí postupy návrhu a hodnocení spotřeby energie pro stavební díly i celky. Tyto údaje lze použít k vytváření energetických bilancí jak pro bytové, tak i nebytové stavby, novostavby i rekonstrukce atd.

Deutsches Ingenieur Blatt č. 3/2012, str. 8

Významná životní jubilea

DEVADESÁTINY

Prof. Ing. Dr. Zdeněk Šmerda, CSc.

Profesor betonových konstrukcí, významný matematik a mechanik, učitel, výzkumný pracovník.

Profesor Šmerda náleží ke generaci, jejíž inteligenci se dostávalo prvních ran od primitivních režimů dvacátého století, v jeho případě nacismu, ovládajícího plnou silou Evropu v době, kdy se měl svobodně rozhodnout o své další kariéře. Maturita na reálném gymnáziu v Brně v roce 1941, tehdy nejvyšší možný stupeň vzdělání, byla vzhledem k vysokým školám uzavřeným nacisty rozšířena studiem Státní konzervatoře, maturitou na Vyšší průmyslové škole stavební v Brně a po skončení druhé světové války konečně vytouženým studiem na Vysoké škole technické Dr. Edvarda Beneše v Brně, kde získal ve státních zkouškách titul Ing., doktorát technických věd Dr. a stupeň kandidát technických věd CSc. Neobyčejná studijní kariéra s neobyčejným výsledkem – vrcholný odborník na betonové konstrukce a užitou matematiku, mluvící několika světovými jazyky, ovládající latinu, hrající na klarinet a navíc zdatný horolezec, lyžař, parašutista a vodák. Po praxi na pozici statika v Londýně v letech 1947 a 1948 u firmy Orlit následovala dlouhá kariéra na vysokých školách, zahájená asistencí u prof. Konráda Hrubana na Ústavu betonových konstrukcí na Vysoké škole technické Dr. Edvarda Beneše v Brně. V něm postupně působil jako docent a profesor, spolupracoval s Československou akademií věd a vyučoval na Technické univerzitě v Havaně. Složitá historie dvacátého století se profesoru Šmerdovi nevyhnula ani v souvislosti s komunistickým režimem. Po okupaci Československa v roce 1968 byl z VUT v Brně propuštěn a pracoval do revoluce v roce 1989 v pozici vědeckého pracovníka ve Výzkumném ústavu inženýrských staveb v Bratislavě. Po roku 1990 se vrátil na pozici profesora a vedoucího katedry na VUT v Brně. Dosud má konzultační a expertní činnost v oboru betonových konstrukcí. Publikoval v češtině, španělštině a angličtině, zpracoval vysokoškolská skripta a řadu (150) statí ve sbornících a na konferencích v ČR a zahraničí. Předseda ČKAIT Ing. Křeček přál osobně kolegovi Šmerdovi ještě jeden skok padákem, já se připojuji s přáním uskutečnit záměr devadesátiletého nadšeného sportovce na koupi malého motocyklu. Pevné zdraví a dobrou kondici přeji z celého srdce profesoru Šmerdovi přátelé z České komory autorizovaných inženýrů a techniků.

*Ing. Miroslav Loutocký
předseda Redakční rady Z+i ČKAIT
student prof. Šmerdy*

OSMDESÁTINY

Ing. Josef Urban

Ing. Josef Urban se narodil 1. listopadu 1932. Absolvoval studium na Fakultě stavební Vysokého učení technického v Brně. Podílel se na výstavbě silničních a železničních staveb v Moravskoslezském kraji, na výstavbě v Praze, v zahraničí na stavbě plynovodů a obslužných objektů, na stavbě silnice přes Saharu a dalších významných projektech. Pracuje jako soudní znalec pro obor stavebnictví, v němž vypracoval řadu znaleckých posudků pro občany, policii a soudy, je uznávaným odborníkem v oblasti poruch staveb. Jako dlouholetý člen Českého svazu stavebních inženýrů a jeho předseda se významnou měrou podílel na obnovení činnosti inženýrské komory – založení České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě. Podílel se na přípravě a tvorbě řádů Komory. Po mnoho let byl zkušebním komisařem pro zkoušení a diagnostiku staveb a také pro pozemní stavby. Je nadále aktivní v ČKAIT a také v ČSSI. Je čestným členem Komory.

Redakční rada Z+i ČKAIT

SEDMDESÁTINY

Ing. Antonie Lošťáková

Ing. Antonie Lošťáková se narodila 2. června 1942 ve Staré Vsi nad Ondřejnicí. Po ukončení střední průmyslové školy stavební nastoupila v roce 1960 do OSP Nový Jičín na umístěnku. V roce 1962 začala studovat Fakultu stavební VUT v Brně. Po absolutoriu stále pracovala jako projektantka v OSP Nový Jičín. V roce 1987 se stala vedoucí projekce i s detašovaným pracovištěm ve Fulneku a Bílovci. Od roku 1991 po ukončení činnosti v OSP Nový Jičín pokračovala v projekční činnosti jako OSVČ až do roku 2005. Autorizaci v oboru pozemní stavby získala již v roce 1993. Od roku 1996 pracovala v Dozorčí radě RS ČKAIT Brno a od roku 2008 je členkou Dozorčí komise ČKAIT Brno.

Redakční rada Z+i ČKAIT

Ing. Zdeněk Koch

Liberecký mostář se narodil za druhé světové války, vystudoval v Praze a pomáhal vytvářet odborné technické zázemí pro projektování mostů v Liberci ve firmách Dopravoprojekt, Pragoprojekt, Valbek a BREX. Obohacením praxe byla spolupráce na stavbách mostů v Iráku a Turecku. V roce 2012 nahradil svou specializaci mostního supervizora členstvím v Dozorčí radě ČKAIT, do které byl zvolen na Shromáždění delegátů 2012.

Jubilantovi přeje pevné zdraví a dlouhý aktivní životní program

*Ing. Karel Urban
předseda oblasti Liberec*

Ing. Miroslav Najdekr, CSc.

Blahopřejeme k neuvěřitelnému jubileu předsedovi Autorizační rady ČKAIT. Plný síly a životní odvahy může vzpomínat na zakládání Komory jako člen Ustavujícího výboru Komory a zejména na období autority nejvyšší, působnost na pozici předsedy autorizační rady ČKAIT. Vystudoval na Slovenské vysoké škole technické v Bratislavě obor inženýrské konstrukce a dopravní stavby. Praxi získal u jednoho z nejvíce se rozvíjejících podniků severomoravského kraje, RD Jeseník, u kterého řídil úsek projektování a technického rozvoje.

V Olomouci působil ve funkci vedoucího stavebního úřadu magistrátu města. Po roce 1995 vykonává expert-ní a znaleckou činnost ve vlastní soukromé stavební kanceláři. Jubilantovi přejeme pevné zdraví, dobrou kondici a dodáváme v duchu amerického rčení „důchod je velmi vzdálený“.

Redakční rada Z+i ČKAIT

Ing. Josef Velíšek

Ing. Josef Velíšek se narodil 21. července 1942 v Praze. Po absolvování Střed-ní průmyslové školy stavební v Dušní ulici v Praze a po dvouleté vojenské službě pracoval nejprve u Železničního stavitelství na stavbě 2. kolej Plzeň – Cheb a na železničním zkušebním okruhu ve Velimi. Od roku 1965 působil u firmy Stavby silnic a železnic a prošel řadou staveb v oblasti jižně od Prahy (mj. silnice I/4, dálnice D1). Současně externě studoval na Fakultě stavební ČVUT v Praze – obor konstrukce a dopravní stavby. Fakultu absolvoval v roce

1970. Své další odborné schopnosti zdokonaloval jako vývojář. Zabýval se především aplikací vědeckých poznatků do praktického užití v technologiích vozovkových konstrukcí, hydroizolací mostů, mostních závěrů a zabezpečení svislých stěn výkopů. Z té doby vlastní i několik patentů. V dalších letech nejprve pracoval na ministerstvu stavebnictví a poté na ministerstvu průmyslu a obchodu, kde inicioval a vedl řadu výzkumných úkolů zaměřených na inženýrské stavby. V závěru své aktivní činnosti působil ve firmě Metrostav a.s., kde vytvořil databázi dopravních staveb chystaných do veřejných obchodních soutěží.

Autorizaci v oborech pozemní a současně dopravní stavby získal v roce 1994 a pro ČKAIT pracoval nejprve jako člen zkušební komise (1993–1995), člen autorizační rady (1995–1998) a od roku 1999 vedl komisi ČKAIT pro uznávání autorizací občanů Slovenské republiky. Po její transformaci na Komisi ČKAIT pro uzná-vání kvalifikace občanů členských států EU je od roku 2006 jejím předsedou.

*Ing. Michael Tmka, CSc.
předseda oblasti Praha*

SEDESÁTINY

Ing. Vlastimil Šmiřák

Narodil se 2. srpna 1952 ve Frýdku-Místku. Po absolvování VŠD v Žilině pra-coval jako projektant ve Vítkovických železárnách, Hutním projektu Ostrava a nyní ve firmě Projekt 2010, spol. s r.o. Je projektantem dopravních staveb a podílel se na řadě projektů, hlavně v hutních závodech, a to nejen na Ost-ravsku. Autorizační zkoušky složil v roce 1993 a aktivně se zapojil do činnosti v Komoře. Působil řadu let ve výboru oblasti ČKAIT Ostrava, kde se podílel na organizaci odborných akcí. Na Shromáždění delegátů ČKAIT v roce 2011 byl zvolen do Dozorčí rady ČKAIT.

Redakční rada Z+i ČKAIT

PADESÁTINY

Ing. Robert Špalek

Od roku 1995 je členem ČKAIT jako autorizovaný inženýr v oboru statika a dyna-mika staveb. Je dlouholetým funkcionářem výboru oblasti ČKAIT Plzeň a od roku 2003 také členem představenstva Komory, v roce 2008 byl zvolen místopřede-sdou představenstva. Dále je členem Legislativní komise ČKAIT a v rámci svých funkcionářských aktivit udržuje pracovní kontakty se zahraničními kolegy. Vedle funkcionářské činnosti je aktivní i v praxi projektanta. Od roku 1986 pracoval v plzeňském Stavoprojektu jako statik. Po roce 1989 pracoval ve svém oboru pro zahraniční firmy ve Švýcarsku a Německu. V roce 1993 založil v Plzni firmu TORION, projekční kancelář, s.r.o., kde působí dodnes. Výbor oblasti děkuje Ing. Špalkovi za práci pro ČKAIT a do dalších let mu přeje hodně štěstí a hlavně pevné zdraví.

Redakční rada Z+i ČKAIT

Z+i 3/2012

**Pro své členy vydává
Česká komora autorizovaných inženýrů
a techniků činných ve výstavbě.
www.zpravy-ckait.cz**

Redakční rada:

Ing. Miroslav LOUTOCKÝ
předseda redakční rady
Ing. Svatopluk ZÍDEK
místopředseda redakční rady,
předseda oblasti Karlovy Vary,
člen představenstva ČKAIT
Marie BAČOVÁ
odborná poradkyně předsedy ČKAIT
kancelář Komory ČKAIT Praha
Ing. Jiří DAN
oblast Olomouc
Ing. Milan HAVLIŠTA
předseda oblasti Hradec Králové
Ing. Hedviga KLEPÁČKOVÁ
vedoucí Střediska legislativně právního ČKAIT
Ing. Alena KOZÁKOVÁ
tajemnice RK ČKAIT Brno
Ing. Radim LOUKOTA
předseda oblasti Pardubice, člen představenstva ČKAIT
doc. Ing. Vojtěch MENCL, CSc.
zástupce RR pro střední, odborné a vysoké školy
Ing. Miroslav NAJDEKR, CSc.
předseda Autorizační rady ČKAIT
doc. Ing. Karel PAPEŽ, CSc.
předseda Ediční rady ČKAIT,
člen Rady pro podporu rozvoje profese ČKAIT

Adresa redakce:

ČKAIT – regionální kancelář Brno
Vrchlického sad 2, 602 00 Brno
tel./fax: 545 574 310, tel.: 545 212 123
e-mail: brno@ckait.cz

Návrh grafické úpravy: 3P spol. s r.o.
Radlická 50, 150 00 Praha
tel.: 257 315 656, e-mail: jiri.silar@studio3p.cz

Sazba: EXPO DATA spol. s r.o.
Výstaviště 1, 648 03 Brno
tel.: 541 159 400, e-mail: taborsky@expodata.cz

Tisk: Tiskárna DIDOT, spol. s r.o.
Trnkova 117, 628 00 Brno

MK ČR E 15660
ISSN 1804-7025

Vycházíme nejméně čtyřikrát ročně.
Pro členy ČKAIT zdarma. Náklad: 29 500 výtisků.

Následující vydání Z+i ČKAIT č. 4/2012
Termíny příspěvků: 9. 10. 2012 na adresu redakce.
Termín vydání: 7. 12. 2012

v příštím čísle najdete

- Oblasti před valnými hromadami 2013
- Cesty k energetické koncepci – Inženýrský den 2012
- Připravujeme časopis Inženýrská komora 2013
- Daňové předpisy – novinky 2013
- Aktuality z podzimmích aktivit ČKAIT

Foto na titulní straně: Mohutný proudový ventilátor výkonného větracího systému Královopolských tunelů v Brně. Uvedením do provozu se sen roku 1996 stává skutečností roku 2012 (foto: Ing. Alena Kozáková).
Foto na druhé straně obálky: Jan Borecký

EXKURZE OBLASTÍ V ROCE 2012

Účastníci exkurze oblasti Karlovy Vary do Durynska a Sasky v Görlitz (foto: Radoslav Dvořák)

Nová lávka pro pěší a cyklisty přes řeku Orlici v Hradci Králové

Exkurze oblasti Praha na zvedací lávku v Berouně

Ostrava v USA – skupinová fotografie u Monument Valley

Barokní most v Náměšti nad Oslavou – třetí zlatá mince České národní banky z cyklu Mosty České republiky

rubová strana: pohled na barokní most z 18. století se sochami dvaceti svatých a dvojicí andělů na předmostí

lící strana: kompozice heraldických zvířat z velkého státního znaku a charakteristické vyklenutí mostovky náměšťského mostu